

Gorenjski Glas

PETEK, 25. OKTOBRA 2019

LETO LXXII, ŠT. 85, CENA 1,85 EUR | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V Orodjarni odprli učni center

Včeraj so v podjetju LTH Castings na Trati odprli učni center, kjer bo potekalo praktično usposabljanje za mlade, ki se šolajo za tehnične poklice. Njihov partner je Šolski center Škofja Loka, kjer so pridobitve za praktično usposabljanje svojih dijakov in vajencev še posebej veseli.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Trata – V podjetju LTH Castings, kjer so pred petimi leti na Trati zgradili sodobno orodjarno, so včeraj odprli učni center, v katerega so zadnja leta vložili okoli sto tisoč evrov. V njem si bodo lahko praktično znanje, delovne izkušnje in druge za delo in življenje pomembne kompetence ob podpori izkušenih mentorjev nabirali dijaki in vajenci, ki se šolajo za poklic oblikovalca kovin. V podjetju LTH Castings so prepoznali pomen dobro

usposobljenega in motivirane kadra, zato nenehno vlagajo tudi v znanje mlajših generacij, kar je ob odprtju učnega centra poudaril tudi direktor podjetja Andrej Kranjec.

»Z odprtjem učnega centra si želimo zagotoviti najboljši kader za prihodnja desetletja,« je dejal Kranjec o prenašanju praktičnih znanj s področja orodjarstva na mlajše generacije. Orodjarstvo je namreč doseglo velik napredek in obeta se še veliko možnosti za razvoj v tej stroki, kar potrjuje tudi

uspešno sodelovanje LTH Castings z uglednimi partnerji na področju avtomobilske industrije. Na področju izobraževanja pa vrsto let uspešno sodelujejo s Šolskim centrom Škofja Loka. Kot je povedal direktor orodjarne Urban Žargi, so začeli že v letu 2002, ko se je v šolski sistem uvajal dualni sistem, ob ponovni uvedbi vajeništva pred tremi leti in ob možnostih, ki jih je ponudilo odprtje sodobne orodjarne na Trati, se je partnerstvo lahko še okrepilo.

► 8. stran

V učnem centru so mladi z mentorjem Boštjanom Kovačem predstavili izvedbo praktičnega pouka. / Foto: Gorazd Kavčič

Regijska gazela letos Agromehanika

Podjetje Agromehanika so v sredo razglasili za gorenjsko gazelo 2019. Zlata gazela je po izboru medijske hiše Dnevnik postalo lendavsko podjetje Virs.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Družba Dnevnik je v sredo v Cankarjevem domu v Ljubljani razglasila zmagovalca 19. izbora najboljših izmed najhitreje rastočih in bonitetno odličnih slovenskih podjetij Slovenska gazela 2019, za kar se je potegovalo šest regijskih gazel, ki so jih prav tako razglasili na sklepni prireditvi. Naziv zlata gazela je prejelo podjetje Virs iz Lendave, ki je specializiran dobavitelj opreme za varjenje in rezanje, za srebrno gazelo so razglasili cerkniški Alpod, bronasta gazela pa je postala MI Elektronika iz Brezovice.

► 3. stran

V Agromehaniki so ponosni na naziv gorenjska gazela (z leve): solastnik Franc Selak, direktor prodaje Anže Šinkovec, solastnica Viktorija Lazar in direktor Jan Šinkovec.

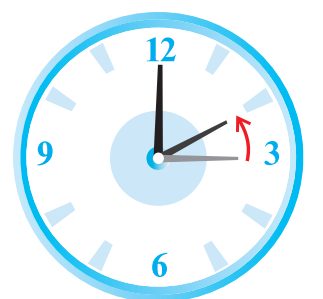
Novo vodstvo žirovske Alpine

Na včerajšnji seji nadzornega sveta žirovske Alpine so za glavnega direktorja imenovali Jerneja Ostermana, funkcijo drugega direktorja pa je prevzel Harij Bogataj.

► 13. stran

Ure za eno uro nazaj

Ta konec tedna, v noči s sobote na nedeljo, bomo prešli nazaj na srednjeevropski pasovni čas. Ob treh ponoči bomo urine kazalce pomaknili za eno uro nazaj, na drugo uro. Noč bo torej eno uro daljša.

Priloga:

kranjske novice

AKTUALNO

Na Gorenjsko bodo naselili pet risov

V prihodnjih petih letih naj bi v Slovenijo naselili štirinajst risov iz Karpatov, pet od teh tudi na Gorenjsko. Tako želijo preprečiti ponovno izumrtje populacije, ki zaradi medsebojnega sorodstva v zadnjem času hitro upada.

2

ŠPORT

Petstoti hokejski derbi

Jutri bodo že petstoti hokejske palice prekržali hokejisti iz Ljubljane in z Jesenic. Večni derbi ob jubileju bo v Ljubljani, štel bo za točke Alpske hokejske lige in državnega prvenstva. In kje je bil prvi? V Beogradu 5. novembra 1954, torej pred 65 leti.

11

KRONIKA

Ali so neznanci zares skušali ugrabiti otroka

Skupina na Facebooku z imenom Varne Jesenice je objavila opozorilo pred neznanci, ki se vozijo po Slovenskem javorniku in so celo skušali ugrabiti otroka. Na Policijski upravi Kranj so pojasnili, da je informacija netočna.

14

CG+

Bil je pravi mojster v jecljanju

Šestdesetletni Brane Jurgec je jecljal vse svoje življenje. Vse do pred treh let, ko je v življenje vpejal številne spremembe, katerih posledica je tudi - tekoč govor. O svoji zgodbi piše v knjigi Jecljanje – tabu tema.

15

VREME

Danes, jutri in v nedeljo bo precej jasno. Zjutraj in dopoldne bo po nekaterih nižinah megla. Precej toplo bo za ta letni čas.

4/21 °C

jutri: precej jasno

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Skrivnost uspeha z Marie Diamond

V Slovenijo na motivacijski dogodek desetletja prihaja Marie Diamond, edina evropska motivacijska zvezda, ki je sodelovala pri nastajanju svetovno znane prodajne uspešnice Rhonde Byrne: Skrivnost. Prepričala in navdihnila je že številne poslušalce v več kot sto državah. Marie Diamond bo na motivacijskem dogodku v Hali Tivoli v soboto, 16. novembra, ob 14. uri razkrila skrivnost svoje osebne življenjske zgodbe o uspehu, skrivnost zakona privlačnosti, kako v svoje življenje priklicati uspeh in denar po enostavnejši poti, o poti do uspeha s pomočjo hvaležnosti in odpuščanja ter kako postati gospodar svojega življenja. Ne zamudite ekskluzivne priložnosti, ki vam lahko spremeni življenje!

Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici za dogodek v Ljubljani. Nagradno vprašanje: Kdaj in kje si lahko ogledate dogodek z Marie Diamond? Odgovore pošljite do ponedeljka, 4. novembra 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Obvestilo

Danes, 25. oktobra, bo okence za naročnike v drugem nadstropju poslovne hiše na Nazorjevi ulici 1 v Kranju odprto le do 13. ure, ker bodo potekala neodložljiva dela na električnem omrežju. Do 15. ure boste lahko naročnino plačali pri okencu ob glavnem vhodu v pritličju, le položnico imetjete s seboj. Prosimo za razumevanje.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JASMIN PEZIČ s Hrušice.

Nagrada Kampu Šobec

MARJANA AHAČIČ

Kranj – Kamping portal Avtokampi.si je v izboru Najkamp Adria podelil nagrade najboljšim kampom v Sloveniji in na Hrvaškem za letošnjo sezono. Med domačimi kampi sta zmagovalca Kamp Šobec (Lesce) in Kamp Koren (Bovec).

Nagrade v izboru Najkamp Adria so bile podeljene v okviru 13. Hrvaškega kamping kongresa v Termah Sveti Martin. Gre za največji

strokovni dogodek s področja kamping turizma v regiji, na katerem se je zbralo več kot 350 udeležencev, razprave pa so namenjene predvsem predstavitvi novih trendov, ki se pojavljajo pri nas in na preostalih trgih po Evropi, so sporočili organizatorji.

Najboljše glamping naselje je Olimia Adria Village, najlepše postajališče za avtodome pa imajo v Kopru. Na Hrvaškem so najboljši večji kampi po izboru kampingov Valkanela, Čikat in Straško.

Odgovorno voditeljstvo v rastočih gospodarstvih

Bled – V IEDC – Poslovni šoli Bled v teh dneh gostijo najvplivnejše raziskovalce s področja menedžmenta na specializirani konferenci, ki jo pripravljajo pod pokroviteljstvom svetovnega združenja profesorjev menedžmenta Academy of Management. Akademiki z vsega sveta razpravljajo o tem, zakaj je odgovorno voditeljstvo pomembno za podjetja, da lahko konkurirajo in napredujejo v hitro spreminjajočem se svetu, zlasti v rastočih gospodarstvih, so sporočili iz IEDC.

Naselili bodo pet risov

V prihodnjih petih letih naj bi v Slovenijo naselili štirinajst risov iz Karpatov, pet od teh tudi na Gorenjsko. Tako želijo preprečiti ponovno izumrtje populacije, ki so jo pri nas naselili v začetku sedemdesetih let in zaradi medsebojnega sorodstva v zadnjem času hitro upada.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – V Slovenskih gozdovih, predvsem na Notranjskem in Kočevskem, po ocenah strokovnjakov trenutno živi le še 19 odraslih risov, populaciji te največje evropske mačke pri nas pa ne kaže dobro. Zato načrtujejo, da bi do leta 2024 v Sloveniji na novo naselili 14 risov iz romunskega in slovaškega dela Karpatov. Pet ji pride na Gorenjsko, so na nedavnem predavanju na v radovljiški knjižnici povedali strokovnjaki z Biotehniške

To največjo evropsko mačko prepoznamo po črnih pikah na rjavkastem kožu, predvsem pa po zanj značilnem kratkem repu s črno konico in čopkih na ušesih, ki so edinstvena značilnost risov.

fakultete v Ljubljani, ki sodeluje v mednarodnem projektu Life Lynx, katerega cilj je preprečiti ponovno izumrtje Dinarsko-jugovzhodnoalpske populacije risa in njena dolgoročna ohranitev.

Populacija spet upada

Avtohtona populacija risa je v Sloveniji izumrla v začetku dvajsetega stoletja, najverjetneje zaradi prehranske osiromašenosti življenjskega prostora in intenzivnega lova, ugotavljajo strokovnjaki. V začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja so nato na pobudo lovcev v kočevske gozdove izpustili šest risov iz Slovaške, od koder so se razširili na Hrvaško, vse do Bosne. Število je do sredine osemdesetih narasčalo, nato pa spet začelo upadati.

»Cela slovenska pa tudi hrvaška populacija risa izhaja iz šestih oseb, ki so bili že takrat, ko so jih naselili pri nas, med seboj v sorodu. Prav medsebojno

V Sloveniji in na Hrvaškem živi evrazijski ris, ki je največja vrsta risov in tehta od 16 do 30 kilogramov. Ima mačje telo z značilnimi čopki na ušesih in kratek rep. /Foto: Matej Vranič

sorodstvo je bilo vzrok za začetek upadanja populacije, ki so jo znanstveniki zaznali v začetku devetdesetih, saj sorodstvena razmerja pomembno vplivajo na uspešno reprodukcijo in stopnjo preživetja. Našo populacijo lahko rešimo samo tako, da pripelje nove živali iz druge, bolj stabilne populacije,« je na predavanju pojasnila Irena Kavčič, raziskovalka na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Kot še pravi, si bodo v času pred naselitvijo prizadevali širši javnosti čim bolj približati risa kot vrsto, tudi preko aktivnega posvetovanja z lokalnimi prebivalci.

Ris ne napada človeka

»Risi živijo samotarsko življenje. Mladiči, ki se rodijo maja in junija, z mamo ostanejo še leto, nato pa si najdejo svoj teritorij. Risi so zelo teritorialni, to pomeni, da vsak živi na določenem prostoru, ki ga aktivno brani pred osebkom risa istega spola,« je povedala raziskovalka biologinja Urša Fležar in poudarila, da se nam ne največje evropske mačke, ki jo bomo prepoznali po črnih

pikah na rjavkastem kožu, predvsem pa po zanj značilnem kratkem repu s črno konico in čopkih na ušesih, ki so edinstvena značilnost risov, ni treba bati, saj ne napada človeka. Njegova glavna hrana je srnjad, v Sloveniji in na Hrvaškem pa tudi polhi.

mi kot družba smo tisti, ki bomo odločali o tem, koliko jih želimo na določenem območju. Če želimo risa ohraniti, moramo ukrepati,« svari Irena Kavčič

»Naši otroci ga ne bodo več poznali.« Ris je krovna vrsta, kar pomeni, da s tem, ko oh-

»Ris ne živi na drevesih,« je stereotipno predstavo razbila Urša Fležar. »Na drevo gre samo ob izrednih dogodkih, če je na primer v nevarnosti, kadar ga preganja človek. Sicer pa nimamo podatka, da bi ris človeka v zadnjem stoletju kdaj napadel, saj se ga boji, zato ga je tudi v naravi zelo težko videti.«

»Ris ne živi na drevesih,« je stereotipno predstavo razbila Urša Fležar. »Na drevo gre samo ob izrednih dogodkih, če je na primer v nevarnosti, kadar ga preganja človek. Sicer pa nimamo podatka, da bi ris človeka v zadnjem stoletju kdaj napadel, saj se ga boji, zato ga je tudi v naravi zelo težko videti.«

Edini sovražnik je človek

Za ohranitev vseh zveri, ki živijo na našem območju, torej risa, volka in medveda, je ključna podpora javnosti. Razen človeka nimajo naravnih sovražnikov in

ranjamo življenjski prostor risa, ohranjamo mnoge druge rastlinske in živalske vrste, ki živijo na tem območju. Prisotnost risa prinaša tudi koristi za človeka. Kot karizmatična vrsta je privlačen za razvoj različnih oblik naravoslovnega in kulturnega turizma.«

Pred kratkim so tako na Lancovem organizirali likovno kolonijo, v okviru katere so se umetniki teden dni posvečali prav interpretaciji risa. »Nastala dela, razstave in dogodki bodo javnosti posredovali zgodbo o risu in razlogih za njegovo ohranitev.«

Izbrali najboljša kopališča

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – V akciji izbora najboljših kopališč, ki jo pripravljajo RTV Slovenija v sodelovanju s spletnim portalom Dobro jutro, Slovenija in lokalnimi radijskimi

postajami, so znani zmagovalci. Zmagovalci 29. izbora so Aqualuna v Termah Olimia, Terme Viva in Terme Paradiso. V akciji je letos sodelovalo 84 kopališč, izbirali pa so najboljše v kategorijah velikih, srednjih in

malih kopališč, pa tudi med naravnimi, letnimi in pokritimi kopališči. Med nagrajenimi je tudi nekaj gorenjskih. Med malimi kopališči so si tretje mesto priborile Terme Snovik v Tuhinjski dolini, med pokritimi

bazenskimi kopališči sta na drugem mestu Svet vode v hotelu Špik v Gozdu - Martuljku, na tretjem pa Vodni park Bohinj v Bohinjski Bistrici. Izboru najkopišč bo v zimski sezoni sledil izbor najboljših smučišč.

Gazela letos Agromehanika

1. stran

Letošnja gorenjska gazela je Agromehanika iz Hrastja, med nominiranci pa so bili še Tinex iz Šenčurja, Migi iz Tržiča in Fine Culinar iz Dorfarj.

»Podjetje Agromehanika si je zgradila položaj vodilnega proizvajalca škropilne tehnike v srednji in jugovzhodni Evropi, ponašajo pa se tudi z dizajnersko zapeljivim traktorjem AGT, ki je plod lastnega razvoja in proizvodnje. Z bonitetno odličnostjo so v zgornji tretjini podjetij v svoji dejavnosti v Sloveniji, razvili so lastno blagovno znamko in svoje izdelke z 90-odstotnim deležem izvoza uspešno tržijo na vseh petih celinah,« so letošnji izbor gorenjske gazele utemeljili v Dnevniku. V Agromehaniki so imeli sicer lani, ko so zaposlovali 154 ljudi, 20,49 milijona evrov prihodkov, za letos pa jih načrtujejo dva milijona evrov več. Dodana vrednost na zaposlenega je lani znašala 40.677 evrov letos pa pričakujejo 45 tisoč evrov na zaposlenega. Podjetje je v obdobju 2013–2018 zabeležilo indeks rasti 152.

»V Agromehaniki smo ponosni na naziv gorenjska gazela. Gazela namreč ni natečaj, na katerega se prijaviš. Že to, da te nekdo izbere in prepozna v množici uspešnih podjetij, je gotovo

dokaz, da smo v zadnjih letih delali pravilno,« je po prejemu priznanja dejal Anže Šinkovec, direktor prodaje v Agromehaniki. »Svoje delo vsi v podjetju opravljamo z veseljem. Stari oče Friderik Lazar, lahko bi rekel kar ustanovitelj Agromehanike leta 1968, mi je nekoč dejal, da tega nikoli ni delal zaradi dobička ali denarja, ampak da bi dejansko kmetu olajšal delo, da bi ustvaril neko veliko zgodbo. Vedno je želel ljudem omogočiti delo, cenil je predvsem pridne ljudi. Tako tudi leta 2009, ko je Agromehanika v krizi praktično prepolovila prihodke, nismo odpustili nikogar, ampak smo vsi skupaj stisnili, razmislili, kako naprej, in očitno smo razmišljali v pravi smeri. Zdaj smo glede prihodkov že na ravni pred letom 2009, trgovski del sicer še vedno zaostaja za rekordnim letom 2008, s proizvodnim delom pa smo že nekaj let nazaj presegli predkrizne prihodke,« je dodal.

Kot je razložil Šinkovec, so se na krizo pred desetimi leti odzvali z razvojem novih tehnološko naprednih produktov z višjo dodano vrednostjo, hkrati pa so postali tudi bolj vsestrani na pogled. V zadnjih letih namreč veliko stavijo tudi na dizajn in poprodajne aktivnosti. Obenem so vstopali na nove trge, pridobivali nove kupce in

Za naziv gorenjska gazela se je potegovala tudi trgovska družba Tinex iz Šenčurja. / Foto: Gorazd Kavčič

nove segmente kupcev, od tod pa še vedno črpajo rast prometa. V Agromehaniki kljub napovedim ohlajanja gospodarstva za zdaj kaže, da se bo njihova rast vsaj še kakšno leto nadaljevala. »Ohlajanje na določenih trgih se sicer že čuti, na srečo pa Agromehanika nastopa na številnih tujih trgih v Evropi in izven nje. Včasih gre enemu trgu bolje, drugemu slabše in potem se obrne, tako da velikih skrbi za zdaj še nimamo,« je razložil Anže Šinkovec. »Poleg tega tudi za naprej načrtujemo nekaj novih izdelkov. V začetku leta tako na trg prihaja tudi naš novi traktor, ki je oblikovno tako domišljen, da nam ga zavidajo celo italijanski konkurenti, o čemer smo se lahko prepričali lani na sejmu v Bologni, ko smo predstavili prototip novega

traktorja. Tudi za traktor namreč danes velja, da ni dovolj samo, da je dober, ampak mora biti tudi videti lepo. Oblika danes ustvarja dodano vrednost in obenem viša prodajne številke,« je še dodal.

Na sklepnih prireditvah letošnjega izbora Slovenska gazela je zbrane nagovoril tudi predsednik vlade Marjan Šarec, ki je med drugim dejal: »Nekateri se zavedamo, da je podjetništvo tveganje. Vsak dan je treba sprejemati takšne in drugačne odločitve in ena napačna odločitev lahko povzroči verižno reakcijo in zaton podjetja. Zato je še toliko bolj pomembno, da podjetnikom podelimo priznanje, jim izkažemo čast, izrečemo zahvalo za vztrajanje in ves trud ter tudi za to, da lahko živimo z roko v roki in drug z drugim.«

V podjetju Fine Culinar iz Dorfarj so uspeli s pripravo zamrznjenih jedi po tradicionalnih receptih. / Foto: Gorazd Kavčič

V družinskem podjetju Migi iz Tržiča izdelujejo kakovostno sodobno obutev. / Foto: Gorazd Kavčič

k

KOMENTAR
DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Širši pogled

Potem ko je po neuspelem posvetovalnem referendumu leta 2008, ki se je neslavno končal z zgolj desetodstotno udeležbo, razprava o pokrajinah zamrla in so jo naslednje vlade postavile na stran, je zdaj znova aktualna. Z željo po decentralizaciji države, s čimer naj bi sledili tudi ustavnemu določilu o regionalizaciji Slovenije, je posebna strokovna skupina že pripravila predlog pokrajinske zakonodaje. Najnovejši predlog, naj bi bilo v Sloveniji deset pokrajin ter mesti Ljubljana in Maribor s posebnim statusom. Pri razdelitvi Slovenije naj ne bilo velikih odstopanj glede velikosti pokrajin, če so že razvojno zelo neenakomerne, vsaj kar zadeva razmerje med vzhodnim in zahodnim delom Slovenije. In ravno želja po enakomernem regionalnem razvoju je eden od pomembnih ciljev regionalizacije države. Poleg tega bi se radi smiselno primerjali z drugimi evropskimi državami. Kot je ob obravnavi prvega letošnjega predloga dejal župan Občine Tržič Borut Sajovic, so ob skupnih čezmejnih projektih s sosednjimi državami v podrejenem položaju, ker imajo kot občina na drugi strani za sogovornike pokrajine. Z Gorenjsko kot enovito pokrajino bi bili lahko enakovrednejši Koroški, Furlaniji - Julijski krajin ali Istri, večjim in tudi kadrovske močnejšim partnerjem.

Vsakič nas ob razpravi o pokrajinah zanima tudi, kje je na tej sliki Gorenjska. Po prejšnjem predlogu je bila zarisana zelo velikodušno. Na vzhodu bi zajemala Kamnik, Komendo, Vodice, Domžale, kar ni presenetljivo, saj se veliko ljudi v teh krajih šteje za Gorenjce (tam ima tudi Gorenjski glas veliko bralcev). Občine jugozahodno od Gorenjske, Vrhnika, Logatec, Horjul, ki jih je prvi predlog prav tako pripisal gorenjski pokrajini, bi bile vendarle nekako umetno del Gorenjske. Seveda na Gorenjskem ne bi imeli nič proti, nemara pa bi imeli tamkajšnji prebivalci. Novi predlog, ki v pokrajino umešča 18 gorenjskih občin, ki že zdaj uspešno sodelujejo na organizacijski in razvojni ravni, je vendarle nekako bolj po meri.

Bistvo pa vendarle niso števililo ali meje pokrajin. Kot je v pogovoru navrgel škofovelski župan Tine Radinja, se za Gorenjsko ve, kje in kakšna je, pomembneje je, da bi bilo jasno, katere naloge bo opravljala kot pokrajina, katere bodo nanjo lahko prenesle občine in katere država. Skrb za regionalne ceste, urbanizem, prostorski in turistični razvoj, zdravstvena oskrba v bolnišnicah in podobne dejavnosti potrebujejo širši pogled, kot je zgolj občinski, saj običajno tudi presegajo njene strokovne in kadrovske zmožnosti, ni pa treba, da se z njimi ukvarja ravno država.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peterneil, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Volkovi napadli koze v Podporeznu

ANA ŠUBIC

Železniki – V Podporeznu, vasi na meji med Gorenjsko in Primorsko, je v ponedeljek prišlo do napada volkov, ki so se na domačiji pri Podhočarju lotili črede osmih koz. Lastnik Drago Frelih jih je okoli pol osmih zjutraj spustil na pašnik, ograjen z električno mrežo. Le uro kasneje je našel dve raztrgani kozi, preostale pa so se razbežale. Čeprav je

pašnik le kakih osemdeset metrov od hiše, zaradi dežja in zelo goste megle napada ni videl. Ograja je bila na več mestih podrta. Dan po napadu so se na domačijo vrstile štiri prestrašene in izmučene koze, a brez vodilne koze in kozla. »Našel ju nisem, sedaj bom opazoval, kje so krokerji,« je dejal Frelih. Koze je na kmetijo, ki jo je dobil od staršev in jo skuša oživiti, pripeljal pred šestimi, sedmimi leti, da je

preprečil zaraščanje krajine. »Mislim pa, da bom končal pašništvo, saj so pogoji postali nevdržni. Vse me je minilo,« je dejal Frelih in dodal, da je sicer v Podporeznu le še enajst prebivalcev oziroma dve delujoči kmetiji. Frelih predvideva, da so koze napadli trije volkovi, ki jih je lovec dan kasneje opazoval v vrhu Hoča, hriba, ki se vzpenja nad domačijo. A lovec ni mogel

ukrepati, saj Agencija RS za okolje po odstrelu volka na Cerkljanskem v začetku septembra še ni izdala odločbe za nadaljnji odstrel, za katerega se zavzemajo občine Železniki, Gorenja vas - Poljane in Cerkno ter civilna iniciativa (CI) za odstranitev nevarnih zveri. Član CI Marko Gasser pričakuje, da bodo njihove vloge rešene v desetih dneh in da jim bodo dovolili odstrel petih volkov.

Bohinjsko darilo Koroščem

Občina Bohinj želi še okrepiti sodelovanje z Občino Rožek / Rosegg na Koroškem.

JOŽE KOŠNJEK

Rožek na Koroškem – V soboto je v koroški občini Rožek / Rosegg v zahodnem delu doline Rož ob reki Dravi Slovensko kulturno društvo Peter Markovič praznovalo 40-letnico delovanja.

Dolgoletni predsednik rožeškega slovenskega društva Franc Kattnig z županom Rožeka Franzem Richauem in Bohinja Jožetom Sodja

Društvo se imenuje po domačinu slikarju Petru Markoviču, ki se je rodil 2. julija 1866 in v rojstnem kraju leta 1929 tudi umrl. Znan je po portretih in poslikavah cerkva, tudi na Slovenskem in na Hrvaškem. Sobotnega rožeškega praznovanja se je udeležil tudi župan Občine Bohinj Jože Sodja in društvu ter njenemu ustanovitelju ter dolgoletnemu predsedniku Francu Kattnigu izročil posebno darilo – ilustrirano izdajo Prešernove Zdravljice. Občini Bohinj in Rožek

sta začeli sodelovati na pobudo rožanskega občinskega svetnika Mirka Oražeja in nekdanje bohinjske županje Evgenije Korošec Kegl. Zadnja leta se je sodelovanje med občinama okrepilo, je v soboto povedal bohinjski župan Sodja. Rožanci so bili

tako gostje na zadnjem praznovanju bohinjskega občinskega praznika, v prihodnje pa vidijo največ priložnosti za sodelovanje na področju izobraževanja, kulture in društvenih dejavnosti. Poleg bohinjskega župana sta bila med gosti z Gorenjskega tudi zastopnika gorenjske izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti Slovenije Janez Jocič in Aldo Komar, ki je društvu Peter Markovič in njegovemu predsedniku Francu Kattnigu izročil posebni priznanji.

Zapora ceste v Goričanah

Medvode – Do nedelje bodo potekala gradbena dela v okviru projekta Čisto zate na glavni lokalni cesti v Goričanah. V tem času bo danes delna zapora, jutri in v nedeljo pa popolna zapora ceste. Urejen je obvoz.

O slabostih blejskega turizma

V društvu Spoštujmo Bled so minuli četrtek pripravili srečanje z naslovom Živeti in preživeti s turizmom, na katerem so spregovorili o tem, kaj prinaša prekomerni turizem.

MATEJA RANT

Bled – »Poletni masovni turizem na Bledu je tržno uspešen, a slabi in kvari kakovost našega bivanja,« so pred srečanjem kot iztočnico navedli v društvu Spoštujmo Bled. Njihov namen je bil zato dobronamerno predstaviti slabosti blejskega turizma in opozoriti na negativne posledice masovnega turizma, je poudaril predsednik društva Srečko Kunčič. V društvu so namreč prepričani, da kraj za služi več spoštovanja.

Pretirani turizem

»Podpiramo razvoj turizma, a le takega, ki sledi ciljem, ki so opredeljeni v strategiji trajnostnega razvoja turizma. To je turizem, ki ne slabša razmer za bivanje lokalnega prebivalstva in ne ogroža okolja,« je v uvodu poudaril Kunčič in naštel nekaj negativnih posledic masovnega turizma, kot so prometni zamaški, pretirana pozidava, večja poraba vode, več odpadkov in podobno. Razraščata se število turističnih postelj, in čeprav so si v strategiji razvoja turizma za cilj postavili bučni turizem, je ta čas količina pomembnejša od kakovosti. »Bledu primanjkuje vizionarskih urbanističnih rešitev, predvsem pa visokih etičnih norm pri spoštovanju narave,« je še dejal Kunčič. Redna profesorica z ljubljanske ekonomske fakultete Tanja Mihalič je poudarila, da Slovenija sodi med države z najbolj zeleno turistično politiko in Bled je pred časom znova prejel nagrado kot ena najbolj trajnostnih turističnih destinacij. Pri svojem delu pa kljub temu ugotavlja, da »ta fantastična ideja o trajnostnem razvoju turizma v

Na Bledu so opozorili na negativne posledice masovnega turizma (fotografija je simbolična). / Foto: Tina Dokl

turistično dejavnost napreduje alarmantno počasi«. Pri izboljševanju kakovosti življenja v kraju za vse deležnike nas po njenih besedah čaka še veliko dela. Z vedno večjim številom obiskovalcev namreč negativni učinki turizma pretehtajo pozitivne in takrat se prebivalci obrnejo proti turizmu, je opozorila na pojave, ki smo jim v zadnjih dveh letih pričali recimo v Barceloni ali Amsterdamu, ko turiste odkrito pozivajo, naj odidejo domov. Ob tem se je pojavila tudi besedna zveza pretirani turizem. »Kljub temu pa ljudje večinoma nikjer ne mislijo, da bi bilo treba rast turizma ustaviti, ampak bi ga bilo treba samo pametno usmerjati s pomočjo sodobnih tehnologij,« rešitev ponuja Tanja Mihalič.

Za boljše pogoje bivanja

V društvu Spoštujmo Bled so pripravili nabor negativnih učinkov množičnega turizma na Bledu in predstavili tudi predloge, s katerimi bi izboljšali pogoje za bivanje vseh, tako turistov kot

domačinov. Od občinskih strokovnjakov pričakujejo, da bodo sestavili skupino, ki bo odgovorno skrbela za dobro stanje jezera, prav tako si želijo upoštevanja sprejete Strategije trajnostnega razvoja blejskega turizma 2018–2025. V prihodnje naj bi povsem omejili nizkocenovni turizem in spoštovali trajnostni sonaravni razvoj kraja. Za seznam nepravilnosti in škodljivih dejanj jim je čestital tudi arhitekt, urbanist in oblikovalec Janez Lajovic, ki v njem vidi iskren klic v sili običajnih občanov. »Bled zagotovo sodi med slovenske kronske turistične biserje. Od nas pa bo odvisno, ali bomo to obdržali, saj se tistemu, ki ima denar, na Bledu ni treba ozirati ne na državne ne na občinske predpise. Za denar je mogoče kupiti vse in vsakogar.« Bled po njegovih besedah vse bolj ponuja podobo naraščajoče zmede namesto urejenega prostora. »Zato je nujno treba začeti prepričevati oba predsednika, tako vlade kot države,

ter parlament in ustavno sodišče v sprejetje sklepa, da zaustavitev propadanja jezera z njegovim ožjim okoljem in izboljšanje podobe Bleda razglasijo za prioriteto naloge države.«

V razpravo se je vključil tudi župan Janez Fajfar, ki sprejema vse dobronamerne kritike, ob tem pa opozarja, da bi »vsak moral vendarle najprej pomesti pred svojim pragom«. Tudi med domačini po njegovih besedah še vedno prevladuje zgolj miselnost, kaj bodo sami imeli od turizma oziroma »kaj se spleča«. Kot je opozoril, so hiše, v katerih se zdaj množijo turistične namestitve, prodajali predvsem domačini. Prepričan je, da na Bledu še vedno živijo v podobi raja in tako njihov kraj še vedno vidijo tudi tujci. »Zavedam pa se, da je marsikaj narobe, da je treba marsikaj popraviti in tudi bomo popravili; a če gledamo samo, kaj vse je narobe, bo težko iti naprej, sploh glede na to, da so sredstva omejena.«

TABOR LEVJESRČNI

24. 10. - 27. 10. 2019, NA POHORJU

Poslijite sporočilo SMS s ključno besedo **HOSPIC5** na številko **1919** in prispevali boste **5 EUR** za izvedbo tabora.

Da otroci ne ostanejo prezrti žalovalci.

BREZPLAČNA OBJAVA

Živa meja med sosedi je njihova stvar

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj, Preddvor – Bralka je na nas naslovila vprašanje glede previsokih živih mej, navaja, da so visoke tudi do osem metrov. Gre za meje cipres med sosedi, ki mečejo veliko senco, povzročajo vlago in so tudi sicer moteče, pravi občanka, ki bi rada vedela, kam se lahko obrne s tem problemom, ne želi pa skaliti dobrih odnosov s sosedi. Ali obstajajo kake omejitve tudi

za takšne žive meje, ne le za tiste, ki mejijo na občinsko ali državno lastnino?

Odgovor smo poiskali na Občini Preddvor, sicer pa podobne težave najbrž poznajo tudi druge. Župan Rok Roblek odgovarja, da je višina živih mej ob cesti odvisna od preglednosti. Ko gre za novogradnjo, denimo za škarpno ali grajeno ograjo, pa je treba pridobiti dovoljenje za enostaven objekt in soglasje sosedu, če je predviden manjši

odmik ali če želijo postaviti ograjo na mejo. Slednje velja tudi za tak objekt ob cesti. Živa meja pa ni predmet obravnave na ravni občine, temveč stvar med sosedi, dodaja župan Roblek.

Enako vprašanje smo naslovili tudi na Medobčinski inšpektorat v Kranju, kjer so nam odgovorili, da ta organ nima pristojnosti nadzora nad ograjo, to je višino cipres na zasebnih parcelah (med sosedi).

Slovesno ob dnevu suverenosti

Razvoj Poslovne cone Jesenice

Veterani vojne za Slovenijo so v petek v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici pripravili slovesnost ob dnevu suverenosti. Slavnostni govornik Drago Papler je poudaril strateški pomen elektroenergetske infrastrukture v osamosvojitveni vojni.

MARJANA AHAČIČ

Žirovnica – Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska in občinski odbor veteranov Žirovnica sta v petek v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici pripravila slovesnost ob dnevu suverenosti, državnem prazniku, s katerim se spominjamo na dan, ko je 25. oktobra 1991 Slovenijo zapustil še zadnji vojak Jugoslovanske ljudske armade. Slavnostni govornik na prireditvi je bil dr. Drago Papler, avtor knjige Elektro Gorenjska in osamosvojitvena vojna leta 1991.

»Elektrika je bila eno od sredstev pritiska na vojsko. Elektrodistributerji so v nevarnih razmerah s tesnobo v srcu izpolnjevali delovne naloge. Vse vojašnice po Sloveniji so bile od četrtega, 27. junija 1991, za šest dni odklopljene; izjeme so bile vojašnice in karavle na meji, kamor električarji niso mogli priti, ne da bi se izpostavili vojaškimi puškami. Električna je postala orožje. Pomenila je pritisk na vojsko kot prvi učinkovit ukrep Civilne zaščite.

Prejemniki bronastih, srebrnih in zlatih priznanj veteranskega združenja skupaj s predsednikom slovenskega združenja Ladislavom Lipičem in predsednikom zgornjegorenjskega združenja Janezom Koseljem

V osamosvojitveni vojni je bila prav elektroenergetska infrastruktura strateškega pomena. Izpadi napetosti ali namerni izklopi vojaških objektov so bili zelo smelo dejanje. Politično nasilje, grožnje, psihološki pritiski in strah pred nasiljem so bili prisotni ves čas izvajanja civilnih ukrepov. Ko je zmanjkalo elektrike, so prenehali delovati stroji, ugasnila je luč in obmolknil radio, s televizijskih zaslonov

je izginila slika, komunikacija prek telefonskih zvez pa ni več delovala. Takrat je v vojašnicah zavladała panika ... Elektrodistributerji so mi v pričevanjih pri nastajanju knjige deset let po vojni, ko je bil spomin še svež, pripovedovali o svojih dejanjih, tveganjih, stiskah in negotovostih. Priznali so, da jih je bilo marsikdaj zelo strah, pa so kljub temu drzno in požrtvovalno opravili svojo dolžnost,« je v svojem

nagovoru med drugim poudaril Papler.

Na srečanju so podelili tudi priznanja Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Zgornja Gorenjska, ki so jih prejeli: Zvone Mulej in Vojko Vojvoda (zlato priznanje), Brane Ambrožič, Metka Rutar Piber in Zdenko Tratnik (srebrno priznanje) ter Pavel Malej, Robert Martinčič in Silvo Repinc (bronasto priznanje).

Občina Jesenice je s spremembami zazidalnega načrta omogočila razvoj območja, kjer je nekoč delovala Železarna Jesenice. Podjetja se bodo lahko razvijala, novi investitorji pa bodo lahko dobili gradbeno dovoljenje. Zelena luč tudi za gradnjo gospodarske javne infrastrukture.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Ogromne površine na Jesenicah je v preteklosti zasedala Železarna Jesenice. Po njenem propadu pa so nastala območja opuščeni industrijskih zemljišč in objektov; nekatera so dobila nove lastnike, druga pa že desetletja propadajo. Eno takšnih je območje Poslovne cone Jesenice, ki leži med regionalno cesto in reko Savo od Lidla proti Slovenskemu

ki so bila pogoj za sprejete spremembe in dopolnitev Zazidalnega načrta Poslovne cone Jesenice. Te so na zadnji seji občinskega sveta potrdili tudi jeseniški občinski svetniki.

Kot je na seji pojasnila vodja oddelka za okolje in prostor Valentina Gorišek, bodo s tem odlokom omogočili obnovo obstoječih objektov in tudi novogradnje. »Gospodarski objekti na tem območju se bodo lahko razvija-

Občina Jesenice bo vzdolžno cesto skozi Poslovno cono Jesenice (od Lidla proti Slovenskemu Javorniku) gradila s pomočjo evropskih in državnih sredstev. Investicija je vredna 1,1 milijona evrov in je vključena med projekte, ki jih je Regionalna razvojna agencija Gorenjske posredovala na ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Javorniku in obsega skoraj tristo tisoč kvadratnih metrov. Zahodni del območja je bil v preteklosti uspešno revitaliziran, v obstoječih opuščeni objektih železarne pa so zaživela uspešna podjetja, kot so denimo Hidria, Niro Steel, Eurosol, SIJ Elektrode ter številna manjša podjetja. Na južnem in vzhodnem delu pa so ostale prazne površine z zapuščenimi železarskimi objekti in opuščeno železniško infrastrukturo.

Na Občini Jesenice so si že vrsto let prizadevali, da bi omogočili nadaljnji razvoj območja. A postopki so bili dolgotrajni, po poldrugem letu usklajevanja z vsemi nosilci urejanja prostora pa so zdaj pridobili vsa soglasja,

li, novi investitorji pa bodo lahko dobili gradbeno dovoljenje,« je pojasnila. Obenem bo Občina Jesenice lahko gradila gospodarsko javno infrastrukturo na tem območju. Obstoječi objekti so namreč priključeni na komunalno opremo nekdanje železarne, ki pa je dotrajana in neustrezna.

Župan Blaž Račič je ob tem dejal, da Jesenice že dolgo čakajo, da se to območje uredi in postane nekakšno gospodarsko središče mesta in občine. »Brez gospodarstva tudi ostalega razvoja ni, zato bo odlok pomembna spodbuda gospodarskim subjektom, da razvijajo svoje dejavnosti na tem območju,« je dejal.

Vojni veterani praznovali jubilej

Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Kranj je praznovalo dvajsetletnico.

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Predoslje – Območno združenje veteranov vojne za Slovenijo Kranj je v Gostilni Krištof v Predosljah proslavilo dvajsetletnico svoje organizacije. Prav tam je namreč 12. oktobra 1999 deset članov in ena članica ustanovilo območno združenje

veteranov, prva predsednica je postala Irena Oman. Že naslednje leto so na Jezerskem vrhu razvili svoj prapor, v naslednjih letih pa so člani iz Trziča in Škofje Loke ustanovili samostojni območni združenji. Na začetke organizacije, ki danes šteje več kot 330 članov, od katerih jih ima tristo status veteranov,

je zbrane na jubilejnem srečanju spomnil predsednik Območnega združenja ZVVS Kranj Anton Rešek. Nanizal je tudi najpomembnejše od okoli štirideset aktivnosti, ki jih združenje izvaja po Gorenjskem in Sloveniji, med njimi obeleževanje dogodkov iz osamosvojitvene vojne in odkrivanje

spominskih plošč hraniteljem orožja v letih 1990 in 1991. Posebno ponosni pa so na stalno razstavo v muzeju v kranjski vojašnici in na zbornik o vlogi Teritorialne obrambe v procesih osamosvajanja Slovenije. Ta dosežka je v svojem govoru na jubilejnem srečanju kranjske organizacije, ene od 57 na Slovenskem, kot pomembna poudaril tudi predsednik Zveze veteranov vojne za Slovenijo Karel Lipič. Kranjskemu združenju je ob tej priložnosti podelil jubilejno plaketo ZVVS. Zbrane je pozdravil tudi kranjski podžupan Robert Nograšek.

Ob jubileju so se s spominskimi kovanci oddolžili zaslužnim članom, spominsko plaketo pa izročili družini Bolka iz Gostilne Krištof, mami Elici in sinovoma Krištofu in Tomažu. Kot nam je pred srečanjem povedal podpredsednik združenja Bojan Verčič, sta oba sinova iz gostilne sodelovala v vojni za Slovenijo in imata položaj vojnih veteranov.

Spominska plaketa družini Bolka, ob mami Elici in sinovih Tomažu in Krištofu Anton Rešek in Bojan Verčič / Foto: Gorazd Kavčič

Občina prodaja nepremičnine na Topolu

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Občina Medvode je objavila Javno zbiranje ponudb za prodajo nepremičnin na Topolu pri Medvodah. Stavba je bila zgrajena v letu 1960, v letu 1980 je bila obnovljena fasada. Objekt je pritličin in instalcijsko opremljen. Ponudbe zbirajo do 14. novembra. Gre za objekt, ki je služil civilni zaščiti, pred leti pa so se na Občini Medvode skupaj z Osnovno šolo Preska in njeno podružnico

na Topolu odločili, da bi ga revitalizirali ter preuredili v objekt, ki bi bil uporaben in namenjen mladim za izvajanje šolskih, obšolskih in prostočasnih dejavnosti, dostopen pa bi bil tudi drugim interesnim neprofitnim organizacijam. Projekt z imenom Hiša Blagajana so bili pripravljene sofinancirati v Rotary klubu Medvode, pomagali bi tudi lokalni podjetniki. Do nadaljnjih korakov in realizacije nato ni prišlo, občina pa se je sedaj odločila za prodajo.

Sanacija po ujmi napreduje

V Lomu so zaključili dela na dveh cestnih odsekih, ki jih je močno poškodovalo lansko neurje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Lom pod Storžičem – Prvi sanirani odsek je na začetku vasi, pri t. i. Mišonu, drugi pa na odcepu močno poškodovane ceste med gasilskim domom in križiščem Potarje. »Od takrat, ko je bil zgrajen asfalt, je to edino, kar je vidno. Kot župana pa me navdušuje tudi to, da nam je v delih ceste uspelo zamenjati in dodati novo vodovodno infrastrukturo, ponekod še nekaj javne razsvet-

V sklopu sanacije po neurju poteka tudi obnova štirih mostov v Dovžanovi soteski, ki bodo višji in trdnjši, predvsem pa se bo pod njimi povečal pretočni profil Tržiške Bistrice. Vrednost investicije presega tristo tisoč evrov.

ljave,« je poudaril tržiški župan Borut Sajovic in dodal: »Velik pomen varnosti dajejo tudi vodarske ureditve. V Lomu je bil obnovljen in očiščen spodnji, že obstoječi usedalnik, nad križiščem ceste Grahovše–Potarje pa je zgrajen nov zadrževalnik s sedemsto kubičnimi metri

prostornine, kjer se bodo v primeru podobnih neurij lahko zadržali štori, naplavine, les in kamenje, tako da je varnost ljudi v Lomu bistveno večja.« Strojice so iz tega gradbišča deloma že preselili v strugo Lomščice, kjer že poteka sanacija. Asfalterji pa so se preselili v Jelendol, kjer so bili prvi odseki novega asfalta že zaključeni.

V sklopu sanacije po neurju poteka tudi obnova štirih mostov v Dovžanovi soteski. Vrednost investicije presega tristo tisoč evrov. »Ravno mostovi so tisto, kjer so se v neurju zagostile naplavine in številne od mostov poškodovale, dva od njih pa tudi v celoti podrle,« je poudaril župan Sajovic in dodal: »Šuštarjev most v naselju Dolina je že zabetoniran, Kuharjev most čaka na montažo kovinsko-lesene konstrukcije, pred vhomom v tunel pa potekajo zaključna dela za montažo lepe in atraktivne brvi za obiskovalce in turiste.« Na tržiški občini računajo, da bo v oktobru in novembru saniran tudi leseni Benčetov most pri geološkem stebru. »Vsem novim mostovom je skupno, da so višji in trdnjši, predvsem pa se bo pod njimi povečal pretočni profil Tržiške Bistrice,« je še zagotovil župan.

Prednost že začete investicije

Jeseniški občinski svetniki so na mize dobili že predlog proračuna za prihodnje leto.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Jeseniški občinski svetniki so se na sedmi redni seji v tem mandatu seznanili s predlogom občinskega proračuna za leto 2020. V predlogu so prihodki in prejemki načrtovani v višini 22,6 milijona evrov, odhodki in izdatki pa v višini 23,6 milijona evrov. »Zaradi znižanja prihodkov občine tudi za financiranje investicijske porabe ostaja vse manj razpoložljivih lastnih sredstev, zato je za izvedbo nujnih investicijskih vlaganj in investicij, sofinanciranih z evropskimi sredstvi, v predlogu proračuna vključeno zadolževanje v višini 1,97 milijona evrov,« so pojasnili v občinski upravi.

Večji projekti bodo nadaljevanje obnove Ruardove graščine, gradnja kanalizacije Lipce - Blejska Dobrava, širitev in rekonstrukcija prometne infrastrukture Poslovne cone Jesenice ... Prednost bodo imeli že začeti projekti ter investicije, ki so sofinancirane z državnimi oziroma evropskimi sredstvi. Občinski svetniki so predlog v prvi obravnavi – z več predlogi – potrdili, o predlogih pa se bo občinska uprava opredelila in jih po zmožnostih vključila v predlog proračuna v drugi obravnavi.

Ob tem je župan Blaž Račič dejal, da je ob pripravi proračuna prišel do grenkega spoznanja, da denarja za vse potrebe in želje enostavno ni in da so odločitve, čemu se odpovedati, res težke.

Uspešna – ljudem potrebna

Ljudska univerza Tržič letos praznuje šestdeset let delovanja. Jubilej so obeležili z osrednjo prireditvijo ob Tržnem dnevu v Atriju Občine Tržič.

MAŠA LIKOSAR

Tržič – Ljudska univerza (LU) Tržič je bila ustanovljena leta 1959 in je najprej delovala kot samostojen zavod Delavska univerza Tržič, kasneje kot enota Zavoda za kulturo in izobraževanje Tržič. Od leta 1999 pa deluje kot samostojni vzgojno-izobraževalni zavod. Njegova osnovna dejavnost zajema izobraževanje odraslih, poleg tega pa še izpopolnjevanje, usposabljanje in učenje oseb, ki želijo pridobiti, razširiti in posodobiti znanje. »Naša univerza sodi med manjše, a delujemo uspešno, predvsem zato, ker smo ljudem potrebni,« je dejala direktorica Natalija Brumen. Poleg nje so zgodovino razvoja LU Tržič oblikovali še nekdanji direktorji Anka Bizjak, Barbka Drobnič, Heda Šivic, Zvonka Pretnar, Melanija Primožič, Mitja Slapar in Metka Knific Zaletelj.

LU Tržič, ki v šolskem letu povprečno izobražuje 1500 udeležencev, je danes znana predvsem po programu Podjetništvo v okviru Tržiškega kreativnega centra, ki

Na prireditvi ob šestdesetem jubileju Ljudske univerze Tržič so nastopile tudi plesalke Univerze za tretje življenjsko obdobje. / Foto: Tina Dokl

ga financira Občina Tržič. »Nekoč je bil poudarek na študijskih krožkih, praktičnem znanju in osnovnošolskem izobraževanju, danes pa je vse več programov za medgeneracijsko povezovanje, izobraževanje jezikov in računalništva. Ljudje poleg želje po pridobivanju znanja k nam pridejo tudi z namenom druženja,« je povedala Brumnova.

Na osrednji prireditvi ob šestdesetem jubileju, ki jo je povezoval komik Sašo Stare, so nastopili uporabniki VDC Kranj z enoto Tržič, pevka Eva Moškon in kitarist Luka Ropret, plesalke Univerze za tretje življenjsko obdobje in podjetniška skupina Pozdravček z Osnovne šole Tržič. Svoje občutke o univerzi so delili udeleženci programa in zunanji sodelavci

– Alenka Slapar, Anka Škufca in Jožica Koder, potekalo je tudi predavanje Irme Lipovec na temo zdravja. Zbrane obiskovalce sta nagovorili tudi predstavnica Andragoškega centra Slovenije Ester Možina in direktorica občinske uprave Metka Knific Zaletelj, med gosti pa je bila še predstavnica ministrstva za izobraževanje, znanost in šport Teja Dolgan.

Pridelali krompir in pripravili jedi

V Biotehniškem centru Naklo so v sredo pripravili Dan krompirja, na katerem so predstavili poskus ekološke pridelave krompirja in jedi, ki so jih pripravili iz krompirja.

CVETO ZAPLOTNIK

Strahinj – Dan krompirja je bil zaključek letošnjega sodelovanja med podjetjem Interseme in Biotehniškim centrom Naklo. Podjetje Interseme, ki na slovenskem trgu ponuja približno petdeset različnih sort semenskega krompirja, je šoli zagotovilo za ekološko pridelavo štiri sorte semena krompirja – sorte agria, carolus, rudolph in aluette, vsake po petdeset kilogramov. Dijaki in študentje so seme aprila posadili, potlej so nasad oskrbovali in pri tem uporabljali za ekološko pridelavo dovoljena gnojila in pripravke, konec avgusta so gomolje izkopali iz zemlje. Kot je povedala mentorica Nataša Kunstelj, pridelava ni potekala brez težav, še največ jih je bilo s koloradskim hroščem, malo pa tudi s strunami, mišmi in plesnijo. Strune so preganjali kar s svežimi listi rabarbare. S pridelkom so bili

Na dnevu krompirja so predstavili tudi različne jedi iz krompirja.

zadovoljni, vsake sorte so pridelali od 200 do 350 kilogramov. Po končani pridelavi so del pridelka odstopili dijakom živilske stroke, ki so pod mentorstvom Vanje Šubic med drugim ocenili

jedilne lastnosti krompirja in pripravili jedi, pri katerih so kot eno od sestavin uporabili tudi krompir. Jedi so predstavili dijakom živilske stroke, ki so pod mentorstvom Vanje Šubic med drugim ocenili

poskusili dve vrsti krompirjevega kruha, krompirjeve svaljke, krompirjeve piškote, skutin zavitek s krompirjem in porom, krompirjeve zložene, krompirjevo pecivo in krompirjeve kocke s čokolado ... Študentka Klara Čop bo na podlagi poskusa izdelala diplomsko nalogo, dijakinji Neža Urh in Oriana Vuk, ki sta na Dnevu krompirja predstavili metodo določanja suhe snovi v krompirju, spremembo barve krompirja po kuhanju, razkuhavanje, vonj in okus ter razvrstili sorte v kuharski tip, pa bosta za poklicno maturo pripravili na to temo projektno nalogo.

Kot je dejal Andrej Lukan iz podjetja Interseme, vsako leto pripravijo od dvajset do trideset predavanj za pridelovalce krompirja, v zadnjih letih pa vse več sodelujejo s šolami, saj želijo že prihodnjim gospodarjem kmetij predstaviti pomen kakovostnega semena za pridelavo krompirja.

Deset let novih znanj in idej

Kranjski OpenLab že deset let predstavlja nove trende na gospodarskem in tehnološkem področju ter spodbuja ustvarjalnost in sodelovanje mladih s podjetji v lokalnem okolju.

MATEJA RANT

Kranj – V okviru letošnjega festivala digitalne inovativnosti mladih OpenWeek 2019, ki ta teden poteka v OpenLabu, so v sredo zaznamovali tudi desetletnico OpenLaba. V njem tako že deset let mladim v gorenjski regiji nudijo ustvarjalno okolje ter spodbujajo tvorjenje interdisciplinarnih znanj in vzgojo kreativnih, sposobnih posameznikov za globalno uspešna podjetja. V sodobno opremljenih odprtih prostorih lahko mladi svoj prosti čas izkoristijo za sodelovanje pri številnih inovativnih projektih in se udeležujejo tedenskih delavnic.

OpenLab so po besedah enega njegovih idejnih očetov Janeza Beštra zasnova-li z namenom, da mladim ponudijo prostor, kjer bi se srečevali, ustvarjali in razvijali svoje talente. V vseh letih doslej so po besedah zastopnika OpenLaba Maksa Šuštarja gostili že okrog 12 tisoč mladih, saj dobro sodelujejo tudi z vsemi šolami v regiji. Kot ugotavlja Janez Bešter, je zdaj v Sloveniji še kar nekaj podobnih prostorov, a OpenLab v Kranju odlikuje organiziran pristop, zaradi česar lahko mladim ponudijo boljše pogoje. »Imamo zelo dobro urejen mentorski sistem – doslej je v njem delovalo že deset aktivnih mentorjev, pozna se tudi, da nas

V sredo so zaznamovali desetletnico OpenLaba. Od leve proti desni: Igor Papič, Janez Bešter, Maks Šuštar in Matjaž Rakovec. / Foto: Gorazd Kavčič

podpirata fakulteta za elektrotehniko in kranjska občina.« Ob jubileju jim je čestital tudi rektor Univerze v Ljubljani Igor Papič. »Vedno smo želeli, da bi delo v OpenLabu potekalo organizirano, zato smo njegovo delovanje uvrščali v letne delovne načrte in poskušali zagotoviti tudi sredstva.« Poudaril je še, da pomemben steber osnovnega poslanstva univerze poleg izobraževanja in znanstvenoraziskovalnega dela predstavlja tudi prenos znanja in sodelovanje z okoljem. Prodekan fakultete za elektrotehniko Roman Kamnik je poudaril dve pomembni

poslanstvi OpenLaba: kot dislocirana enota omenjene fakultete se trudijo mladim približati področji elektrotehnike in multimedije, obenem pa jim ponujajo pridobivanje praktičnih znanj s teh področij, še preden pridejo na fakulteto. To je po njegovih besedah osnova za dobrega inženirja. »Teh kadrov namreč kronično primanjkuje,« je opozoril. Kranjski župan Matjaž Rakovec je ob tem poudaril, da je ponosen, da je Kranj že toliko časa valilnica znanja in idej. Iz pobude, ki je pripeljala do ustanovitve OpenLaba, se je namreč kasneje

razvil še sodelavni prostor Kovačnica.

V okviru tedna odprtih vrat v OpenLabu so mladim znova ponudili brezplačne delavnice, namenjene spoznavanju novih tehnologij in trendov. Na ponedeljkovem predavanju so spoznavali umetno inteligenco in digitalni marketing, torej je bil rezerviran za hišno pomočnico Alexo in virtualno resničnost, vsredo so zaznamovali desetletnico OpenLaba, včeraj pa so se s podjetniki pogovarjali o digitalnih tehnologijah. OpenWeek 2019 bodo danes zaključili s tradicionalno omrežno zabavo Lan party.

Plesen, umazanija, mišji iztrebki ...

Seznam nepravilnosti v lanskih inšpekcijskih nadzorih v gostinskih obratih je dolg. Zaradi najhujših so inšpektorji začasno celo prepovedali obratovanje lokalov, tudi na Gorenjskem.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Nečisti hladilniki, v katerih se je nabirala plesen, nezaščiten in neoznačena hrana v hladilniku, zastarana umazanija pod termičnim blokom, mišji iztrebki v skladišču, brez vroče vode v celotnem gostinskem obratu ... Tudi takšne in podobne ugotovitve so inšpektorji za hrano in uradni veterinarji zaznali v inšpekcijskih nadzorih in pregledih gostinskih lokalov, ki jih je Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izvedla v lanskem letu. V večini obratov so sicer ugotovljene nepravilnosti odpravili do postavljenega roka, vseeno pa je skrb vzbujajoče spoznanje, da v mnogih gostinskih lokalih pomanjkljivo skrbijo za higieno, varnost in sledljivost živil, ki jih postrežejo svojim gostom.

Inšpektorji so lani po vsej državi pregledali 956 obratov, več kot 260 so zaradi ugotovljenih nepravilnosti izdali opozorila, zaradi najhujših kršitev pa je 44 obratov prejelo celo začasno prepoved obratovanja (do odprave nepravilnosti). Na Gorenjskem je bilo kršiteljev več kot šestdeset, nekateri obrati pa so bili tudi začasno zaprti – Good Food in Kitajska restavracija Peking na Bledu, Picerija in gostišče

Dežman v Kranju, Gostilna Strahinc v Zgornjih Bitnjah, Gostilna Katernik v Žireh, Gostilna Češnar in Picerija Tonač v Cerkljah, Zlati krožnik in Stara fabrika v Domžalah ter Gostišče pri Čebelci v Lukovici pri Domžalah.

V odločbi, s katero je bila enemu od gorenjskih lokalov izrečena začasna prepoved obratovanja, tako med

V večini obratov so ugotovljene nepravilnosti odpravili, vseeno pa skrbi, ker v mnogih lokalih pomanjkljivo skrbijo za higieno, varnost in sledljivost živil.

drugim piše, da so inšpektorji našli umazane posode, v katerih so bila živila, zastarana umazanijo pod delovnim pultom in opremo v kuhinji, vidno razraščanje plesni v hladilni komori, tako zamaščeno napo nad kuhalno enoto, da je maščoba ponekod kapljala na kuhalno površino, kjer so se pripravljale jedi ... Pri preverjanju rokovanja z živili je bilo v istem obratu med drugim ugotovljeno, da je bila v hladilni komori shranjena tudi plesniva hrana. V nekem drugem lokalju pa so na primer inšpektorji našli predpakirane mesnine, ki jim je rok uporabe potekel že pred več meseci.

O novostih Komunale Kranj svetniki niso odločali

Kranjski mestni svetniki so na sredini seji sprejeli osnutek proračuna za naslednji dve leti, o odloku o Komunali Kranj pa niso odločali.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Svetniki so imeli za oktobrsko sejo sprva napovedan precej obsežen dnevni red s kar 21 točkami, kot je že v uvodu sredine seje povedal župan Matjaž Rakovec, pa so se z vodji svetniških skupin odločili, da obravnavo točk opravijo na dveh sejah. Tako naslednjo sejo načrtujejo že za 6. november.

Načrtovan dnevni red oktobrske seje je imel tako 13 točk, župan Rakovec pa je na predlog svetnika Boštjana Trilarja (na seji ga ni bilo) predlagal še dodatno točko, v kateri je nekdanji kranjski župan pozival, da se prekine pogodba glede storitev svetovanja med Mestno občino

Kranj in Miranom Šubicem. Vsi prisotni svetniki so dodatno točko dnevnega reda podprli. Prav tako so se strinjali, da se z dnevnega reda umakne točka glede kadrovskih zadev, saj se v komi-

Na seji so svetniki potrdili odločitev komisije za nagrade in priznanja, da bosta naziv častnih občanov za dosežke v alpinizmu in prispevek k prepoznavnosti Kranja v svetu prejela zakonca Marija in Andrej Štremfelj.

siji za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja niso mogli odločiti glede imenovanja predstavnikov občine v svet Zavoda za turizem in kulturo Kranj. Župan Rakovec z dnevnega reda umaknil

tudi predlog o ustanovitvi in organiziranju podjetja Komunala Kranj, kot vzrok pa je navedel številne vložene amandmaje. »Statutarno-pravna komisija je res dala določene amandmaje, glav-

no stališče te komisije pa je, da je odlok nezakonit, zato so predlagali, da se ne sprejme,« je poudaril svetnik Zoran Stevanović, sicer tudi predsednik skupščine Komunale Kranj, in dodal, da

bi predlagan odlok škodoval kranjski občini. Še pred glasanjem o dnevnem redu je predsednica statutarnopravne komisije Tanja Graonja Krstev povedala, da se je komisija morala sestati zjutraj na dan seje, gradivo glede amandmajev pa so dobili večer prej. »Če mislite in zahtevate, da bo statutarnopravna komisija točke, ki jih dobi ob 20. uri, obravnavala drugi dan na seji ob 8. uri zjutraj, tega kot predsednica ne bom dovolila. In tudi ne bom dovolila, da se izvajajo kakšni koli pritiski,« je poudarila Tanja Graonja Krstev.

Tako je imel končni dnevni red, ki so ga svetniki potrdili, dvanajst točk, vendar pa se je seja po več kot štirih urah

prekinila pri enajsti točki, ko bi morali svetniki glasovati o tem, da so se seznanili z dejstvi glede svetovalne pogodbe za področje komuniciranja med Mestno občino Kranj in Miranom Šubicem. Župan je namreč dal najprej na glasovanje takšen sklep, ne pa predlaganega sklepa Boštjana Trilarja o zahtevi, da se pogodba z Miranom Šubicem prekine. Svetniki o tem očitno niso želeli glasovati, ker se jih je h glasovanju prijavila manj kot polovica, pa je župan sejo končal.

Treba se bo zadolževati

So pa med drugim mestni svetniki že prej sprejeli osnutek odloka proračuna

za leto 2020 in 2021 v prvem branju. Predlagali so kar nekaj dopolnitev, kot je pojasnil vodja urada za finance Mirko Tavčar, pa proračun za drugo leto predvideva skupaj za 67,2 milijona prihodkov in drugih prejemkov ter 82,9 milijona evrov odhodkov in drugih izdatkov. Razliko naj bi pokrili s predvidenim ostankom denarja iz letošnjega leta ter zadolževanjem do višine 11,3 milijona.

Osnutek Odloka o proračunu za leto 2021 predvideva za 58,9 milijona evrov prihodkov in drugih prejemkov ter za 68,4 milijona odhodkov in drugih izdatkov. Tudi za leto 2021 zato predvideva jo zadolževanje.

V Orodjarni odprli učni center

◀ 1. stran

LTH Castings se lahko pohvali s tem, da ima največje število vajencev v Sloveniji, in sicer 21, dijakom omogoča obvezno prakso (v minulem šolskem letu jih je bilo več kot 70), štipendira več kot 80 štipendistov, ki jih v podjetju po koncu šolanja čaka tudi zaposlitev. Direktor Šolskega centra Škofja Loka Martin Pivk je poudaril, da je LTH Castings prvo podjetje v Sloveniji, ki je zavedajoč se prednosti kadrov, za potrebe lastnega izobraževanja odprlo učni center. »Vesel sem, da ima šolski center takšnega partnerja. Mladi se bodo v tukajšnji učilnici praktično izobra-

evrov so omogočili nakup opreme za učni izdelovalni laboratorij v šolskem centru.

Učni center s sodobnimi stroji in drugimi delovnimi pripomočki, kjer bodo mladi svoje teoretično šolsko znanje nadgrajevali tudi s praktičnim usposabljanjem, je pozdravila tudi Andreja Sever, direktorica službe za razvoj kadrov in izobraževanje na Gospodarski zbornici Slovenije, ki vodi tudi projekt vajeništva. Poudarila je, da gre za primer dobre prakse, kakršne smo lahko doslej spremljali le na tujem in da vajeništvo kot način sodelovanja med šolami in gospodarstvom kaže, da je to prava pot v izobraževanju in razvoju kompetenc posameznika.

Ob predaji ključev in čeka (od leve): Boštjan Kovač, Martin Pivk, Mojca Šmelcar, Andrej Kranjec in Urban Žargi / Foto: Gorazd Kavčič

ževali in osvajali znanja, ki jih bodo potrebovali pri svojem delu in nadaljnjem izobraževanju,« je dejal Pivk in omenil tudi vsakoletno donacijo LTH Castingsa celotni generaciji prvega letnika srednje šole, ko jim podarijo delovne obleke. Teh je bilo letos 195. Obdarili pa so jih tudi ob odprtju učnega centra: s čekom za osem tisoč

V navzočnosti gostov, med katerimi je bil tudi župan občine Škofja Loka Tine Radinja, sta direktor podjetja Andrej Kranjec in direktor orodjarne Urban Žargi v simbolično predala ključke učnega centra direktorju šolskega centra Martinu Pivku, zatem pa še donacijo za učni izdelovalni laboratorij, ki jo je ob Martinu Pivku prevzela tudi ravnateljica Srednje šole za strojništvo Mojca Šmelcar. Dogodka so se udeležili tudi vajenci in štipendisti LTH Castings iz Šolskega centra Škofja Loka, ki so skupaj z mentorjem Boštjanom Kovačem prikazali, kako bo potekal praktični pouk v učnem centru.

LTH Castings ima 21 vajencev, obvezno prakso vsako leto omogoči več kot 70 dijakom in študentom in štipendira več kot 80 štipendistov. Te po šolanju čaka tudi zaposlitev v podjetju.

Slovenski dan v Dragočajni

Dragočajna – Turistično društvo Dragočajna - Moše v nedeljo, 27. oktobra, z začetkom ob 11. uri vabi na tradicionalno prireditev Slovenski dan v Dragočajni. Obiskovalci bodo lahko poskusili več kot trideset lokalnih jedi in pijač, od preprostih piškotov, peciva, potice, praženca, kaše in kislega mleka do manj znanih jedi, kot je medla. Člani Turističnega društva Šenčur bodo pražili krompir, v poljski kuhinji bodo v kotličkih kuhali krompirjev golaž, ričet, šaro, kot se za jesenski čas spodobi pa bodo v slast ponudili tudi pečen kostanj. Nastopili bodo harmonikarji, Mešani pevski zbor Smleški žarek, traktoristi iz Voklega bodo predstavili starodobno kmetijsko mehanizacijo, potekale bodo ustvarjalne delavnice z Marješko Pehto ter predstavitev smleške noše.

Gradijo krožišče v Tupaličah

V križišču pri Penzionu Zaplata v Tupaličah se je prejšnji teden začela gradnja krožnega krožišča, ki poteka v okviru rekonstrukcije tega dela državne ceste.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Tupaliče – Kot je povedal župan Rok Roblek, gre za državno financiranje obnove tega dela ceste in ureditev krožišča, občina pa pri tej naložbi sodeluje z ureditvijo preostale infrastrukture, od pločnikov in javne razsvetljave do kanalizacije, ki poteka na trasi, in tudi magistralnega vodovoda. Slednje je pravzaprav domena občin uporabnic tega vodovoda. Kot napovedujejo, naj bi groba dela trajala do konca leta, dokončana pa naj bi bila spomladi. V tem času bo prilagojen tudi prometni režim: trenutno sta sicer zaprti priključni cesti (proti zgornjim Tupaličam in Možjanci na enem in proti spodnjemu delu vasi in Hotemažam na drugem kraku), na glavni cesti je omejitve hitrosti, občasno pa bodo potrebne tudi delne zapore. V prihodnje bo na glavnem delu ceste promet najverjetneje potekal izmenično enosmerno.

V Tupaličah so začeli graditi krožno krožišče. / Foto: Tina Dokl

V občini Preddvor si želijo na glavni cesti še eno krožišče, in sicer pri vходу v Preddvor. Rok Roblek kot nova znana dejstva v zvezi s tem krožnim krožiščem

navaja strinjanje lastnikov, da se v soseščini poruši ena hiša. V slabem stanju je tudi most proti Preddvoru, ki bi bil potreben obnove. Načrte za to območje naj bi na novo

projektirali, ob čemer pričakujejo, da bo posluš za načrte občine imela tudi država, ki naj bi na tem odseku vložila v obnovo državne ceste.

Besedo v novi knjigi dobili še moški

Pred dnevi je izšel zadnji del trilogije Ogenj, rit in kače niso za igrače, ki prinaša moške zgodbe.

MATEJA RANT

Žiri – V zadnji knjigi iz trilogije Ogenj, rit in kače niso za igrače je avtorica Milena Miklavčič na več kot petsto straneh zbrala več kot tristo moških usod. »S tem zaključujem poljudne raziskave, zapise in intervjuje o medsebojnih odnosih in intimi na

slovenski način,« je pojasnila Milena Miklavčič.

Knjiga je razdeljena na tri poglavja: dedje, sinovi in vnuki. »Prvič v zgodovini slovenske pisane besede smo dobili v roke vsebinsko bogat, raznolik in pisan nabor moških zgodb, ki ga bodo vesele tudi bralke – tiste, ki so radovedne in ne verjamejo v

stereotipe.« Tudi v tej knjigi se je avtorica osredotočila na zgodbe o medsebojnih odnosih zadnjih sto in več let, ki jih raziskuje in zapisuje zadnja štiri desetletja. »Veliko je zgodb, ki so se me dotaknile, štirideset let so se rojevala prijateljstva,« je razložila Milena Miklavčič in dodala, da gre za zgodbe o ljudeh,

mimo katerih hodimo, a si ne vzamemo časa, da bi jim prisluhnili. V vseh letih raziskovanja se je po njenih besedah nabralo več kot 4500 zgodb na 1372 straneh. »Četudi je bil pristop k zbiranju zgodb poljuden, sem prepričana, da se še ne zavedamo, kakšna sporočilna moč se skriva v njih,« je še dejala Milena Miklavčič.

Prva polnilnica v dolini

MATEJA RANT

Žiri – Pri gasilskem domu na Dobračevi so minuli teden odprli prvo javno polnilnico za električna vozila v Poljanski dolini, ki je uporabnikom na voljo 24 ur na dan vse dni v tednu. Omogoča

polnjenje dveh avtomobilov hkrati. »Po začetni registraciji lahko storitev uporabljate bodisi kot predplačniki z dobroimetjem na svojem računu bodisi kot uporabnik po načelu "polni in plačaj" s plačilno kartico,« so ob tem pojasnili na občini.

Projekt CityWalk med zmagovalci Regiostars

Kamnik – Projekt CityWalk, v katerem je Kamnik sodeloval kot pilotno mesto, je na Evropskem tednu regij in mest med najbolj inovativnimi evropskimi regionalnimi projekti prejel posebno nagrado RegioStars po izboru evropskega občinstva. Projekt CityWalk mestom pomaga, da postanejo prijaznejša pešcem, saj se osredotoča na najpreprostejšo obliko urbane mobilnosti – hojo. Obenem pa promovira trajnostno naravnano in ozaveščen življenjski slog. Priznanje potrjuje, da je bila odločitev Občine Kamnik, da aktivno pristopi k izvajanju ukrepov trajnostne mobilnosti v občini, pravilna. Zato bodo, kot pojasnjujejo na občini, tudi v prihodnje težili k izmenjavi dobrih praks, na osnovi katerih bomo pripravljali strokovna izhodišča in podlage za izvedbo prebivalcem in okolju prijaznih projektov urbane mobilnosti.

Prenovljeni vhod v Športno dvorano Domžale

Domžale – Občina Domžale je vložila 800 tisoč evrov v prenovno zahodnega dela športne dvorane, ki je sicer potekala v dveh fazah in zdaj zagotavlja kakovosten vhod v dvorano. V prvi fazi so obnovili kletni del in vgradili dvigalo, druga faza pa je obsegala prenovno pritličnega dela: uredili so nove sanitarije za invalide, prostor za čistila, prostor za prodajo vstopnic, bistro, galerijo, večnamenski prostor ter naravno skladišče. V načrtih je le še novo tovorno dvigalo za dostavo opreme.

Voda si bo vzela svoj prostor

Prvega novembra bo minilo 29 let, ko je Kamniška Bistrica v Domžalah dosegla rekordno višino. Na poplave in pomen spoštovanja poplavnih območij pri načrtovanju urejanja prostora na Arsu zadnjih pet let opozarjajo tudi z nameščanjem oznak visokih voda.

JASNA PALADIN

Domžale – Agencija Republike Slovenije za okolje (Arso) je v sodelovanju s Komisijo za hidrogeografijo, Občino Domžale in Osnovno šolo Domžale v petek, 18. oktobra, ob Kamniški Bistrici v Domžalah namestila že 56. oznako visokih voda. S postavljanjem oznak na mestih, do koder se je dvignila gladina rek (to akcijo izvajajo že od leta 2014), obveščajo prebivalce o visokih vodah kot naravnem pojavu, ki se ga bo treba v prihodnje zaradi vpliva podnebnih sprememb vedno bolj zavedati, izobražujejo o poplavnih območjih rek in ojezeritvah kraških polj ter ozaveščajo o dejstvu, da si bo voda bolj ali manj pogosto vzela prostor zase. Višina gladine Kamniške Bistrice, ki jo je reka dosegla ob poplavah pred skoraj tridesetimi leti, se je na sončen jesenski dan zdela nedojemljiva, a prebivalci od Kamnika do Domžal dobro vedo, da se reka, ki ima hudourniški značaj, iz prijetne lahko zelo hitro spremeni v grozečo gmoto vode, ki je doslej poplavila

Z nameščanjem oznak visokih voda – v Domžalah so pri tem sodelovali tamkajšnji petošolci – na Arsu javnost opozarjajo na pomen spoštovanja poplavnih območij rek.

že marsikaj, tudi odnesla kakšen most. »Ljudje si radi vzamemo prostor zase, pozidamo območja, ki jih ne bi smeli, a zavedati se moramo, da si bo reka vedno vzela prostor zase, zato moramo skrbno načrtovati urejanje prostora,« je razred domžalskih petošolcev, ki se je udeležil namestitve oznake visokih voda, nagovorila v. d. generalnega

direktorja Arsa mag. Lilijana Kozlovič, vodja občinskega oddelka za urejanje prostora Jure Košutnik pa je dodal, da poplave pravzaprav ne bi smele biti imenovane kot naravna nesreča, saj imajo škodo le ljudje, ki ne spoštujejo narave; visoke vode se namreč hitro umaknejo in narava večje škode ne utrpí, toliko več pa jo imajo ljudje, ki pozidajo

območja, ki jih ne bi smeli. Na Arsu vodotoke spremljajo na merilnih postajah; več jih imajo tudi na Kamniški Bistrici. Kako nepredvidljiva je reka, pričajo podatki, da se pretok vode skozi leto giblje od enega kubičnega metra pa vse do 366 kubičnih metrov na sekundo, kolikor je znašal ob poplavah, ko je nivo vode dosegel rekordno višino.

Delo Ciriusa ji je zelo blizu

Zavod Cirius Kamnik je v sredo obiskala ameriška veleposlanica v Sloveniji Lynda Blanchard.

JASNA PALADIN

Kamnik – V Ciriusu Kamnik (center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje) je bil v sredo, 23. oktobra, precej poseben dan, saj je vodstvo zavoda ter učence in dijake, ki se tu šolajo in bivajo, obiskala veleposlanica Združenih držav Amerike v Sloveniji Lynda Blanchard. Po srečanju z direktorjem Goranom Pavličem, ravnateljico srednje šole Sašo Markovič in nekaterimi drugimi zaposlenimi si je veleposlanica ogledala prostore zavoda ter se udeležila programa v telovadnici, kjer so učenci med drugim z njo opravili tudi krajši pogovor.

»Pobuda za današnji obisk je prišla z ameriškega veleposlaništva in seveda smo jo sprejeli z odprtimi rokami. Obisk sicer ni neke protokolarne narave in je bolj sproščen. Veleposlanica šele spoznava Slovenijo in navezuje stike z različnimi

Ameriška veleposlanica Lynda Blanchard je ob obisku Ciriusa poudarila, da so osebe s posebnimi potrebami pomemben del njenega življenja. / Foto: Gorazd Kavčič

institucijami, kot pa nam je povedala, ji je delo z mladimi s posebnimi potrebami še posebej blizu. Naši

otroci so se zaradi tega obiska v preteklih dneh še posebej posvečali spoznavanju Amerike,« nam je povedal

direktor Ciriusa Goran Pavlič, ki pa si želi, da bi obisk v prihodnje prinesel tudi kakšno bolj formalno sodelovanje med obema institucijama.

Obisk v Ciriusu je veleposlanica skupaj s svojimi sodelavci sklenila z ogledom terapije s konji v pokriti jahalnici, ob odhodu pa nam je povedala: »Današnjega obiska sem se zelo veselila, saj sem odraščala v takšnem okolju in od 16 leta tudi delala z osebami s posebnimi potrebami, zato mi je to področje še posebno pri srcu. To je že od nekdaj del mojega življenja, zato je bilo le vprašanje časa, kdaj bom obiskala Cirius. S svojim obiskom želim sporočiti, da so osebe s posebnimi potrebami del prav vsakega naroda in da se moramo vsi truditi, da jih kar najbolj vključimo v vsakdanje življenje. Želim pa si tudi, da bi naše sodelovanje v prihodnje nadgradili s konkretnimi projekti.«

Kančeva hiša dobiva končno podobo

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Del projekta Stanovanjsko-poslovne soseske Mengeš je tudi ureditev spomeniško zaščitene in dolgo časa propadajoče Kančeve hiše, ki sedaj dobiva končno podobo. Gre za pomemben objekt v središču Mengša, ki je na seznamu kulturne dediščine od konca osemdesetih let prejšnjega stoletja, a je bil vrsto let prepuščen propadu. Za hišo, ki je bila nekdanje znamenite Staretove pivovarne, je značilna arhitektura iz prve polovice 19. stoletja, posebej ohranjena sta kamniti portal z letnico 1834 in masivna lesena vrata. Značilna je tudi členjena fasada z zidci med nadstropji ter poudarjena fasada s pilastri.

Končana je že izdelava zunanje fasade objekta, kot pa so za mengeško občinsko upravo pojasnili pri investitorju v Prvi hiši, bodo vsa dela zaključena prihodnji mesec, ko pričakujejo tudi uradno dovoljenje. Poleti so utrdili kletne prostore in izvedli gradbena dela, pri tem pa skrbno ohranili kamniti portal, masivna lesena vrata, členjeno fasado z zidci med nadstropji in pilastri. V prvi hiši so že prodali štiri od šestih stanovanj.

Hkrati poteka tudi prodaja stanovanj v stanovanjsko-poslovnem objektu v neposredni bližini. Kot so sporočili investitorji, so od osemdesetih stanovanj v objektu že prodali šestdeset stanovanj, več kot dvajset pa je že vseljenih.

Pločnik na Kamniški cesti

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Na vzhodni strani Kamniške ceste v Mengšu so nedavno uredili poldrugi meter širok pločnik v dolžini dobrih 165 metrov. Pločnik povezuje bencinski servis, ki so ga ob severnem krožišču mengeške obvoznice v začetku letošnjega leta odprli pri družbi Petrol, z začetkom naselja, kar omogoča lažji dostop do servisa, hkrati pa zagotavlja tudi varnejši sprehod do nekaterih

poljskih poti v bližini. Hkrati z ureditvijo pločnika so se lotili tudi urejanja brežine in zelenice. V prihodnje načrtujejo tudi gradnjo pločnika v dolžini šestdeset metrov na zahodni strani ceste. Investicija je že v predlogu rebalansa proračuna za letošnje leto, ki ga bodo občinski svetniki predvidoma obravnavali na novembrski seji sveta. Kot pravijo na Občini Mengeš, bodo gradnjo začeli takoj, ko bodo v proračunu potrjena sredstva.

ADLER APOTHEKE

LEKARNA V BOROVLJAH Z BOGATO TRADICIJO
A-9170 Borovlje/Ferlach • Glavni trg/Hauptplatz 16
tel. 0043/4227/2225 • faks 0043/4227/2572
adler@apothekeferlach.at

NOVO: SPLETNA TRGOVINA
www.apothekeferlach.at

- Naročila za zdravila sprejemamo tudi po telefonu in e-pošti
- Ekspresna dobava zdravil iz NEMČIJE
- Bachovi cvetni pripravki
- Schüsslerjeve soli

GOVORIMO SLOVENSKO

Dr. Eva Rosian, Mag. Jutta Rosian in Tamara Rigelnik

ODPRTO:
pon. - pet., 8:00 - 12:30 in 14:30 - 18:00
sob., 8:00 - 12:00

Iz Rima v Bohinj in naprej

Dvanajst dni za več kot sto filmov v desetih sekcijah, ki se bodo potegovali za šest festivalskih nagrad, in bogat spremljevalni program – to je trideseta izdaja največjega filmskega festivala v državi Liffe.

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – V sredo so na novinarski konferenci v Cankarjevem domu objavili program letošnjega, tridesetega festivala Liffe, kar je vsakakor zadostno znamenje za vse ljubitelje filma, da se poglobijo vanj in si pravočasno priskrbijo sedež v eni od šestih festivalskih dvoran v Ljubljani (izbrane filme bodo predvajali tudi v Celju, Mariboru in Novem mestu). Projekcije nekaterih letos najbolj izstopajočih in na najpomembnejših festivalih nagrajenih filmov – pa tudi tistih, ki jih bržkone ne bo v kasnejši distribuciji – so po izkušnjah preteklih let hitro razprodane.

Festival, ki bo potekal od 13. do 24. novembra, bo odprl avtobiografski film Tommaso režiserja Abela Ferrare z Willemom Dafoejem v glavni vlogi. Posnet je bil v režiserjevem stanovanju v Rimu, v njem pa nastopata tudi njegova žena in hčerka. Režiser bo tudi eden osrednjih gostov festivala, pokazali bodo še dva njegova

filma, vodil pa bo tudi krajši masterclass.

Več kot sto filmov

V ospredju festivala bo tudi letos deset filmov v tekmovalni sekciji Perspektive. Med njimi so kar trije filmi s slovenskim predznakom: Zgodbe iz kostanjevih gozdov Gregorja Božiča, z 11 nagradami absolutni zmagovalec nedavnega Festivala slovenskega filma, film Lara, ki ga je po scenariju Blaža Kutina posnel Jan Ole Gerster, tu pa je še koprodukcijski film Šivi režiserja Miroslava Terzića, v katerem sodelujejo filmarji iz več republik nekdanje skupne države. Tu je še nekaj tematsko zelo zanimivih filmov, na primer Angelo avstrijskega režiserja Markusa Schleinzeja z zgodbo o afriškem dečku, ki ga v 18. stoletju razkazujejo po dunajskem dvoru kot maskoto za zabavo aristokraciji, ali pa simpatična komedija Ray in Liz (Richard Billingham), ki nas popelje v Anglijo osemdesetih let, in sodobna ameriška zgodba z naslovom Bik

(Annie Silverstein), v kateri se v prijateljstvu znajdeta 14-letnica in ostareli jezdec bikov. Osrednjo nagrado festivala vodomec bo tudi letos prispeval Telekom Slovenije, ki bo letos podelil tudi darilo milijontemu gledalcu festivala Liffe.

Tudi tokrat bo najbolj atraktivna sekcija Predpremiere – gre večinoma za nagrajene filme, med katerimi je kar nekaj takih, ki bodo kasneje prišli tudi v distribucijo. Tu je zmagovalec iz Cannesa film Parazit južnokorejskega režiserja Bong Joon-hoja, ki ga selektor Simon Poppek uvršča med enega najboljših letošnjih filmov, ogledali si bomo dramo Obtožujem! na temo afere Dreyfus kontroverznega Romana Polanskega, Marco Bellocchio je posnel film Izdajalec, o mafijškem šefu Buscetti, ki se je izpovedal, v nemško-azerbajdžanski koprodukciji Modrček pa vas v glavni vlogi pričakuje odlični Miki Manojlovič. Stalnica festivala je Ken Loach, tokrat s filmom Medtem ko vas ni bilo. Pogled v program nas seveda navduši še z

nekaj vrhunskimi filmi, Slovenija se kot manjšinski koproducent pojavlja tudi v filmu Bog obstaja, ime ji je Petrunija režiserke Teone Strugar Mitevske, ki je tudi nominiran za evropsko filmsko nagrado lux.

Močna slovenska zasedba

Po sarajevski premieri bosta na sporedu tudi prvi dve nadaljevanji nove televizijske nadaljevanke Jezero, ki sta jo po romanu Tadeja Goloba režirala Matevž Luzar in Klemen Dvornik, na program Televizije Slovenija pa prihaja v decembru. Nadaljevanke je po večini posneta »na licu mesta« v Bohinju, na festivalu pa bo prikazan še en na Gorenjskem posnet film – v Jaz sem Frenk Metoda Pevca boste prepoznali tudi tržiške ulice.

V sekcijo Panorama svetovnega filma je uvrščena še ena koprodukcija v sodelovanju Slovenije, Hrvaške in Srbije: Dnevnik Diane Budisavljević v režiji Dane Budisavljević. Igralec Marko

Film Parazit, dobitnik zlate palme v Cannesu / Foto: Liffe

Mandić, že večkrat je nastopil v nemških filmih, pa tokrat igra enega od obeh osrednjih igralcev v drami nemškega režiserja Xaverja Böhma O, čudovita noč.

V sekciji Kralji in kraljice bo na sporedu nekaj filmov uveljavljenih svetovnih režiserjev, katerih filmi ne bodo prišli v distribucijo, med drugim Družinska romanca d. o. o. Wernerja Herzoga, marsikoga bo pritegnila zgodba filma Marianne & Leonard: Ljubezenske pesmi Nicka Broomfielda, ki pripoveduje zgodbo o glasbeniku Leonardu Cohenu in njegovi muzi Marianne, s filmom Svetilnik Roberta Eggersa nas režiser popelje v temačno preteklost 19. stoletja.

Tu so še ustaljene sekcije Ekstravaganca, med drugim z absurdno črno komedijo Semiš jakna režiserja Quentina Dupieuxa, Kinobalon je namenjen mlajši publikii, sekcija Fokus bo letos namenjena kubanskemu filmu, v Retrospektivi pa bo na ogled sedem filmov letos preminule režiserke francoskega novega vala Agnès Varda. Tu je še program kratkega filma v sekciji Evropa na kratko, v kateri bo predvajan tudi film Kristijana Krajncana Potop.

V bogatem spremljevalnem programu so različna strokovna in študijska srečanja z gosti festivala, pogovori ob projekcijah, obeležili pa bodo tudi deset let Art kino mreže Slovenije.

Noše na modni reviji

Modna revija AFS Ozara v Qlandiji.

Le za kateri del Slovenije je značilna noša na fotografiji?

IGOR KAVČIČ

Kranj – Sprehod po trgovskem centru Qlandia nam poleg potrošniških potreb v oktobrskih dneh ponuja tudi popotovanje po oblačilni kulturi slovenskih pokrajin v preteklosti. V Akademski folklorni skupini (AFS) Ozara s Primskovega so že drugo leto zapored pripravili razstavo ljudskih noš. »Želimo, da se ljudje v hitrem življenjskem tempu za trenutek ustavijo in pomislijo, kako so se oblačili naši predniki. Nosili so kvaliteta oblačila, kvantiteta v primerjavi z današnjim časom

ni bila pomembna,« je povedal predsednik AFS Ozara Matic Tavčar in dodal, da nas noše hkrati opozarjajo, iz katerega dela Slovenije prihajajo. Danes po celem svetu nosimo enaka oblačila. Na ogled so ljudske noše večine slovenskih regij, nekatere so na sprehajalni aleji, druge v izložbah prodajaln. Spremljajo jih opisi in slikovno gradivo. Jutri, v soboto, 26. oktobra, ob 17. uri bo v trgovskem centru potekala modna revija oblačil iz 19. stoletja. Pred tem boste lahko opazili žive lutke v izložbah – oživili jih bodo kar plesalci sami.

Posebna nagrada Lizi Šparovec

Mlada sopranistka Liza Šparovec se je na tekmovanju klasičnega petja na Češkem uvrstila med deset finalistov in prejela nagrado Gabriele Benačkove.

IGOR KAVČIČ

Radovljica – Radovljčanka Liza Šparovec je najprej uspešno zaključila dodiplomski študij opernega petja na Univerzi za glasbo in upodabljanje v Gradcu, pred tremi leti pa se je vpisala na magistrski študij klasičnega petja v razredu profesorice Brigitte Lindner na Visoki šoli za glasbo in ples v Kölnu. Študij je z debijem v operni predstavi Theatra Aachen v glavni vlogi opere Lisička Zvitorepka češkega skladatelja Leoša Janáčka zaključila z odliko.

Letos se je udeležila Mednarodnega tekmovanja klasičnega petja Gabriele Benačkove (International vocal competition of Gabriela Benačkova), katerega polfinalni in finalni nastopi so potekali med 12. in 14. oktobrom v Jihlavi na Češkem. Na tekmovanje se vsako leto prijavi več kot tisoč pevk in pevcev z vsega sveta, le peščici izmed njih pa se uspe uvrstiti na zaključni nastop. Predizobri so potekali v marcu

in aprilu v devetih mestih (Berlin, Gotha, München, Budimpešta, Varšava, Praga, Dunaj, Ljubljana in Moskva), v Jihlavo se je uvrstilo trideset. Šparovčevo je sedemčlanska strokovna žirija izbrala med deset najboljših za finalni koncert, ki je hkrati potekal tudi pred publiko. Žirija jo je dodatno nagradila s posebno nagrado, imenovano po operni pevki Gabrieli Benačkovi. Uspeh je še toliko večji, ker je bila Liza s 27 leti ena najmlajših udeleženk tekmovanja, saj na tovrstnih mednarodnih tekmovanjih starostne omejitve običajno ni ali pa je postavljena na 36 let.

Kot je povedala naša odlična sopranistka, so pevska tekmovanja v današnjem času zelo pomembna za mlade pevce, saj so neke vrste odskočna deska. »Pomembno vlogo na tekmovanjih imajo trdo delo, talent in ne nazadnje tudi nekaj sreče. Konkurenca je vedno močna, trenutno je na trgu ogromno odličnih pevcev. Že samo to, da sem prišla v ožji izbor

Po magistrskem študiju sopranistka Liza Šparovec začena pevsko kariero. / Foto: Tania Mendillo

tekmovalcev tega mednarodnega tekmovanja, je bil velik dosežek. Posebna nagrada, ki sem jo prejela v finalnem nastopu pa je zame osebnostno kazalnik, da sem na pravi poti, predvsem pa mi je dala

veliko motivacije za nadaljnje delo,« je povedala Liza Šparovec, ki si šteje za privilegij, da bo v prihodnjem letu sodelovala prav s češko sopranistko Gabrielo Benačkovo, česar se zelo veseli.

Petstoti hokejski derbi

Zgodil se bo jutri, ko se bosta v Hali Tivoli v sklopu Alpske hokejske lige pomerila HK SŽ Olimpija in HDD SIJ Acroni Jesenice. To je izjemna tradicija. Pred tem tudi tekma hokejskih legend obeh klubov.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Jutri bodo že petstoti hokejski derbi, ko se bosta v Hali Tivoli pomerila HK SŽ Olimpija in HDD SIJ Acroni Jesenice. Večni derbi bo ob jubileju v Ljubljani, v Hali Tivoli. Začel se bo ob 17.30, štel bo za točke Alpske hokejske lige in državne prvenstva. In kje je bil prvi? V Beogradu, in sicer 5. novembra 1954, torej pred 65 leti.

Pred jubilejem je v sredo v Ljubljani potekala novinarska konferenca s predstavniki Hokejske zveze Slovenije in obeh klubov. Več o dogodku so povedali Dejan Kontrec, generalni sekretar Hokejske zveze Slovenije, predsednik HDD SIJ Acroni Jesenice Anže Pogačar, predsednik HK SŽ Olimpija Miha Butara, oba trenerja Mitja Šivic in Gregor Polončič ter oba kapetana Andrej Tavželj in Aleš Mušič. »Prišli smo do petstotega derbija, kar je pomemben mejnik. Vsi, ki smo del jeseniškega hokeja, smo izredno počaščeni in veseli, da lahko tudi s svojim delom pripomoremo k temu, da se derbiji še vedno igrajo, da se po svojih najboljših močeh

trudimo svoje delo in poslanstvo opravljati dobro, da bodo derbiji tudi še v prihodnosti. To je tudi velika odgovornost. Ne glede na vse vzpone in padce upam, da bo ravno s to petstoto številko prišlo do pozitivne energije in zasuka na bolje tudi za slovenski klubski hokej,« pravi Pogačar, Butara pa je dodal: »Številka petsto je res izjemna, ne samo v domačem, tudi v mednarodnem merilu. Dosedanja statistika 235 zmag Olimpije proti 236 zmagam Jesenic pokaže, kakšno je to rivalstvo in da smo bili vedno blizu. Na vseh tekmah je bilo doseženih 3608 zadetkov, kar pomeni v povprečju sedem na tekmo. To je zagotovilo, da bo tudi sobotni derbi izjemno razburljiv. Obe ekipi sta dali ogromno slovenskemu hokeju in ustvarili rivalstvo, ki presega slovenske okvirje. Zavedati pa se moramo, da ta derbi ni edina stvar v slovenskem hokeju in vsi skupaj moramo delati na tem, da bomo zgradili več močnih centrov v Sloveniji, da bomo vlagali v hokejsko infrastrukturo in gradili nova rivalstva, saj je to nujno potrebno.«

Pred petstotim hokejskim derbijem so se zbrali predstavniki Jesenic, Olimpije in Hokejske zveze Slovenije. Kakšno rivalstvo vlada že več 65 let, pove tudi podatek o številu zmag: Jeseničani so jih zbrali 236, Olimpija pa le eno manj. / Foto: Tina Dokl

Da je derbi Olimpije in Jesenic vedno nekaj posebnega, sta potrdila tudi trenerja in kapetana. »Želim si, da bosta obe ekipi pokazali dobro igro, da bodo tribune polne,« je povedal Šivic, trener Jesenic, Tavželj, kapetan železarjev, ki je bil zraven že pri številnih derbijih, pa je dodal nekaj o pomenu samega derbija tudi za nadaljevanje sezone: »En derbi lahko veliko prinese, lahko pa tudi veliko izgubiš. Z eno takšno zmago pred polnimi tribunami

lahko pridobiš veliko samozavesti. Zelo lepo bi bilo zmagati tudi s tega vidika.«

Še pred derbijem Jesenic in Olimpije bo ob 16. uri tekma hokejskih legend. »Derbi je vedno nabit s čustvi. Naš z legendami bo bolj obrobna tekma, upam pa, da lep uvod v dobro kakovostno tekmo, ki bo sledila,« pa pravi Kontrec, ki bo seveda v ekipi legend Olimpije, na drugi strani bo pri Jesenicah med drugimi na ledu tudi sedanjí selektor Matjaž Kopitar.

K

KOMENTAR
MAJA BERTONCELJ

Iz babjega poletja v zimo

Medtem ko se nadaljuje topla jesen, ki nas tudi na Gorenjskem razveseljuje z dnevnimi temperaturami nad dvajset stopinj, so takšnega vremena manj veseli zimski športniki. Po napornih treningih skozi poletne mesece že komaj čakajo zimo, da se začne zares, da pokažejo svojo pripravljenost, rezultate dela.

S tekmovalnega vidika na nivoju svetovnega pokala že jutri v zimo vstopajo alpski smučarji. To bo sezona, v kateri ne bomo več občudovali mojstrstva na smučeh Avstrijca Marcela Hirscherja, ki je tekmovalnemu alpskemu smučanju pomahal v slovo. A vsaka sezona da kakšnega novega junaka in tudi v novi zagotovo ne bo nič drugače. Upamo, da bodo med junaki prihajajoče zime tudi slovenski zimski športniki, ki so skozi zgodovino kar redno krojili sam svetovni vrh.

Naša številčna majhnost se – merjeno v športnih uspehih – prav nič ne pozna. Tudi kar se tiče organizacije največjih tekmovanj ne. Najboljše zimske športnike na svetu boste lahko tudi v novi sezoni občudovali v živo, saj bo kar nekaj tekem na domačih tleh. Tekmovalci kar petih panog, ki delujejo pod okriljem Smučarske zveze Slovenije, bodo imeli čast nastopa-

ti pred domačimi navijači na tekmah najvišjega ranga. Tik pred koncem leta boste lahko v Planici spodbujali smučarske tekače. Tekme svetovnega pokala bodo 21. in 22. decembra. Deskarji na snegu v paralelnih disciplinah se bodo na Rogli pomerili 18. januarja, poključki biatloni tekmovalni spored bo od 23. do 26. januarja, alpske smučarke se bodo za Zlato lisico v Mariboru pomerile 15. in 16. februarja, od 21. do 23. februarja bodo na Ljubnem tekmovali smučarske skakalke, alpski smučarji za Pokal Vitranc v Kranjski Gori 14. in 15. marca, vrhunec pa bo prišel za konec: svetovno prvenstvo v poletih v Planici od 19. do 22. marca.

To bo prvo izmed treh prihajajočih svetovnih prvenstev v Sloveniji. Po Planici 2020 bo biatlonsko svetovno prvenstvo na Pokljuki leta 2021 in nato še svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju v Planici leta 2023. Skratka: to bo zanimiv program za ljubitelje zimskih športov, da bodo le zime, kot bi morale biti. Letošnja ima še čas, da pride v naše kraje, do takrat pa uživajmo v babjem poletju. Glede na napovedi ne bo več trajalo dolgo. Iz babjega poletja v zimo – jutri najprej prek prenosa. Držimo pesti tudi za naše zimske športnike.

Smučarji začenjajo sezono

Uvod v novo sezono svetovnega pokala bo tradicionalno v avstrijskem Söldnu. Na startu šest Slovencev, tudi Gorenjca Meta Hrovat in Žan Kranjec.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Sezono tekem svetovnega pokala že ta konec tedna začenjajo alpski smučarji. Karavano najboljših na svetu bo gostil Sölden na Tirolskem v Avstriji.

Z veleslalomsko progo na ledeniku Rettenbach se bo spopadlo tudi šest Slovencev: jutri štiri dekleta (Meta Hrovat, Ana Bucik, Tina

Robnik in Neja Dvornik), ki so se na novo sezono pripravljale v prenovljeni ekipi pod vodstvom Janeza Slivnika, v nedeljo pa še dva fanta (Žan Kranjec in Štefan Haldin). Oba dneva bo start prve vožnje ob 10. uri, druge pa ob 13. uri. Naziv najboljše smučarke sezone bo skušala ubraniti Američanka Mikaela Shiffrin, medtem ko bo pri moških boj po upokojitvi Avstrijca Marcela Hirscherja še zanimivejši. Moška tekma v Söldnu je zadnji dve leti zaradi slabega vremena odpadla.

Uvod bo že pokazal na trenutno razmerje moči, še bolj pa nadaljevanje, do katerega bodo imeli alpski smučarji skoraj mesec dni. Druga postaja bo Levi na Finskem 23. in 24. novembra. Tradicionalno bodo tekme svetovnega pokala tudi v Sloveniji. Dekleta bodo za Zlato lisico v Mariboru tekmovala 15. in 16. februarja, fantje za Pokal Vitranc v Kranjski Gori 14. in 15. marca.

Žan Kranjec iz Bukovice pri Vodica (SD Novinar) je bil četrti veleslalomist lanske zime. / Foto: Gorazd Kavčič

Sezona se bo končala s finalom v Cortini d'Ampezzo, ki bo med 16. in 22. marcem. Prav tam bodo tudi zimske olimpijske igre leta 2026. Pred alpskimi smučarji je sezona, v kateri ne bo svetovnega prvenstva ne olimpijskih iger, bo pa v ženski konkurenci na sporedu 42 tekem na 22 prizoriščih, v moški pa 46 na 23 prizoriščih, prvič tudi na Kitajskem.

Luka Potočar mladinski evropski prvak

Kranj – Na mladinskem evropskem prvenstvu v težavnostnem in hitrostnem plezanju v ruskem mestu Voronež je eno izmed slovenskih medalj osvojil Luka Potočar, član ŠPO PD Radovljica. Najboljši je bil v težavnosti v kategoriji mladincev, in sicer v vseh krogih tekmovanja. »Končno se mi je poklopilo, potem ko sem bil na lanskem prvenstvu v Imstu drugi v težavnosti, sem vendarle postal mladinski evropski prvak,« je dejal 17-letni Jeseničan. Tekma je z mladinskim evropskim prvenstvom v balvanskem plezanju štela tudi za kombinacijo, kar je pomenilo, da se je Slovenija iz Rusije vrnila s šestimi medaljami in drugim mestom v pokalu narodov.

Kranjski vaterpolisti z ekipo iz Kotorja

Kranj – Vaterpolisti kranjskega AVK Triglav bodo tekmo sedmega kroga v regionalni ligi odigrali v ponedeljek. V Kranj prihajajo vaterpolisti VK Cattoro iz Kotorja. Pomerila se bosta kluba, ki še nista okusila slasti zmage, tekma pa se bo začela ob 20.45.

Nogometaši Triglava gostijo novinca v ligi

Kranj – Nogometaši v prvi ligi Telekom Slovenije bodo odigrali tekme 15. kroga. Jutri se bosta v Kranju pomerila Triglav in CherryBox 24 Tabor Sežana. Tekma se bo začela ob 13. uri. Domžalčani bodo v nedeljo gostili Bravo. Začetek tekme bo ob 19. uri. Pred drugoligaši so prav tako tekme 15. kroga. Jutri Roltek Dob gosti Rogaško (ob 14. uri), Kalcer Radomlje odhaja na gostovanje v Lendavo. Spored gorenjskih ekip v 11. krogu tretje nogometne lige – zahod: jutri Svoboda Ljubljana – Tinex Šenčur, Sava Kranj – Primorje in TTK Tolmin Žiri (vse ob 15. uri), v nedeljo Fama Vipava – Bled Hirter. Tekme devetega kroga bodo jutri v gorenjski nogometni ligi. Vse se bodo začele ob 15. uri, pomerili pa se bodo: Zarica Kranj – Šobec Lesce, Bohinj – Visoko, Preddvor – SIJ Acroni Jesenice, Škofja Loka – Kranjska Gora, Polet – Velesovo in Niko Železniki – Bitnje dobozasenci.si.

Nadaljevanje v Mednarodni hokejski ligi

Kranj – Konec tedna bodo aktivni tudi hokejisti v Mednarodni hokejski ligi. Kranjski HK Triglav odhaja v Novi Sad, kjer bo v dveh dneh s HK Vojvodina odigral dve tekmi, HD Hidria Jesenice pa bo jutri gostilo SKHL Crvena zvezda (začetek ob 18.30). Med tednom so bile odigrane tudi tekme državnega prvenstva. Rezultati gorenjskih ekip: HK MK Bled – HK Slavija Junior 8 : 4, HDD SIJ Acroni Jesenice – HDK Maribor 5 : 0 (brez igranja), HD Hidria Jesenice – HK SŽ Olimpija 0 : 8, HK Triglav – HK MK Bled 7 : 3. Vodi Olimpija pred obema ekipama z Jesenic.

Helios Suns doma, Šenčurjani v gosteh

Kranj – V prvi SKL za moške igrajo tekme četrtega kroga. Košarkarji Gorenjske gradbene družbe Šenčur odhajajo k Rogaški, domačinski Helios Suns pa bodo igrali doma. Tekma z ekipo Terme Olimia Podčetrtek bo jutri za začetkom ob 19. uri. Domžalčani bodo že v ponedeljek odigrali tekmo petega kroga. Doma se bodo pomerili s Kopro Primorsko (ob 19. uri).

Meta Hrovat, članica ASK Kranjska Gora, je po koncu lanske sezone odšla na operacijo gležnja in upa, da težav ne bo več.

Šakal ni več zavarovana vrsta

Šakal v Sloveniji ni več ogrožen in nič več na seznamu zavarovanih živalskih vrst. V zadnjih letih se pojavlja tudi na Gorenjskem.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je na seji prejšnji teden s spremembo uredbe o zavarovanih prstoživečih živalskih vrstah šakala umaknila s seznama zavarovanih vrst in določila, da bodo odslej za šakala veljali predpisi s področja lovstva. Spremembo bodo začeli uporabljati 1. maja prihodnje leto, dotlej pa bodo temu prilagodili tudi predpise o divjadi in lovstvu ter lovsko upravljavske načrte.

V Sloveniji so šakala prvič uvrstili na seznam zavarovanih živalskih vrst leta 1991, za to so se odločili, ker je bila populacija tedaj zelo majhna. Pred petimi leti so ga z uredbo o določitvi divjadi in lovnih dob opredelili kot divjad, vendar ga ni bilo dovoljeno loviti. V zadnjem desetletju se je populacija šakala v Sloveniji povečala, prav tako tudi območje razširjenosti, trendi naraščanja pa se kažejo tudi za naprej, saj ves njegov potencialni življenjski

prostor še ni zaseden. Zavedanje za varstvo narave je izdelal oceno ogroženosti šakala v Sloveniji in pri tem ugotovil, da ni več ogrožena vrsta in da torej tudi ni več razlogov za strogo zavarovanje. Ocenjujejo, da je v Sloveniji od sedemsto petdeset do tisoč šakalov, večina med njimi je panskoga porekla.

V zadnjih letih se šakal pojavlja tudi v Gorenjskem lovsko upravljavskem območju, predvsem na nižinskem območju med Radovljico, Kranjem in Ljubljano pa tudi v nekaterih loviščih gričevnatega sveta. Iz nekaterih lovskih družin že poročajo o vse bolj pogostem pojavljanju šakala in vse večjih problemih, ki jih povzročajo. Opažajo vpliv šakala na številnost srnjadi in na njeno starostno sestavo, pri tem pa ugotavljajo, da je srnjadi manj kot v preteklih letih, da so skupine srnjadi manjše in da je manjši delež mlade srnjadi, predvsem mladičev.

Pomoč mladim za zagon dejavnosti na kmetijah

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je objavilo javni razpis, na podlagi katerega bo iz programa razvoja podeželja za obdobje 2014–2020 namenilo mladim prevzemnikom kmetij za zagon dejavnosti na kmetijah petnajst milijonov evrov finančne pomoči. Vlogo za pridobitev nepovratnih sredstev bo možno vložiti v elektronski sistem agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja v času od 28. oktobra do vključno 6. decembra. K vlogi je treba predložiti poslovni načrt, v katerem mora mladi prevzemnik prikazati gospodarski razvoj kmetije, prispevek kmetije k varovanju okolja, inovativnosti in prilagajanju na podnebne spremembe

ter najpomembnejše mejnike in razvojne cilje.

Za finančno pomoč se lahko potegujejo mladi kmetje, stari od 18 do 40 let ter z ustreznim poklicnim znanjem in usposobljenostjo. Pogoj za pridobitev pomoči je izpolnjevanje predpisanih obveznosti in poslovnega načrta. Mladi kmetje, ki so na prevzetem kmetijskem gospodarstvu vključeni v pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje ali to predvidevajo s poslovnim načrtom, pa tudi samostojni podjetniki posamezniki in družbe z enim družbenikom so upravičeni do 45 tisoč evrov podpore, mladi kmetje, ki na prevzeti kmetiji niso vključeni v zavarovanje niti tega ne predvidevajo s poslovnim načrtom, pa do 18.600 evrov podpore.

O kompostiranju in sajenju sadnega drevja

Češnjica – Škofjeloška enota za kmetijsko svetovanje vabi v torek, 29. oktobra, v zadržni dom na Češnjici na dve predavanji. Ob 9. uri bo predavanje Tomaža Čora o kompostiranju, ob 10.30 pa predavanje Germane Pivk o sajenju sadnega drevja. Temi sta aktualni. Strokovnjaki namreč vse bolj priporočajo gnojenje s kompostom ali z uležanim hlevskim gnojem, na predavanju o sajenju sadnega drevja pa boste izvedeli tudi to, ali je sadje bolje saditi jeseni ali spomladi.

Izbrali kmetico leta

Kmetica leta je postala Marjeta Ročnik z Belšaka (občina Prevalje), med kandidatki pa je bila tudi Ivanka Pavlič iz Sidola (občina Kamnik).

CVETO ZAPLOTNIK

Sidol – Zveza kmetic Slovenije je tudi letos ob svetovnem dnevu kmetice izbrala kmetico leta. Razglasitev je bila prejšnji teden na slovesnosti v Zagorju ob Savi, kjer se je zbranim kmeticam pridružila tudi ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleksandra Pivec, ki je ob tem povedala, da so na ministrstvu letos spomladi ustanovili svet za ženske na podeželju, ki spremlja položaj žensk na podeželju in daje predloge za njegovo izboljšanje.

Kmetica leta je postala Marjeta Ročnik iz ekološke hribovske kmetije v vasi Belšak neposredno ob meji z Avstrijo v občini Prevalje. Glavna dejavnost kmetije je ekološka reja drobnice in prašičev, Marjeta pa se je po upokojitvi v okviru dopolnilne dejavnosti začela ukvarjati s peko kruha in potic. Za različne vrste kruha in za

Ivanka Pavlič, edina gorenjska kandidatka za kmetico leta

potico je doslej na ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju prejela 36 priznanj, od tega 33 zlatih, ter devet znakov kakovosti.

Med štirimi kandidatkami za kmetico leta je bila letos tudi Ivanka Pavlič iz Sidola, sicer ena od ustanovnih članic in še vedno aktivna članica Društva

podeželskih žena Tuhinjske doline. Ivanka izhaja s kmetije na Potoku, kjer je ob prezgodnji smrti očeta po končani osnovni šoli nekaj let ostala doma in opravljala vsa kmetijska in tudi nekatera gozdarska dela. Pri osemnajstih letih se je zaposlila in se leto kasneje omožila na dvajset hektarjev

veliko hribovske kmetije v Sidolu. Na kmetiji redijo krave dojilje in nekaj prašičev, pridelujejo koruzo, krompir, žita in zelenjavo, ob dobri sadni letini naredijo iz jabolk mošt, kis in domače žganje. Kmetija je me-

V Sloveniji je med lastniki kmetijskih gospodarstev devet odstotkov žensk, med tistimi, na katere je priglášena dopolnilna dejavnost na kmetiji, pa četrtnina.

hanizirana, mož in sinova večino časa namenijo delu na lastni žagi in drugim težjim opravilom na kmetiji, Ivanka skrbi za živino in gošpodinjstvo. Je mati štirih otrok in babica štirim vnukom. Kolikor ji čas dopušča, se udeležuje predavanj, tečajev in strokovnih ekskurzij, ki jih organizira društvo.

Sodelovanje zadruga in banke

Kmetijsko gozdarska zadruga (KGZ) Sloga Kranj in Gorenjska banka sta ob koncu septembra podpisali pogodbo o poslovnem sodelovanju.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zadruga, ki povezuje več kot petsto kmetij, bo spodbujala lokalno pridelavo hrane ter zagotavljala odkup in oskrbo prebivalstva s tovrstno hrano, banka pa bo omogočala financiranje lokalne pridelave. Rezultat poslovnega sodelovanja bodo prehranski izdelki, ki bodo pod blagovno znamko Polonca na voljo potrošnikom v zadržnih trgovinah, v vseh večjih trgovskih centrih ter tudi v vrtcih, šolah in bolnišnicah. Predsednik zadruga

Ob podpisu pogodbe o poslovnem sodelovanju med KGZ Sloga Kranj in Gorenjsko banko

Janez Porenta je ob podpisu pogodbe dejal, da je sodelovanje kmetij z zadrugo in financiranje njihove dejavnosti preko lokalne banke koristno in korak k izboljšanju samooskrbe v Sloveniji. Simon Šimonka, direktor sektorja za poslovanje z malimi in srednjimi družbami v Gorenjski banki, je poudaril, da Gorenjska banka tudi z novim lastnikom, z AIK Banko, podpira dobre in koristne projekte, med katere sodi tudi projekt KGZ Sloga Kranj pri zagotavljanju lokalno pridelane hrane.

Ovčerejske kmetije odprle vrata obiskovalcem

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zveza rejcev drobnice Slovenije je ob podpori Mreže za podeželje ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v soboto pripravila dan odprtih vrat ovčerejskih kmetij. Svoja vrata je obiskovalcem odprlo štirinajst kmetij v Sloveniji, med njimi tudi kmetija Lenčk (Peter Razinger)

iz Javorniškega Rovta in kmetija Domna Viranta iz Volčjega Potoka. Kmetije so obiskovalcem predstavile reje drobnice in pomen pridelovanja hrane ter ohranjanja obdelanega in poseljenega podeželja, jim pripravile za pakušnje izdelke iz kozje ga in ovčje ga mesa in mleka, ponekod pa so jim omogočile tudi ustvarjanje iz volne in izdelavo polstenih izdelkov.

Čebelarstvo približali ranljivim skupinam

CVETO ZAPLOTNIK

Brdo pri Lukovici – Čebelarstva zveza Slovenije in Loterija Slovenije sta sklenili partnerstvo, v okviru katerega se bosta prizadevali približati pomen čebel in čebelarstva ranljivim skupinam. V prihodnjem letu tako načrtujejo izvedbo dveh projektov – postavitev čebelnjaka z desetimi panji za usposabljanje

in terapevtske namene za ljudi s posebnimi potrebami v enem od varstveno delovnih centrov v Sloveniji in izdajo predstavitevne knjižice o čebelah in čebeljih izdelkih v pisavi za slepe, v brajici. Varstveno delovni center, v katerem bodo postavili čebeljak, bodo izbrali z razpisom, ki ga bodo objavili še letos. Knjižica v brajici bo izšla januarja prihodnje leto.

Nov lastnik Golfa Arboretuma

Skupina Triglav je nekaj več kot 80-odstotni delež v družbi Golf Arboretum po letu in pol prizadevanj prodala družbi Rod, ki je v lasti Janeza Narata in Aleša Ocepka in je bila že sedaj solastnica Golfa.

JASNA PALADIN

Volčji Potok – Prodaja družbe Golf Arboretum ni presečenja, saj so dosedanja večinski lastniki kupca iskali dlje časa. »V Skupini Triglav, del katere je družba Triglav, Upravljanje nepremičnin, potekajo postopki dezinvestiranja sredstev v lastniške deleže družb in nepremičnin, katerih dejavnost ni skladna s strategijo Skupine. Za družbo Golf Arboretum se je ocenilo, da zanjo dolgoročno ni mogoče pričakovati zahtevanih donosov ob sprejemljivi ravni tveganja, zato smo pristopili k prodaji. V sodelovanju z zunanjim partnerjem, ki je vodil postopek prodaje družbe Golf Arboretum, smo aktivno iskali potencialne interese tako v Sloveniji kot tudi v tujini več kot leto in pol. Prodaja družbe pa je bila izpeljana, ko je bil zanjo izražen ustrezen interes potencialnih kupcev in posledično pridobljena primerna ponudba,« so nam pojasnili v Skupini Triglav, a s podrobnostmi ostajajo skopi. Znano je, da je njihov 80-odstotni delež kupilo podjetje Rod, za kakšno kupnino in pod kakšnimi pogoji, pa ne razkrivajo, saj da gre za poslovno skrivnost. »Povemo pa lahko, da kupnina ustreza cenitvam vrednosti in interesu prodajalca, prav

Golf Arboretum je zdaj v lasti družbe Rod, ki je pri razvoju golfskih igrišč že do sedaj imela pomembno vlogo. / Foto: Gorazd Kavčič

tako pa tudi pričakovanjem kupca, saj v nasprotnem primeru ne bi prišlo do sklenitve posla. Prodajni postopek se je izvajal preudarno in sistematično, v smeri iskanja optimalnih rešitev tako za posamezno družbo in njen prihodnji razvoj ter razvoj dejavnosti kot z vidika uresničevanja ekonomskih vidikov Skupine,« so zgolj pojasnili.

Še bolj skop je bil z odgovori na naša vprašanja Janez Narat. »Odločitev za nakup je logična posledica dejstva, da ima družba Rod že vsa leta v lasti večinski delež

golfskih kapacitet. Naša želja je razvijati golfsko dejavnost na teh zemljiščih in verjamemo, da bo konsolidacija lastništva prinesla optimalnejše upravljanje igrišča, brez rdečih števil in v zadovoljstvo koristnikov naših storitev,« je zapisal v svojem odgovoru. Družba Golf Arboretum je zadnji dve leti sicer poslovala z izgubo.

Družba Rod, katere direktor je Janez Narat, njegov poslovni partner in solastnik pa Aleš Ocepka, sicer dolgoletni direktor javnega zavoda (parka) Arboretum Volčji Potok, je imela v Golf

Arboretum že sedaj vidnejšo vlogo, saj so imeli v lasti večinski delež golfskih kapacitet. Od približno petdeset hektarov jih je imela Skupina Triglav v lasti sedemnajst hektarov, preostalo pa Rod. Za časnik Delo je Janez Narat sicer izjavil, da so se ob nakupu zavezali, da bodo golfsko dejavnost obdržali še vsaj pet let, a iz napisanega je razbrati (prav tako dosti druge izbire ne omogočajo veljavni občinski prostorski akti), da bo Golf Arboretum tudi z novim lastnikom še vedno razvijal svojo primarno dejavnost.

Novo vodstvo Alpine

Na včerajšnji seji nadzornega sveta žirovske Alpine so za glavnega direktorja imenovali Jerneja Ostermana, funkcijo drugega direktorja pa je prevzel Harij Bogataj.

MATEJA RANT

Žiri – Jernej Osterman, dosednji direktor Austria Trend Hotela v Ljubljani, bo funkcijo direktorja Alpine prevzel s prvim januarjem, Harij Bogataj pa bo funkcijo nastopil že s ponedeljkom, 28. oktobrom, je sporočila vodja tržnega komuniciranja in odnosov z javnostmi v Alpini Nives Markelj. Gregor Krajnc, ki je vodenje podjetja začasno prevzel maja letos, se bo vrnil na mesto predsednika nadzornega sveta Alpine.

Jernej Osterman je po izobrazbi univerzitetni diplomirani ekonomist z več kot 15-letnimi izkušnjami v gospodarskih družbah v zasebni lasti. Svojo poslovno pot je začel v podjetju Kompas Reiseveranstaltung Ges.m.b.H na Dunaju kot prodajni predstavnik in kasneje kot vodja prodaje, nadaljeval pa jo je v Austria Trend Hotelu Ljubljana, kjer je pet let vodil prodajni oddelek, leta 2013 pa je kot generalni direktor prevzel vodenje hotela. Leta 2017 je bil izbran za direktorja leta znotraj verige Austria Trend, ki je takrat upravljala 27 hotelov v Avstriji, na Slovaškem in v Sloveniji, razkriva njegov življenjepiš. Kot je poudarila Nives Markelj, se bo v Alpini v prvi vrsti posvetil trženju

in krepitvi blagovne znamke Alpina na diviziji šport in v maloprodaji, ki šteje več kot sto prodajalcev v Sloveniji in na trgih nekdanje Jugoslavije. Harij Bogataj, ki je v podjetju doslej vodil divizijo moda in ima bogate izkušnje iz čevljarke industrije, predvsem s področij proizvodnje in oblikovanja, pa se bo v vlogi direktorja usmeril v optimizacijo proizvodnje Alpininih izdelkov, aktivno bo deloval tudi na področju prodaje modne obutve na tujih trgih. S povečanjem obsega prodajnih aktivnosti na obstoječih in novih trgih si v Alpini obetajo rast prodaje modne obutve tudi na račun novih kolekcij blagovnih znamk Peter Kozina in Peko. »Prav tako Osterman vidi priložnosti za osvajanje novih izvoznih trgov v segmentu športne obutve, saj so Alpinini strokovnjaki v zadnjih sezonah razvili inovativne izdelke in nove linije športne obutve,« je še pojasnila Nives Markelj in dodala, da oba novoimenovana direktorja verjameta v dobro sodelovanje z vsemi zaposlenimi v dobro skupine Alpina, ki bo ob podpori lastnikov, to je Družbe za upravljanje terjatev bank, še naprej zasledovala zastavljene strateške cilje in ohranjala pozitiven trend poslovanja v zadnjih letih.

Lotrič opremil merilni center v Mostarju

Ključno vlogo pri postavitvi kompetenčnega merilnega centra v Mostarju je imelo podjetje Lotrič Meroslovje iz Selca, ki je zagotovilo najsodobnejšo laboratorijsko opremo ter prenos dobrih meroslovnih praks in znanja. Mostarski merilni center je prvi tovrstni v Bosni in Hercegovini ter jugovzhodni Evropi nasploh.

ANA ŠUBIC

Selca – Na Fakulteti za strojništvo, računalništvo in elektrotehniko Univerze v Mostarju so minuli torek uradno odprli kompetenčni merilni center (CMM), pri vzpostavitvi katerega je sodelovalo tudi podjetje Lotrič Meroslovje iz Selca. CMM so ustanovili okviru projekta Krepitev sistema kakovosti tehnoloških in industrijskih proizvodov in storitev v Bosni in Hercegovini. Poteka pod okriljem Organizacije združenih narodov za industrijski razvoj (Unido) v sodelovanju s partnerji: že omenjenima mostarsko fakulteto in skupino Lotrič Metrology ter Svetom ministrov BiH in slovensko vlado.

Kot so sporočili iz podjetja Lotrič Meroslovje,

Predstavniki podjetja Lotrič Meroslovje na čelu z direktorjem Markom Lotričem (levo) in veleposlanica v Sarajevu Zorica Bukinac na odprtju kompetenčnega merilnega centra v Mostarju / Foto: arhiv podjetja Lotrič Meroslovje

kompetenčni center v Mostarju zagotavlja mednarodno priznane meroslovne storitve ter nove priložnosti za vstop na trg EU. Hkrati ponuja možnosti izobraževanja in razvoj storitev za industrijo ter napredne raziskave na področju nadzora kakovosti izdelkov. Selško meroslovno podjetje je center, prvi tovrstni v BiH in jugovzhodni Evropi nasploh, opremilo z najsodobnejšo laboratorijsko opremo ter zagotovilo prenos dobrih meroslovnih praks in znanja, pridobljenega v skorajda treh desetletjih delovanja. »Poskrbeli smo za tehnično usposobljenost ljudi, opreme, postopkov in okolja,« je poudaril direktor Marko Lotrič. Za dobrega pol milijona evrov vreden projekt je

Slovenija zagotovila 330 tisoč evrov, BiH 110 tisoč, preostalo pa Lotrič Meroslovje.

Sekretar na gospodarskem ministrstvu Janez Rogelj, ki je med drugim zadolžen za projekte mednarodnega razvojnega sodelovanja, je ob odprtju poudaril pomembnost dolgotrajnega sodelovanja med skupino Lotrič Metrology in mostarsko fakulteto, ki pa se s projektom ne končuje. Oba partnerja sta se namreč zavezala k dolgotrajnemu, vsaj dvajsetletnemu sodelovanju. Zadovoljstvo nad projektom in partnerstvom je izrazil tudi minister BiH Vjekoslav Bevanda. Odprtja sta se udeležila tudi predstavnik Unida Steffen Käser in slovenska veleposlanica v Sarajevu Zorica Bukinac.

Poškodba gimnazijca pri kemijskem poskusu

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjski gasilci so v torek dopoldne posredovali na kranjski gimnaziji, kjer je prišlo do nezgode med izvajanjem poskusa v kemijskem laboratoriju, pri čemer se je poškodoval dijak. Prve informacije so navajale, da je prišlo do eksplozije, kar pa je policija kasneje zanikala, enako tudi vodstvo šole.

Ravnatelj Gimnazije Kranj Aljoša Brlogar je za Gorenjski glas razložil, da je med izvajanjem kemijskega poskusa v laboratoriju prišlo do vžiga snovi. »Gorelo je le nekaj sekund, nato je ogenj ugasnil sam od sebe. Ob tem je nastalo precej dima. Prisotni so bili dva dijaka, ki sta poskus izvajala, in učiteljica. Zaradi ustrezne zaščitne opreme hujših poškodb ni bilo, enega dijaka je opeklo po rokah. Prepeljali so ga v

zdravstveno ustanovo, v sredo so ga že odpustili,« je pojasnil.

S šole so preventivno poklicali tudi gasilce. Poveljnik operativne Gasilske reševalne službe Kranj Andraž Šifer je razložil, da se je na kraj dogodka odpravila okrepljena ekipa devetih gasilcev, s seboj pa so peljali tudi gasilsko avtolestev, saj niso vedeli, ali bo zaradi zadimljenosti potrebna evakuacija šole. »Gasilci so le prezračili prostore in preverili morebitno prisotnost drugih plinov,« je pojasnil.

S Policijske uprave Kranj so sporočili, da je pri izvajanju kemijskega poskusa v okviru učnega procesa prišlo do vžiga snovi brez eksplozije. Pri tem se je poškodoval dijak, a po njihovih podatkih ni šlo za hujše poškodbe. V dogodku niso bili ugotovljeni znaki kaznivega dejanja, so še dodali.

Prežali na prehitre voznike

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski prometni policisti so v začetku tedna na več mestih merili hitrost vožnje vozil in ugotovili več prekrškov hitrosti. Meritve so izvajali na dveh lokacijah na avtocesti in na dveh regionalnih cestah.

Najvišjo hitrost so izmerili na avtocestnem odseku Lipce–Lesce, kjer je voznik osebnega vozila pri omejitvi 110 km/h vozil s hitrostjo 210 km/h, še dva voznika pa

sta bila zaradi hitrosti obravnavana na avtocesti pri Kranju.

Na Laborah v Kranju so policisti obravnavali šest prekrškov hitrosti, na regionalni cesti pri Žirovnici pa sta hitrost prekrščila dva voznika. Na obeh mestih je omejitve 50 km/h. Najhitrejši je bil voznik tovornega vozila, ki je na Laborah vozil s hitrostjo 76 km/h. Proti voznikom potekajo prekrškovni postopki, so sporočili s PU Kranj.

KRATKE NOVICE

Zapore prometa v Podtaboru

Podtabor – V prihodnjih dneh je predvidenih več sprememb prometnega režima na glavni cesti v Podtaboru. V prvi fazi, predvidoma od včeraj, se vzpostavi popolna zapora krajšega dela glavne ceste, zato bo treba uporabiti bližnji rondo tako za smer Kranj kot smer Trzič (prek izvoznega kraka za Zvirče). V drugi fazi, ki bo potekala ob koncu tedna, 26. in 27. oktobra, bo glavna cesta odprta, zaprti pa posamezni priključki na glavno cesto, zaprt pa bo tudi uvoz na avtocesto za smer Jesenice. Slednja zapora lahko traja tudi še kak dan v začetku prihodnjega tedna. V tretji fazi, ki se začne predvidoma v ponedeljek, 28. oktobra, se bo za nekaj dni ponovno vzpostavil enak prometni režim kot v prvi fazi. Podrobnejše informacije z video predstavitev so objavljene tudi na strani Policijske uprave Kranj na Facebooku.

Zloraba društvenega računa

Kamnik – Na policijski postaji v Kamniku se je pred dnevi oglasila občanka in na zapisnik prijavila kaznivo dejanje zlorabe negotovinskega plačilnega sredstva. Neznani storilec je namreč na (še) neugotovljen način s transakcijskega računa društva Vivamar prek aplikacije Adyen opravil šest nakazil denarja. Policisti že preiskujejo okoliščine zlorabe, sledila bo kazenska ovadba na pristojno državno tožilstvo.

V stanovanje po denar

Kamnik – V Kamniku je neznan storilec vlomil v stanovanje, kjer si je prisvojil večjo vsoto gotovine. Z vlomom je lastniku povzročil za okoli 2500 evrov gmotne škode.

Ali so na Jesenicah neznanci zares skušali ugrabiti otroka

Po spletu je zaokrožilo opozorilo pred neznanci, ki naj bi minulo soboto na Slovenskem Javorniku skušali ugrabiti desetletnika. Policija pomirja, da je objavljena informacija netočna.

SIMON ŠUBIC

Jesenice – Skupina na Facebooku z imenom Varne Jesenice je pred dnevi objavila opozorilo pred neznanci, ki se z belim kombijem vozijo po Slovenskem Javorniku in so minulo soboto na Gradnikovi cesti celo skušali ugrabiti desetletnega otroka. Na Policijski upravi (PU) Kranj so pojasnili, da je omenjena informacija, ki je hitro zaokrožila med uporabniki družbenega omrežja, netočna. So pa jeseniški policisti v zadnjih dneh obravnavali dve prijavi domnevnega vabljenja in ponujanja sladkarij dvema otrokoma. »V nobenem primeru ni bila ugotovljena ogroženost otroka. Dogodka glede na podan tip vozila nista povezana,« je razložil Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostmi na PU Kranj.

Prvi dogodek so jeseniški policisti obravnavali minulo soboto zvečer v Podkočnici, kjer naj bi se voznik belega kombija ustavil pri otroku, ki je čepel za ograjo, in proti njemu domnevno iztegnil dlan z bombonom. Rekel

Opozorilo pred neznanimi ugrabitelji otrok, ki je ta teden zaokrožilo po Facebooku / Foto: posnetek zaslona

ni nič. Otrok se je neznanca prestrašil in pobegnil. Drugi primer naj bi se zgodil v sredo zjutraj na poti drugega otroka v šolo. Na Cesti Toneta Tomšiča naj bi se pri otroku ustavil bel osebni avtomobil, velikosti Renault Megana ali VW Tourana. Neznane naj bi otroka vabil, naj gre z njim. Otrok je stekel v bližnjo šolo. »V tem primeru naj bi starši dan prej

otroku razlagali o belem vozilu in ugrabitvah otrok,« pojasnjujejo na policijski upravi. O obeh prijavih sicer jeseniški policisti še zbirajo obvestila. Pred tema dogodkoma so gorenjski policisti zadnji primer vabljenja obravnavali že dlje časa nazaj. Statistike o številu takih primerov na policijski ne vodijo, pojasnjujejo pa, da gre pa za posamezne primere.

Policija sicer ugotavlja, da v takih primerih običajno prihaja tudi do širjenja nepreverjenih informacij in govoric ter s tem povzročanja občutka ogroženosti pri otrocih. »Odraslim, ki lahko največ naredimo za pravo informiranost otrok, svetujemo rahlo zadržanost do govoric z občutkom do realnosti. Nasveti otrokom naj bodo objektivni in naj pri njih ne povzročajo dodatnega strahu, ker ni vsak pristop neznanca nujno sumljiv ali nevaren,« zato svetujejo na PU Kranj.

Tudi uvodoma omenjeno obvestilo skupine Varne Jesenice širi podatek, da se je na območju Jesenic minulo soboto zgodil poskus ugrabitve otroka s strani več neznancev. »Informacija ne drži, prav tako v nobenem od do sedaj obravnavanih primerov na Gorenjskem ni bil ugotovljen sum, da bi bilo v ozadju pristopa neznancev kaznivo dejanje,« so zatrdili na PU Kranj. V primerih, ko so bili »neznanci« izsledeni, je šlo bodisi za nespo razum ali pa spraševanje za informacije, so dodali.

Motoristi naj bodo še previdnejši

Jeseni se dnevi krajšajo, vidljivost motorista v mraku pa se hitro poslabša. Motoristi naj upoštevajo, da je jeseni na cesti tudi slabši oprijem pnevmatik.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Motoristična sezona je letos zaradi ugodnih vremenskih razmer daljša kot običajno. Ker se bo toplo, suho in sončno vreme nadaljevalo tudi ta konec tedna, kar bo na ceste zvalilo številne motoriste, jih Agencija za varnost prometa še posebej opozarja na slabši oprijem pnevmatik zaradi nižje temperature vozišča, na odpadlo listje na cesti ter mokro ali spolzko cestišče, kar oprijem in stabilnost še dodatno zmanjšuje ter podaljšuje zavorno razdaljo. Za nesrečo z usodnimi posledicami je tako dovolj le trenutek nepazljivosti,« poudarjajo.

Jeseni se dnevi tudi krajšajo, vidljivost v mraku pa se hitro poslabša. Ta konec tedna bomo ure premaknili na zimski čas, zato bo dan še krajši, vidljivost pa se bo

poslabšala še prej. Motoristi so že sicer slabše vidni, zato jih drugi vozniki hitreje spregledajo ali jim odvzamejo prednost.

Na agenciji so motoriste pozvali k uporabi zaščitne opreme, oblačil in čelade v živahnih, odsevnih barvah, vedno naj imajo tudi prižgane luči, da jih bodo drugi udeleženci v prometu hitreje opazili. Ob tem so druge voznike pozvali k pozornemu spremljanju prometa, tako v vzvratnih kot tudi stranskih ogledalih, predvsem pa naj vsakič preverijo t. i. mrtvi kot.

Še posebno previdni pa naj bodo motoristi, ki vozijo v skupinah, saj pri njih obstaja še večje tveganje za prometno nesrečo, poudarjajo na agenciji. Ob tem so spomnili na pravilo, da najmanj izkušen motorist vozi tik za prvimi, drugi pa mu

Toplo, suho in sončno vreme bo tudi ta konec tedna na ceste zvalilo številne motoriste, ki jim Agencija za varnost prometa svetuje dodatno previdnost zaradi slabšega oprijema, odpadlega listja na cesti in krajšega svetlega dela dneva. / Foto: Gorazd Kavčič

morajo prilagoditi hitrost in način vožnje. Cesta tudi ni prostor za tekmovanje, temveč za sodelovanje, če želimo na cilj priti varno. Motoristi in drugi udeleženci naj

se na ceste podajo strpno in previdno, naj ne precenjujejo svojih sposobnosti, ne podcenjujejo voznih razmer in naj vozijo umirjeno ter premišljeno.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Bil je pravi mojster v jecljanju

Šestdesetletni Brane Jurgec je jecljal vse svoje življenje. Vse do pred treh let, ko je v svoje življenje vpeljal številne spremembe, katerih posledica je tudi – tekoč govor. O svoji življenjski zgodbi »jecljavca« piše v knjigi Jecljanje – tabu tema, v kateri so zbrani tudi nasveti in metode, ki lahko pomagajo na poti do čistega, tekočega govora brez jecljanja.

URŠA PETERNEL

V torek smo obeležili mednarodni dan jecljanja. Po ocenah je v Sloveniji okrog 20 tisoč odraslih s to govorno-jezikovno motnjo in še veliko več otrok. Ob tem dnevu je izšla knjiga z naslovom Jecljanje – tabu tema, ki jo je napisal Brane Jurgec, človek, ki se je z jecljanjem spopadal vse svoje življenje. Jecljal je vse do izpred treh let, ko je v svoje življenje vpeljal številne spremembe, posledica katerih je tudi – tekoč govor. Dobila sva se v Ljubljani, sogovornik se je pripeljal z vlakom iz Štajerske, kjer živi. A kot je povedal, je povezan tudi z Gorenjsko, saj je nekaj let živel v Kranju, prav tako ima na Gorenjskem veliko prijateljev.

Minuta govora je trajala petnajst minut

»Bil sem pravi mojster v jecljanju. Mojster nad mojstri. Minuta sedanjega govora je nekoč trajala približno 15 minut. Doživel sem veliko šikaniranja, zavračanj, zbadanj, diskriminacij ... A

nikoli nisem izgubil volje, optimizma, vztrajnosti.« pripoveduje šestdesetletni Jurgec, v čigar tekočem govoru se le na trenutke rahlo zazna, da je vse življenje imel težavo z jecljanjem, ki ga je močno zaznamovalo.

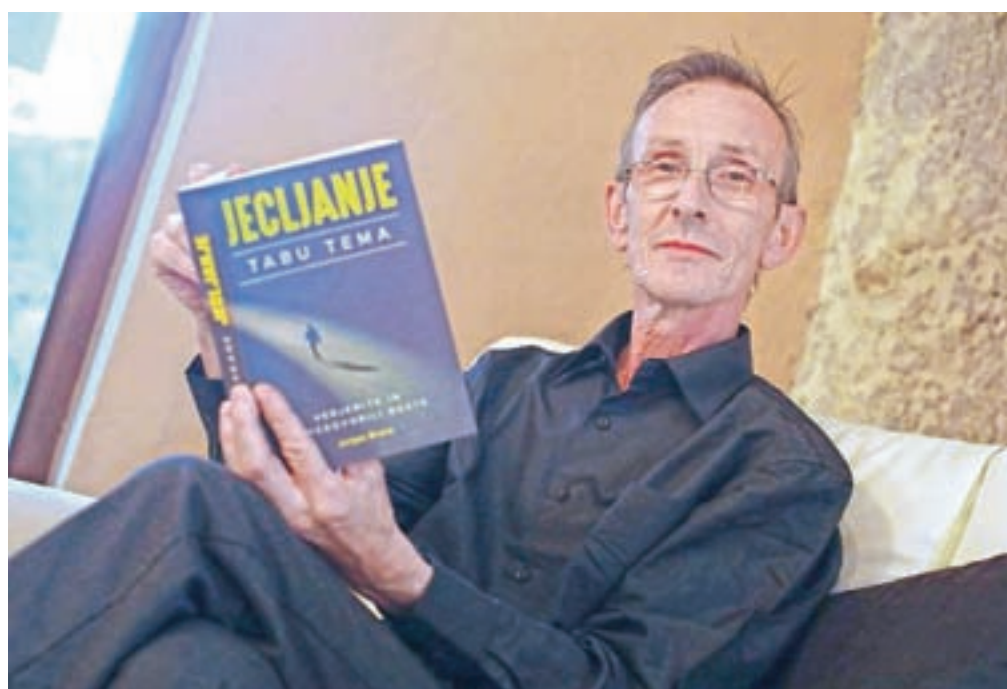
»Govorna posebnost oziroma jecljanje ni več le način govora določene osebe, pač pa postane človekovo bistvo. Postane njegova prepoznavnost. Določa, kaj je postal. Motnja govora oziroma jecljanje in oseba se zlijeta v eno, v očeh drugih pa postane jecljavec,« pravi sobesednik, ki je v življenju zaradi jecljanja moral marsikaj pretrpeti. Tako je opravljal dela, ki so »družbeno primerna« za jecljajoče osebe; delal je v kovinski stroki, za tekočim trakom, v skladišču, opravljal razna fizična pomožna dela, pomagal pri urejanju okolice, v gradbeništvu, slikopleskarstvu ... Prav tako si nikoli ni ustvaril družine, kajti, kot pravi, ženske niso bile pripravljene sprejeti njegove posebnosti, jecljanja. »Ljudje, ki imamo govorno motnjo, imamo

omejen odnos z drugimi. Tudi pri ustvarjanju družine je težko. V preteklosti mi je bilo zaradi jecljanja zaprtih veliko vrat ...«

Zgodi se tudi blokada govora

Jecljanje se začne v otroštvu. Nekateri, tako kot Jurgec, jecljajo na trpnike (g, k, m, n, p, t), drugi na sičnike, šumnike, samoglasnike. »Lahko se nam zgodi tudi blokada. Takrat ne zajecljamo, saj še tega ne zmoremo, ampak enostavno nismo sposobni izreči glasu. Ob blokadi govora se nam celo telo napne. Ostanemo brez sape, tako kot takrat, ko se potapljammo in smo že več kot minuto pod vodo, bolijo nas pljuča, vse mišice v ustih in v vratu ... Ob tem se izredno utrujiš, izčrpaš ...«

Ker je bil tudi sam zelo izčrpan, se je temu odločil narediti konec. Preizkusil je vse možne uradne in alternativne metode za odpravo jecljanja; logopedске vaje so mu pomagale pridobiti šumnike (š, č, ž), prek ostalih metod pa je z dolgoletnim delom na sebi dosegel, da danes govori skoraj povsem tekoče, brez jecljanja. Nekatere od metod, ki so mu pomagale, opisuje tudi v knjigi. »Preizkusil sem raznovrstne tehnike in metode, določene so bile učinkovite, druge ne. Spoznal sem zelo široko paleto možnosti, kako spremeniti sebe, od hipnoterapije, tapkanja, Tesla metamorfoze, tehnike Access Bars, aromaterapije, regresoterapije

Brane Jurgec: »Bil sem pravi mojster v jecljanju. Mojster nad mojstri. Minuta sedanjega govora je nekoč trajala približno 15 minut. Doživel sem veliko šikaniranja, zavračanj, zbadanj, diskriminacij ... A nikoli nisem izgubil volje, optimizma, vztrajnosti.« / Foto: Gorazd Kavčič

Znane osebnosti, ki so jecljale oziroma jecljajo, so denimo: Isaac Newton, Vladimir Iljič Lenin, Napoleon, Julia Roberts, Jane Seymour, Samuel Jackson, Rowan Atkinson, Tiger Woods, Bruce Willis ... Po raziskavah jeclja odstotek odraslih oziroma vsak stoti Zemljan.

...« Pred tremi leti se je seznanil tudi z metodo namestitve atlasa, to je prvega vratnega vretenca, ki je zanj pomenila velik preskok. »Prijatelji so v nekaj mesecih opazili, da

je moj govor bistveno boljši in že kmalu sem imel – prvič v življenju – kratek govor pred manjšo skupino ljudi.« S kombinacijo vseh omejenih metod, ki jih izvajalci tudi podrobno opisujejo v knjigi, predvsem pa z delom na sebi, čiščenjem podzavesti in osebnostjo rastjo, je Jurgec močno popravil svoj govor in se v pretežni meri osvobodil jecljanja.

Iz teme v svetlobo

Kot pravi, je prehodil pot od teme do svetlobe. »Ko se odločiš za spremembo, greš skozi predor, ki vodi iz teme v svetlobo. Predor je soočenje s samim seboj, globoko delo na sebi. Ko rasteš,

prideš v območje svetlobe; pri meni je to čist govor.«

Danes Jurgec pomaga tudi drugim ljudem. Ljudem, ki jecljajo, želi dati upanje, da je možno to življenjsko preizkušnjo uporabiti sebi v prid. Sam je, kot pravi, prehodil dolgo pot, saj v življenju ni imel pravih informacij in pripomočkov. Tudi zato se je odločil napisati knjigo. »Jecljanje je še vedno tabu tema, zato sem knjigi tudi dal tak naslov. A dejstvo je, da jecljanje obstaja. Moj cilj je tudi ozaveščanje javnosti; večina ljudi sploh ne ve, kako naj se sooči z osebo, ki jeclja.«

Knjiga je izšla pri društvu OŠUN Nova Gorica, dobiti jo je mogoče prek spleta.

Kako se obnašati, če sogovornik jeclja? Brane Jurgec svetuje, da si je treba vzeti čas, govoriti počasi, razločno, umirjeno. Nikoli ne smemo dokončevati besed ali stavkov namesto sogovornika, ki jeclja. S tem ga namreč lahko popolnoma zmedemo. Govorca gledamo v oči in mu pokažemo, da ga poslušamo. Počakamo, da konča svojo pripoved, in mu damo vedeti, da nam je pomembno, kaj je povedal, in ne, kako.

Pogovor

Klemen Karlin, ravnatelj Glasbene šole Škofja Loka... Stran 18

Zgodbe

Zgodba o Hribarjevi hiši, ki jo njena lastnica, Gorenjska banka, prodaja ... Stran 19

Zanimivosti

Direktorica Doma upokojencev Kranj Zvonka Hočevar se bo čez nekaj dni upokojila. Stran 20

Od petka do petka

Nekdanji mariborski župan Franc Kangler je ta teden pričal pred preiskovalno komisijo o ugotavljanju politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki naj bi sodelovali pri njegovem pregonu. / Foto: arhiv GG

Od 22 mladičev človeške ribice, ki so se pred tremi leti izlegli v Postojnski jami, jih je preživelo 21 in bodo kmalu na ogled tudi obiskovalcem. / Foto: Postojnska jama

Umrl je David Tasić, eden izmed četverice akterjev afere JBTZ, ki jo je vojaško sodišče leta 1988 zaradi izdaje tajnih vojaških dokumentov obsodilo na zapor. / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv GG)

Razbremenili so plače

Državni zbor je ta teden potrdil davčne spremembe, ki razbremenjujejo plače in dodatno obdavčujejo kapital. Umrl je nekdanji novinar in založnik David Tasić, član četverice JBTZ.

SIMON ŠUBIC

Potrjen paket davčnih sprememb

Državni zbor je v sredo sprejel paket davčnih sprememb, s katerim se razbremenjuje lestvica za odmero dohodnine, hkrati pa zvišuje obdavčitev kapitala in uvaja minimalna stopnja obdavčitve podjetij. Potrjene spremembe bodo imele negativen učinek za državni proračun, izpad pa država namerava ublažiti z učinkovitejšim pobiranjem davkov, zmanjševanjem davčnega dolga, strožjim inšpekcijskim nadzorom in bojem proti goljufiji, je pojasnil minister za finance Andrej Bertoncelj. V Levici, ki je nasprotovala predlaganim spremembam, so na drugi strani opozorili, da bodo od potrjene spremembe lestvice za odmero dohodnine najmanj pridobili tisti z minimalnimi plačami (1,60 evra na mesec), največ pa najbolje plačani menedžerji (92 evrov na mesec). Bertoncelj je odgovoril, da je treba potrjene spremembe davčnih zakonov gledati celovito, skupaj z razbremenitvijo regresa, ki je bila uveljavljena že pred poletjem. Zavezanec z minimalno plačo in minimalnim regresom bo po njegovih izračunih prejel približno 150 evrov več na

leto, zavezanec z minimalno plačo in regresom v višini povprečne plače pa tudi 381 evrov več.

Kangler pred preiskovalno komisijo

»Se vam zdi to normalno? To je nadlegovanje. Zato sem vesel, da lahko danes tukaj spregovorim,« je nekdanji mariborski župan Franc Kangler s kupom sodnih valbil v roki povedal na začetku pričanja pred parlamentarno preiskovalno komisijo o ugotavljanju domnevnih zlorab v sodnih postopkih zoper njega. Po lastni oceni je bil že od prvih dni županskega mandata tarča političnega obračunavanja. Poudaril je kriminalistično preiskavo na svojem domu v Zimici maja 2011, ki je bila po njegovem zrežirana, na kar, tako Kangler, med drugim kaže dejstvo, da so bile tam takoj zjutraj televizijske kamere. Šlo je za sistematičen pregon, saj je vsake štiri mesece sledila nova kazenska ovadba, ob tem pa naj bi mariborski kriminalisti, tožilci in sodniki posegali tudi po nezakonitih sredstvih, je dejal in poudaril, da so se očitki zoper njega izkazali za neutemeljene. Komisija, v kateri sodelujejo le tri opozicijske stranke, saj v razširjeni koaliciji svojih članov niso predlagali, bo delo nadaljevala

z zaslišanjem drugih prič, med drugim tudi nekdanje notranje ministrice Katarične Kresal, nekdanjega premierja Mira Cerarja in nekdanjega predsednika KPK Gorana Klemenčiča.

Zmajčki iz Postojnske jame

Od 22 mladičev človeške ribice, ki so se pred tremi leti izlegli v Postojnski jami, jih je preživelo 21 in bodo po napovedih družbe kmalu na ogled tudi obiskovalcem, a pod strogo določenimi pogoji. V Postojnski jami so za mladiče razvili poseben podzemni laboratorij, kjer so v skrbno nadzorovanih razmerah usmerjali in spremljali njihov razvoj. Ličinke so namreč izjemno občutljive: pretijo jim različne okužbe, ki so lahko usodne. Znanstveniki po lastnih navedbah niso navdušeni le nad izredno visoko stopnjo preživetja embrijev (kar 92-odstotno), pač pa tudi nad hitrim razvojem. Mladiči so namreč že tako veliki (12 centimetrov), da jim posode, v katerih so od izleganja, ko so merili le 1,7 centimetra, kmalu ne bodo več zadostovale. Dogajanje v akvarijih je bilo v zadnjih dveh letih zelo razburljivo, saj so mladički z odraščanjem začeli meriti moči, so še dodali. Po lanskem

spopadu je en mladič utrpel hude poškodbe zadnje okončine. Poškodovanca so takoj ločili, ga oskrbeli in spremljali 24 ur na dan. Ko so strokovnjaki že razmišljali o amputaciji, se je zgodilo nepričakovano. Poškodovani del nogice je enostavno odpadel, zmajčku, ki so ga poimenovali Viktor, pa je v letu in pol zrasla nova noga.

Umrl je David Tasić

Umrl je nekdanji novinar Mladine in založnik David Tasić, eden izmed štirih glavnih akterjev afere JBTZ. Skupaj z Janezom Janšo, Ivanom Borštnerjem in Francijem Zavrlom je bil leta 1988 aretiran zaradi izdaje tajnih vojaških dokumentov. Vojaško sodišče jih je leta 1988 obsodilo na zapor, v začetku avgusta 1989 pa so četverico pogojno izpustili. Tasić je bil med letoma 1981 in 1989 novinar in urednik pri časopisu Mladina. Poleg spremljanja politične scene v Sloveniji in Jugoslaviji je spremljal tudi glasbeno novovalovsko rokovsko in pankovsko sceno. Po zapustitvi uredništva Mladine in slovesu od novinarstva je ustanovil Založbo Karantanija, eno prvih neodvisnih zasebnih založb v Sloveniji. Od leta 1999 se je ukvarjal s preučevanjem odlikovanj in njihove zgodovine.

Slovinci v zamejstvu (717)

Lutke so doma v Šmihelu

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Slovenska kultura na Koroškem je trdoživa, pestra, tudi inovativna. Ne zapolnjujeta je le pesem in literatura, ampak tudi gledališče.

V Šmihelu so se spomnili štiridesete obletnice začetka lutkovnega ustvarjanja. Tretjega novembra 1979 je bila premiera prve predstave domačih lutkarjev z naslovom Igra za poredneže, potem je začel z lutkami živeti ves kraj. Prav tako praznujejo v Šmihelu dvajsetletnico organiziranja mednarodnega lutkarskega festivala Cikel Cakl. Letošnje predstave so navdušile več kot tisoč otrok. V Šmihel so prišle poleg domačih in slovenskih tudi skupine iz Nemčije, Češke, Švedske in Čila, iz Italije in Estonije pa sta prišla akrobata. Navdušeni so bili tudi starejši. V lutkovni

predstavi Š. O. R. F. ali Šmihel obleče rdeč frak je sodelovalo okrog štirideset lutkaric in lutkarjev vseh generacij. Vse predstave so bile takoj razprodane.

V Šentjanžu v Rožu pa je tamkajšnji teater, ki deluje pri Slovenskem prosvetnem društvu, postavil na oder gibalno-gledališko

predstavo z naslovom Spet nikoli več – Schon wieder nie wieder. Režija je bila v rokah Alenke Hain, sceno in kostume pa je imela na skrbi Jasna Vastl. Igrali so trije dobri znanci koroških odrov, še posebej slovenskih: Sebastjan Starič, Lara Vouk in Aleksander Tolmaier. Predstava govori o

Sebastjan Starič, Lara Vouk in Aleksander Tolmaier v predstavi Spet nikoli več / Foto: Tomo Weis, Teater Šentjanž

strahu in sovraštvu, strahu pred lakoto, brezposelnostjo, izgubo doma, svojega jezika, domovine... Ta strah so najrazličnejši manipulatorji vedno znali spremeniti

v sovraštvo do drugačnih. Tudi koroški plebiscit pred sto leti in kasnejša gonja proti vsemu slovenskemu sta pravzaprav ena sama manipulacija s strahom.

V Šmihelu je bil praznik lutk in lutkarstva. / Foto: ORF Celovec

Jutri ob 14. uri bo na pokopališču v Selah osrednja svečanost Zveze koroških partizanov pred dnevom mrtvih. Konec tedna bodo po koroških dvojezičnih krajih tradicionalne prireditve Dober večer, sosed – Guten Abend, Nachbar. Jutri je v Avstriji državni praznik v spomin na ta dan leta 1955, ko je zadnji zavezniški vojak zapustil ozemlje Republike Avstrije.

Po svetu

Bistvo protestantizma

Pred bližnjim dnevom reformacije mogoče ne bo odveč, če si osvežimo znanje o bistvenih potezah Lutrove in Trubarjeve reformacije pa tedanjega in današnjega protestantizma. Za kaj je šlo v luteranskem protestu?

MIHA NAGLIČ

Lutrov duh živi

»Luther je 31. oktobra 1517 na vrata wittenberške cerkve nabil 95 tez, v katerih je zarisal ideje o prenovi (Rimskokatoliške) Cerkve. Zlasti ostro je nastopil proti nekaterim praksam, ki so se izoblikovale v Rimskokatoliški cerkvi v srednjem veku, npr. prodajanje odpustkov za denar ipd. Rimskokatoliška cerkev ni privolila v predlagano prenavo in je Luthra izobčila, kar je pripeljalo do pojava novih krščanskih verskih skupnosti, ki jih imenujemo Luteranske cerkve ali Evangeličanske cerkve.« Glavne ideje luteranstva je mogoče povzeti v osmih točkah: »1. Dogme, ki so jih razglasili papeži in cerkveni koncili, niso obvezujoče. Pravo vero razkriva samo Sveto pismo (sola Scriptura). 2. Glava cerkve (tj. skupnosti vseh vernih) ni papež, pač pa Jezus Kristus (solus Christus). 3. Za zveličanje niso potrebna dela, ki jih predpisuje cerkev, in cerkveni odpustki, pač pa samo vera (sola fides). 4. Odrešenje človeku podeljuje samo Božja milost (sola gratia). 5. Obstajata samo dva zakramenta, ki ju je postavil Kristus: krst in sveta večerja (evharistija). Ostale katoliške zakramente so si izmislili

pozneje. 6. Upoštevati je treba deset Božjih zapovedi v originalni obliki, vključno z zapovedjo »Ne imej drugih bogov«, »Ne moli podob« ipd. Čaščenje svetnikov in podob (ikonodulija) je neprimerno. 7. Marijo je treba spoštovati kot Jezusovo mater, neprimerno pa jo je po božje častiti. 8. Duhovniški celibat je zahteva papeža, ne pa Jezusa, zato ga ni treba upoštevati.« Če bi se vprašali, kakšen je bil ustvarjalni prispevek protestantizma v razvoju zahodne civilizacije in kulture, bi lahko bil odgovor naslednji: »Protestantska cerkev je vpeta v nastajanje novoveškega duha in moderne družbe, s poudarjanjem osebne vere in svobode vesti je izražala in spodbujala moderni individualizem (v smislu večje osebne svobode in osebni pravic nasproti institucijam, a tudi večje osebne odgovornosti); večja demokratizacija ali vsaj dehierarhizacija v verskih skupnostih je vplivala na demokratičnejšo družbo; protestantizem je vernike spodbujal k večji in odgovornejši delovni usmerjenosti; pospeševal je desakralizacijo, sekularizacijo, avtonomijo različnih področij družbenega življenja; posebno vlogo je imelo obvezno prevajanje in branje Svetega pisma v ljudskem jeziku, kar je vse skupaj z

odpravo do takratnega latinskega univerzalizma v intelektualnem življenju pospeševalo oblikovanje moderne nacionalne zavesti.« Koliko pa je vseh protestantov v planetarni verski statistiki? Pripadnikov različnih protestantskih cerkva naj bi bilo okrog 400 milijonov. Kaj to pomeni v verski statistiki planeta? Splošno velja, da obstaja dvanajst glavnih svetovnih religij: 1. krščanstvo: 2,0 milijarde (katolištvo: 1,13 milijarde; protestantizem: 387 milijonov, drugo: 214 milijonov; pravoslavlje: 253 milijonov); 2. islam: 1,9 milijarde; 3. hinduizem (hindujstvo): 900 milijonov; 4. konfucianizem (konfucijanstvo): 400 milijonov; 5. budizem: 376 milijonov; 6. taoizem (taojanstvo): 50 milijonov; 7. šintoizem (šintojstvo, šinto): 30 milijonov; 8. judovstvo (judaizem): 14,5 milijonov; 9. sikhizem: 23 milijonov; 10. džainizem: 4,2 milijonov; 11. babizem in bahajstvo: 6 milijonov; 12. zaratuštvo: 130.000. (Vir: Wikipedija, več gesel)

Saga o brexitu

»Znova lahko prevzame mo nadzor nad svojim denarjem, svojimi mejami, svojimi zakoni. In lahko bomo sklepali prostotrgovinske sporazume po svetu,

ki lahko privedejo do natisoče služb in znižanja vaših položnic.« Tako je državljanim v javnem pismu nedavno obetal britanski premier Boris Johnson. Medtem pa se saga o brexitu še kar nadaljuje in je še vedno zgodba z negotovim izidom. Evropska komisija, ki jo je zadnjih pet let vodil Luksemburčan Jean-Claude Juncker, počasi zaključuje svoje delo. Z nerešenimi vprašanji se bo ukvarjala njena naslednica in med temi bo zagotovo tudi brexit ...

Kaj nas čaka?

»Zadnjih 30 let smo v čudnem obdobju. Mislim, da nas čaka še okoli 40 let, preden nas bo doletelo. To bo nekaj takega kot na primer najava svetovnega voditelja: Dejstvo je, da živimo med vesoljci ali pa vesoljci živijo med nami ... To vemo že 80 let, ampak nismo povedali, ker smo se bali, da boste paničarili. Ali pa nas bo doletela še ena Fukušima, le da še v veliko večjih razsežnostih. Ali pa bo medicina napredovala tako hitro, da bodo obstajala zdravila za vse, a privoščili si jih bodo lahko le milijarderji.« Tako razmišlja britanski pevec in vizualni umetnik Michael Stipe (1960). Bog ve, kaj nas čaka?!

Protestantske cerkve so zelo agilne pri pridobivanju novih vernikov v nerazvitem svetu. Adventistični pastor (na desni) kršči mladega moža v Mozambiku. / Foto: Wikipedija

Predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker in britanski premier Boris Johnson. Prvi se poslavlja, so dnevi morda šteti tudi drugemu? / Foto: Wikipedija

Ko se je osrednjemu japonskemu otoku Honšu nedavno približeval orkan Hagibis, so ljudje takole izpraznili trgovine. / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (44)

Nezadovoljni učitelji

IVKA SODNIK

V prejšnjem prispevku sem govorila o zadovoljnih in nezadovoljnih učiteljih po naših šolah. Če bi se zadovoljni večkrat oglašali v medijih in po šolskih zbornicah, bi se počasi začela spreminjati javna podoba in ugled našega šolstva. Nezadovoljneži po šolah delajo veliko škodo dobrim učiteljem, svojemu poklicu in celim generacijam otrok. V šolskih zbornicah s stalnim godrnjanjem in pritoževanjem nad učenci, starši, kolegi ali ravnatelji iz dneva v dan kvarijo šolsko klimo in zastrupljajo svoje sodelavce, ki z veseljem opravljajo pedagoško delo in tudi manj prijetna opravila naredijo vsak dan sproti, preden odidejo domov. Zato se zadovoljni učitelji najraje

izogonejo kritiziranju in pogosto navadnemu opravljanju v šolskih zbornicah, saj želijo v miru opravljati svoje delo. Za trdovratnimi nezadovoljneži, ki so že sredi septembra na smrt utrjeni, običajno tiči prikrit občutek neuspešnosti na enem od delovnih področij. Morda jim ne uspe v razredu vzpostaviti primerne discipline in jim učenci z neprimernim vedenjem stalno uničujejo samospoštovanje in avtoriteto. Ali pa učenci s prav tako neprimernim vedenjem odkrito pokažejo, da je pouk dolgočasen in nezanimiv, da ne razumejo učiteljeve razlage, da je delo v razredu neorganizirano. Skratka – za nezadovoljstvo in slabo počutje je možnih več razlogov. Rešitev pa

je samo ena. Poglobiti se vase, iskreno premisliti in si odkrito priznati, s čim v svojem življenju nisem zadovoljen in na katerih delovnih področjih sem manj uspešen. Ker med zaposlenimi v šolstvu močno prevladuje ženske, je možen razlog nezadovoljstva tudi njihova preobremenjenost s skrbjo za družino in gospodinjstvo. Prihajati v razred pred otroke utrujen in nenaspan, posledično tudi siten, se izkaže za pogubno že po nekaj minutah, saj otroci kot gobe srkajo učiteljevo slabo energijo in nerazpoloženje. In vzamejo vaje v svoje roke. Vendar mladih mamic ne moremo kriviti za slabo razpoloženje po šolskih zbornicah, saj jih je v posameznih šolah le peščica. Veliko

večja skupina so tisti nezadovoljneži, ki niso sposobni nekega kritičnega samopremisleka, na katerih delovnih področjih so šibkejši in kaj bi morali pri svojem delu spremeniti in izboljšati. Priznati lastno nemoč in pomanjkanje znanja ali določenih kompetenc, pa je težko in terja izreden pogum ter osebno zrelost. Najlažje je za neuspeh kriviti druge, v našem primeru so to učenci, starši, preveč zagreti sodelavci ali ravnatelji. Dandanašnji imajo učitelji na voljo številna izobraževanja in izpolnjevanja in bi lahko odpravili svoje pomanjkljivosti, ki jim delajo težave pri vzgojno-izobraževalnem delu. Vsi ljudje imamo močna in šibka področja, samo priznati si

jih moramo in nekaj ukreniti, če želimo biti pri svojem delu bolj uspešni in zadovoljni. Zadovoljni delavci so veliko manj utrujeni, niso v stresu in nimajo potrebe po stalnem pritoževanju. Če bi bil pedagoški poklic v resnici tako ogrožajoč, kot se o njem govori in piše, bi učitelji množično zapuščali delovna mesta in se preusmerjali v druge poklice. Pa v resnici ni tako, le redki odidejo na druga delovna področja. Tudi učiteljske zbornice, ki bi urejale in zagotavljale njihov status, jim ne uspe zagnati v polni meri. Očitno vsakodnevno jamranje po šolskih zbornicah večini zadošča in postaja folklor. Žal pa izredno slabo vpliva na šolsko klimo ter na odnose z učenci in starši.

Pogovor

Vzgaja k splošni omiki

Klemen
Karlin

Ob letošnjem jubileju Glasbene šole Škofja Loka, sedemdesetletnici, je z njenim ravnateljem Klemenom Karlinom tekla beseda o tem, kako mladih ne poučujejo zgolj glasbe, pač pa jih tudi vzgajajo v smislu splošne kulture in k občutku za lepo in harmonično.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kako bi na kratko predstavili osebno izkaznico Glasbene šole Škofja Loka?

Glasbena šola Škofja Loka je osrednja glasbeno-izobraževalna ustanova na območju upravne enote Škofja Loka, njene ustanoviteljice so občine Škofja Loka, Železniki, Gorenja vas - Poljane in Žiri. V slovenskem merilu sodimo med srednje velike glasbene šole, k naši prepoznavnosti pa prispevajo zlasti uspehi naših učencev na glasbenih tekmovanjih, kar je odraz kakovostne rasti v zadnjih treh, štirih desetletjih, ko sta bila ravnatelja Valentin Bogataj (od leta 1982 do 2006 je bil ravnatelj z najdaljšim stažem v celotni zgodovini naše šole) in Peter Kopač (ravnatelj od leta 2007 do 2017). Število učencev je raslo, naploh so se zvišali standardi glede kakovosti poučevanja in danes je malodane ves kader akademsko izobražen. V tem šolskem letu ima šola 485 učencev, od tega 365 z individualnim poukom inštrumenta in petja, drugo so skupine, zlasti močan je plesni oddelek. Šola ima sedež v Puštalskem gradu, pri čemer oddelki za tolkala, orgle in ples zaradi pomanjkanja prostorov gostujejo na drugih lokacijah, v preostalih treh občinah pa delujemo na štirih osnovnih šolah. Od 44 zaposlenih je 36 učiteljev.

Kakšno dediščino so vam zapustili predhodniki?

Šola je zelo tesno vpleta v okolje, kar pa ne pride samo od sebe; ob nastopu mandata sem začutil veliko odgovornost do te dediščine. Vsak človek seveda prinese s seboj svoje poglede, ideje, energijo, vseeno pa jemljem svoje delo kot nadaljevanje tega, kar je bilo zgrajeno skozi desetletja. Ko sem pripravljaval uvodnik za jubilejni zbornik, ki bo izšel v začetku decembra, sem ugotovil, da sem tudi sam povezan z glasbeno šolo že več kot polovico njenega obstoja. Leta 1982 sem začel tu kot učenec klavirja. Kasneje sem se vrnil kot učitelj orgel, danes sem ravnatelj in tudi starš, šolo obiskujejo že štirje moji otroci. Občutim ponos, ker sem že toliko časa povezan s to ustanovo, ki je sinonim ne le za kakovostno poučevanje, pač pa tudi za lepe in spoštljive odnose.

Kakšen pečat želite zapustiti kot ravnatelj glasbene šole?

Vsak vodja bi moral svoj pogled usmeriti dovolj daleč naprej, preko vsakodnevnih nalog in izzivov. Ta t. i. vizija pa se mora izoblikovati znotraj celotnega kolektiva. Naša vizija ostaja, združiti vse dejavnosti matične šole pod eno streho in osnovati šolski simfonični orkester, kar je močno povezano tudi s prostorskimi pogoji, ter okrepiti oddelke v obeh dolinah, tako številčno kot v smislu širitve nabora poučevanih inštrumentov. Želim si tudi, da bi Puštalski grad postal prepoznavno žarišče kulturnega dogajanja, da bi se še bolj odpirali navzven in vzpodbujali rast glasbene kulture na Škofjeloškem in tudi kulturnega dogajanja v najširšem smislu. To je največji prispevek, ki ga lahko damo temu okolju. Sicer je naša osnovna naloga glasbeno izobraževanje. Nekateri od naših učencev bodo postali profesionalni glasbeniki, a tudi vsem drugim, ki to ne bodo, želimo, da v življenje odnesejo ljubezen do glasbe. Vzgojati jih želimo k splošni omiki in k občutku za lepo in harmonično. Glasbena vzgoja je naš prispevek k celoviti vzgoji posameznika: popotnica, ki jo otroci in mladostniki ob tem dobijo za življenje, daleč presega naučene skladbe in vključuje tako razvoj estetskega čuta in delovnih navad kot intelektualni razvoj.

Kot že omenjeno, ob pogostih nastopih vaših učencev in učiteljev opažamo veliko vključenost šole v lokalno okolje. Kako vi vidite to povezanost?

Res je, praktično nobenega povabila na nastop ne zavrnemo, pa naj gre za večje dogodke ali denimo obiske v vrtcih, kamor pošiljamo tudi svoje učitelje, da bi že najmlajšim približali glasbo. Mimogrede, v okolju, kjer smo edina javna glasbena šola, ne čutimo upada zanimanja zanjo. Nasprotno, vsako leto moramo žal zavrniti precejšnje število tistih, ki bi si želeli obiskovati glasbeno šolo. Tako smo letos zaradi omejitev s strani ministrstva glede obsega dejavnosti izmed več kot 160 kandidatov lahko sprejeli le 75 novih učencev. Malo pa smo v to pojavnost izven šole tudi primorani, ker šola sama nima večjega prostora za nastope. Puštalski grad

Klemen Karlin / Foto: Tina Dokl

je sicer lep ambient za umetniško ustvarjanje, a za nastope imamo na voljo zgolj grajsko kapelo, za vse večje prireditve pa moramo drugam. Na srečo je v bližini Sokolski dom s Kristalno dvorano ali Loški oder za naše baletne produkcije. Tudi na oddelkih v Železnikih, Žireh, Gorenji vasi oziroma Poljanah želimo prestopiti šolske zidove, da bi nas ljudje bolje spoznali in se zavedeli, da imajo med seboj mlade glasbenike, kar lahko zelo obogati kulturni utrip teh krajev.

Ali zdaj, ko ste ravnatelj, še vedno tudi poučujete?

Na Glasbeni šoli Škofja Loka sem začel učiti leta 2003, ko se je ravnatelj odločil, da na novo odpre orgelski oddelek. Petnajst let sem bil razpet med dve šoli, poučeval sem namreč tudi v Glasbeni šoli v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu. Poučevanje v dveh zavodih, javnem in zasebnem, mi je dalo veliko bogatih izkušenj. V Šentvidu se je veliko posvečalo kultiviranim medosebnim odnosom in komunikaciji, kar skušam zdaj kot ravnatelj prenašati tudi v naše okolje in tudi tu graditi skupnost, kar se mi zdi v času poudarjenega individualizma še toliko pomembnejše. Upam, da se to čuti, že ko kdo vstopi na naše dvorišče. Ko sem začel ravnateljstvo, sem poučeval dve učenki. Ena je medtem že zaključila šolanje, drugo pa še vedno poučujem in tudi tako ohranjam stik s pedagoškim delom. Sicer pa

je poučevanje orgel prevzel nov učitelj, tudi skladatelj, Gašper Jereb.

Med pogovorom ste omenjali prostorske razmere. Kako boste v prihodnje reševali to težavo?

Šola je v Puštalskem gradu od leta 1975. Vmes je prišlo do denacionalizacije in grad je bil vrnjen lastnici. Baronica Hildegarda Svoboda von Wolkenberg je bila zadnja slovenska plemkinja, ki je do svoje smrti leta 2012 živela na svojem gradu. Grad je podedovala njena nečakinja Isabelle Kralj, plesna in gledališka umetnica, ki živi v ZDA in se vedno znova vrača. Ravno na dan, ko pripravljamo slavnostni koncert ob sedemdesetletnici, prihaja v Slovenijo in upam, da nas pride poslušat. Glasbena šola je torej najemnica, naše ustanoviteljice poravnajo najemnino. V gradu se sicer dobro počutimo, a smo prostorsko izredno utesnjeni. Če se želimo razvijati, bo treba razmisliti, kako materialne pogoje dvigniti na drugo raven. Če naj šola ostane v Puštalu, jo bo treba prizidati, prostore steklarstva preoblikovati v večnamensko dvorano, da bomo lahko sem pripeljali tudi plesni oddelek, izkoristiti bo treba zdaj neizkoriščeno podstrešje, urediti prostore za vadbo ansamblov, glasbeno knjižnico in podobno. Ker nismo lastniki, mora biti to skupen razmislek lastnice in občin ustanoviteljic. Škofjeloškemu županu sem

že predlagal izdelavo primerjalne analize oziroma ovrednotenje različnih prostorskih možnosti, ki so nekako v zraku (Puštal, Staro-loški grad, nunski samostan, resno bi morali obravnavati tudi možnost novogradnje). Želim si, da bi končno dosegli širše družbeno soglasje, kje želimo imeti in razvijati sodobno glasbeno šolo 21. stoletja. Z velikim zanimanjem pričakujem izsledke magistrske naloge absolventke arhitekture Lene Vozlič na temo umestitve škofjeloške glasbene šole z vsemi svojimi programi v Puštalski grad. Računam, da bo to dobra osnova za nadaljnji razmislek in pogovore.

Kako praznujete jubilej?

Že vse leto 2019 vse dogodke osmišljamo v luči jubileja. Tako je plesni oddelek že maja v duhu sedemdesetletnice šole in stoletnice slovenskega baleta pripravil imenitno baletno predstavo Skrivnosti recept. Vrhunec bo slavnostni koncert 14. novembra v športni dvorani na Trati. Za to priložnost smo iz sedanjih in nekdanjih učencev sestavili večji orkester in tako povežemo različne generacije, ki so gradile glasbeno šolo. Številni naši nekdanji učenci so danes poklicni glasbeniki in glasbeni pedagogi, zato se je naravno ponudilo, da smo jih povabili k sodelovanju. Na koncertu bo krstno zazvenela skladba dr. Andreja Missona, loškega rojaka, z naslovom V srcu Evrope; gre za variacijo na Odo radosti. Z mislijo na ta koncert smo že spomlad razpisali tudi nagradni natečaj za učence glasbene šole in jih povabili, naj napišejo skladbe z besedilom na temo Na krilih glasbe. Kot zmagovalna je bila skladba Jakoba Habichta (nekdanjega učenca klavirja, zdaj orgel) na besedilo Janeza Jesenovca (učenca trobente); Andrej Misson je skladbo priredil za zbor in orkester in bo prvič izvedena na koncertu. V okviru že tradicionalnega koncerta naših učiteljev ob razstavi puštalskih likovnih umetnikov, ki bo letos 6. decembra v Sokolskem domu, pa bomo javnosti predstavili še jubilejni zbornik, katerega dodana vrednost bo ravno likovna oprema, izbrana iz opusov puštalskih likovnih ustvarjalcev.

Tudi sam sem povezan z glasbeno šolo že več kot polovico njenega obstoja. Leta 1982 sem začel tu kot učenec klavirja. Kasneje sem se vrnil kot učitelj orgel, danes sem ravnatelj in tudi starš, šolo obiskujejo že štirje moji otroci. Občutim ponos, ker sem že toliko časa povezan s to ustanovo, ki je sinonim ne le za kakovostno poučevanje, pač pa tudi za lepe in spoštljive odnose.

Zgodbe

Hribarjeva vila, hiša kulture

Znameniti ljubljanski župan in nestor slovenskega bančništva Ivan Hribar je poletja preživel v Cerkljah, kjer je leta 1886 kupil Lukeževo hišo in jo preuredil v poletno bivališče. Hiša danes velja za eno najznamenitejših in najlepših v Cerkljah ter so jo leta 1999 razglasili za kulturni spomenik državnega pomena.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje so se Ivanu Hribarju prikupile kmalu po tem, ko se je v kraj preselila njegova sestra Terezija, ki se je ukvarjala s trgovino. Ivan jo je v vasi pod Krvavcem večkrat obiskoval in leta 1886 tam tudi kupil tedanjo Lukeževo hišo ter jo v naslednjih letih preuredil po načrtih češkega arhitekta Jana Vladimírja Hraskyja, ki je v tistem času deloval v Ljubljani in je med drugim izdelal načrte tudi za ljubljansko operno hišo ter nekaj let kasneje Vodovodni stolp v Kranju.

Hiša, ki stoji v samem središču Cerkelj, na zunaj očara predvsem z bogato okrašenim pročeljem, ki kaže vpliv tedaj modne secesije, notranjost pa jasno kaže na to, kako ugleden mož je bil njen lastnik.

Nestor slovenskega bančništva

Hribar se je rodil v Trzinu, nato pa otroštvo med drugim preživel tudi v Mengšu in na Križu pri Komeni. Sredi šestega razreda gimnazije je zaradi sporov s profesorji izstopil iz gimnazije in je nikoli ni dokončal. Čeprav je bil brez formalne izobrazbe, pa mu je priporočilo urednika Slovenskega naroda Antona Tomšiča odprlo vrata ljubljanske podružnice sicer češke banke Slavija. Banki je ostal zvest skoraj petdeset let. Služboval je tudi v Pragi, Brnu, na Dunaj in v Trstu. Sestavil je pravila za Mestno hranilnico Ljubljansko, eno prvih slovenskih denarnih ustanov in prvo slovensko finančno institucijo. Sestavil je pravila za ustanovitev slovenske delniške banke, ki jo je poimenoval Ljubljanska kreditna banka, kar pomeni začetek slovenskega poslovnega

bančništva. Zaradi številnih zaslug ni nič čudnega, da danes Hribarja imenujemo nestor slovenskega bančništva. Kot so zapisali v kratki predstavitvi Hribarjevega dela v njegovi vili v Cerkljah, je nedvomno vplival tudi na ustanovitev Hranilnice in posojilnice v Cerkljah, ki je začela delovati 1. februarja 1899, čeprav z gotovostjo ni moč trditi, da je sodeloval tudi pri ustanavljanju.

Hribar politik

Hribar je skupaj z Ivanom Tavčarjem veljal za enega najpomembnejših liberalnih politikov pred prvo svetovno vojno. Med drugim je bil deželni in državni poslanec, verjetno največji pečat pa je pustil kot ljubljanski župan.

Županovanje je prevzel po uničujočem potresu, ki je porušil prestolnico, in prav Hribar je eden najzaslužnejših za njeno obnovo, saj je omogočil olajšave za gradnjo novih objektov. A njegovo delo za Ljubljano se je začelo že leta 1882 z izvolitvijo v občinski svet. Tako je denimo zaslužen za gradnjo ljubljanskega vodovoda, zaradi česar so mu leta 1890 nadeli naziv častnega občana. Kot župan pa si je prizadeval mesto modernizirati. V času njegovega županovanja je tako prestolnica dobila mestno kanalizacijo, elektranjo, tramvaj in tudi prvo javno kopalnico, mestno ubožnico in višjo dekleško šolo, izjemne zasluge pa ima tudi za ustanovitev ljubljanske univerze, katere stoletnico obeležujemo prav letos.

Kot velik domoljub se je zavzemal za uporabo slovenskega jezika v občinskem poslovanju in izobraževanju, dosegel pa je tudi preimenovanje ljubljanskih ulic s slovenskimi imeni.

Kljub temu se ni mogel izogniti strankarskim sporom, ki so bili takrat stalnica v slovenski politiki. Del katoliškega tabora je začel spletkariti proti njemu in pomagal doseči, da cesar ni potrdil njegovega šestega županskega mandata. Tako se je njegovo županovanje končalo leta 1910, oblasti pa so ga začele obravnavati kot sovražnika monarhije. Takoj ob začetku prve svetovne vojne so ga zaprli, večino vojnega časa je preživel v konfinaciji na Salzburškem, po vrnitvi v domovino in ustanovitvi skupne Države Slovencev, Hrvatov in Srbov v zadnjih izdihljajih vojne pa je kot prvi spregovoril o njenem obstoju in ta trenutek označil kot vrhunec svojega življenja.

Hribar je bil velik ljubitelj kulture. Menil je, da je poleg uspešnega gospodarstva kultura prav tako pomemben temelj nacionalne identitete. Tudi sam se je ukvarjal s kulturo in umetnostjo. Že v mladih letih je s Filipom Haderlapom izdal zbirko Brstje, njegovo najpomembnejše delo pa je roman Gospod Izidor Fučec: srednjeveška povest naših dni. Veliko je prevajal in menda obvladal kar deset jezikov, tudi madžarščino, angleščino, španščino in seveda nemščino.

Kljub temu se je, kot kaže dokumentarni feljton Igorja Grdine z naslovom Ivan Hribar: župan za vse čase, menda po Ljubljani govorilo, da nima estetskega čuta in celo da je glede umetnosti popoln barbar. Da to ne drži, vedo tudi Cerkljani. Prav Hribar je namreč prispeval k uspehu še enega znamenitega Cerkljana – Ignacija Borštnika. Pionirja dramske igre na Slovenskem je namreč poslal na šolanje na Dunaj, ki ga je opravičilo z odličnim uspehom.

Ivan Hribar s hčerjo Zlatico in ženo Marijo / Vir: Hribarjeva vila

Bogato pročelje hiši daje nezamenljiv pečat.

V Cerkljah se je posvečal tudi sadjarstvu

Cerklje so Hribarju predstavljale oddih od obveznosti, ki jih je imel sicer. Tu je poletja preživel v družbi svoje druge žene Marije in hčere Zlatice, stalni gostje v hiši pa so bili Gregorčič, Aškerc, Trdina, Govekar, Sternen, Jama in še številni drugi znani Slovenci tistega časa. »To je bila hiša kulture,« ve povedati tudi skrbnica hiše Milka Kern.

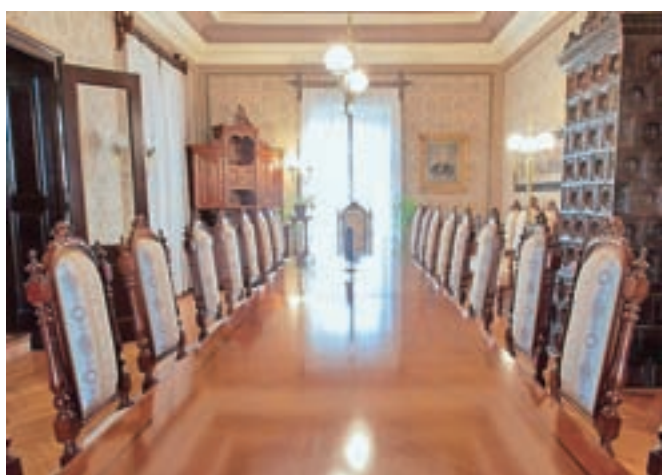
S hišo je odkupil tudi del sosednjih zemljišč in si na mestu, kjer danes stoji osnovna šola, uredil sadovnjak z menda (kot je v svoji knjigi Podobe nekdanjih časov pisal Janez Močnik, ki se je kot domačin precej ukvarjal s Hribarjevo zapuščino v Cerkljah) več kot tisoč sadnimi drevesi, za svoje pridelke pa je prejel več priznanj. Na Dobravi je imel svoje lovišče, v bližini današnjega letališča pa je zasadil gozd.

Hribar je marsikaj naredil tudi za Cerklje in Gorenjsko nasploh. Izposloval je gradnjo ceste med Zgornjim Brnikom in Vodiciami, poskrbel pa je tudi za podporo za gradnjo vodovoda, ki pa je Cerkljani takrat niso izkoristili, ter se zavzemal za ustanovitev kmetijske šole na Gorenjskem.

Poletja je v Cerkljah preživel do leta 1936, ko je začel graditi hišo na Bledu, nato pa je posestvo predal sinu Milku. Po drugi svetovni vojni je bil del posestva in poslovanja nacionaliziran, leta 1986 pa ga je odkupila banka.

Prav Gorenjska banka pa v tem času Hribarjevo hišo prodaja. Kot so nam pojasnili, predvsem zaradi omejitve, ki jih prinaša spomeniško varstvo. Kdo bo novi lastnik hiše, še ni znano, gotovo pa je, da se za nakup zanima tudi Občina Cerklje, ki bi s tem zagotovila, da bi ena najlepših hiš v vasi ostala dostopna občanom in drugim obiskovalcem.

Hribar je življenje sklenil v devetdesetem letu starosti, ko je Slovenijo že dosegla vihra druge svetovne vojne, in kot zaveden Slovenec ni prenesel okupacije Ljubljane. V poslovnem pismu je ugotavljal: »Sloveni bo tuje gospodaril, bese da tuja, tujčeve postave.« Ker si v visoki starosti ni mogel obetati, da bo dočkal svetlejšo prihodnost za svoj narod, je storil samomor: 18. aprila 1941 je – zavil v jugoslovansko zastavo – skočil v Ljubljano. Poslovil je s Prešernovimi verzi iz Krsta pri Savici: Manj strašna noč je v črne zemlje krili, / kot so pod svetlim soncem sužnji dnovi.

Nekdanja jedilnica Hribarjevega poletnega domovanja danes služi tudi kot sejna soba.

Urejena notranjost predstavlja vpogled v bivanjsko kulturo druge polovice 19. stoletja

Zanimivosti

Pospraviti enkrat za vselej

Tina Markun se je pred časom udeležila šolanja za svetovalce urejanja domov v Londonu in tako kot edina Slovenka doslej pridobila certifikat za svetovalko za pospravljanje in urejanje doma po metodi KonMari, ki jo je zasnovala Japonka Marie Kondo.

MATEJA RANT

Z ureditvijo doma po metodi japonske avtorice Marie Kondo se je Tina Markun seznanila po naključju, in sicer ko ji je v roke prišla knjiga *Umetnost pospravljanja – urejeno stanovanje bo spremenilo vaše življenje*. »Ker je včasih tudi meni pravi izziv, kako uskladiti družinske in službene obveznosti ter gospodinjstvo in vse ostalo, kar prinese življenje, je zapis na hrbtni strani knjige, ki obljublja, da knjiga razkriva napotke, kako se pospravi enkrat za vselej, seveda pritegnil mojo radovednost,« pojasnjuje Tina Markun.

Knjiga je nanjo naredila močan vtis, saj jo je, kot pravi, od nekdaj zanimalo urejanje notranjih prostorov, način Marie Kondo pa jo je zelo pritegnil, ker je osebno naravn in vključuje psihološki vidik. Zato se je odločila, da se udeleži šolanja za svetovalce urejanja domov. »Imela sem srečo, saj

je ravno takrat šolanje potekalo v Londonu, kar je bilo prvič v Evropi, prej so bili seminarji organizirani le na Japonskem in v ZDA.« Pogoj za udeležbo na šolanju je bilo dobro poznavanje obeh knjig avtorice in vzpostavitev metode v svojem domu. Po končanem seminarju je bilo treba opraviti praktično delo, kar pomeni pomoč drugim pri organiziranju domov, nato sta sledila še izpit in intervju. Kot pravi, je med prijatelji že prej pogovor večkrat nanesel na to, kako urediti stanovanje ali dom, da bo lep in funkcionalen, saj je poznana po tem, da ima rada lepe in urejene prostore. Zdaj pa se nanjo obračajo tudi mnogi, ki si želijo temeljito pospraviti dom, pa ne vedo, kako bi se tega lotili. »Prvi korak je, da se odločimo, da bomo pospravili, in da vložimo napor vase, in ne v stvari, ki jih prinašamo v stanovanje ali hišo, sicer materialne stvari začnejo obvladovati nas, in ne mi njih,« je

razkrila, kaj je ključno, če želimo pospravljen dom. V pospravljenem domu po njenih besedah ni kopičenja in navlake, kar povzroča stres. »Številne raziskave kažejo, da ima urejen in pospravljen dom pozitivne učinke na počutje, zmanjšuje stres, povečuje produktivnost in zmožnost osredotočanja. Pospravljeni prostori delujejo pomirjajoče, poenostavijo vsakodnevna opravila, s čimer prihranimo veliko časa.«

Tina Markun priznava, da jo je v knjigi Marie Kondo pritegnil predvsem stavek, da »pospraviš enkrat za vselej«. Ko je dom enkrat temeljito pospravljen, je namreč potem enostavno vzdrževati red in tudi druga hišna opravila je lažje opraviti. »V bistvu gre za to, kakovnaš vsakdan vnesti preprostost,« je pojasnila. Pri metodi Marie Kondo se pospravljanje ne lotimo po prostorih, ampak po kategorijah. Najprej začnemo z oblačili, nadaljujemo s knjigami, dokumenti,

sledijo razne podkategorije, kot na primer kuhinjski pripomočki, čistila, hišni tekstil in podobno, zadnja kategorija pa so sentimentalne stvari, kot so fotografije in spomini. Po tej metodi obdržimo le tisto, kar nas razveseljuje in kar resnično potrebujemo, ostalo pa s hvaležnostjo pustimo za seboj, je razložila Tina Markun. »Sistem je učinkovit, ker na tak način ni prelaganja stvari iz enega v drug prostor.« Ne gre le za pospravljanje, je poudarila, ampak tudi spreminjanje pogleda na življenje. »Osebnostno mi je najpomembnejše, da se doma vsi dobro počutimo, da nam je lepo, da doma najdemo svoj mir in si odpočijemo, da smo lahko ustvarjalni in da dom podpira naše življenje. Pri metodi ne gre za perfekcionizem, ampak za to, da si uredimo svoj dom po svoji meri, da se v njem kar se da dobro počutimo.« Tudi v njeni družini so namreč svoj dom pospravili po tej metodi in zdaj pospravljanju namenjajo minimalno

Tina Markun / Foto: Andy Aungthwin

časa, je poudarila. »Marie Kondo je v svoji knjigi zapisala, da se življenje zares začne, ko uredite svoj dom, in da je s tem treba opraviti hitro, čim prej in enkrat za vselej, saj namen življenja ni pospravljanje. Ko je dom pospravljen, se lahko posvetite tistemu, kar vas veseli, in osredotočite na tisto, kar je za vas res pomembno.«

Uživala je pri delu s starejšimi

Direktorica Doma upokojencev Kranj Zvonka Hočevnar bo čez nekaj dni postala upokojenka, česar se veseli, saj bo imela končno čas tudi za učenje kitare, potovanja, še naprej pa ima tudi strokovne izzive.

VILMA STANOVNIK

Direktorica Doma upokojencev Kranj Zvonka Hočevnar se te dni poslavlja od sodelavcev, stanovalcev in njihovih svojcev, saj bo v začetku novembra postala upokojenka. Se pa še dobro spomni, s kakšnim veseljem se je lotila dela s starejšimi, ki so ji bili večino delovne dobe navdih. »Moja prva služba je bila v Iskri Pržan, kjer smo delali televizorje. Zelo hitro sem začela delati v kadrovski službi, nato pa sem postala vodja kadrovsko-socialne službe. Po 16 letih dela v gospodarstvu sem se zaposlila v Centru slepih in slabovidnih v Škofji Loki. Takrat sem ob dveh majhnih otrocih skrbela za mamo in očeta. Mama je bila po kapi in je bila nepokretna, oče je imel zdroljen kolk in je hodil le s pomočjo bergel. Tako sta starša morala v dom v Škofjo Loko, jaz pa sem imela vlogo svojca. Po enem letu je bil v domu razpis za vodjo

Foto: Tina Doki

Zvonka Hočevnar bo konec meseca postala upokojenka.

splošne kadrovske službe in bila sem sprejeta. Ko se je upokojil vodja doma Ludvik Bernik, sem prevzela vodenje doma. Kasneje sem kot direktorica prevzela Dom Petra Uzarja v Tržiču, sedaj pa sem že enajsto leto

direktorica tukaj, v Kranju. Imam natanko štirideset let delovne dobe, spomladi se mi je iztekel mandat, tako da sem zadnje mesece v. d. direktorice,« svojo poklicno pot opisuje Zvonka Hočevnar in pravi, da je ponosna

na rezultate, ki jih je dosegla skupaj s sodelavci.

»Vedno sem uživala pri delu s starejšimi, saj je v moji mladosti veliko vlogo igrala stara mama. Imela sem jo izredno rada. Tako starši kot tudi doma na vasi, v Preski pri Medvodah, so me vedno vzgajali v spoštovanju do starejših ljudi. Tako mislim, da je bilo prav delo s starejšimi tisto, ki mi je bilo res namenjeno. Moram pa reči, da je delo direktorice tudi delo z zaposlenimi, svojci, poslovnimi partnerji, ministrstvom in še marsikom. Pri delu mi je bilo težko le takrat, kadar je želel kdo neupravičeno očrtni mene osebno ali Dom. Dom namreč jemljem zelo osebno in najbolj so me bolele krivice, zaradi katerih je bilo treba trošiti energijo, ki bi jo lahko razdajala za koristne stvari,« tudi pravi Zvonka Hočevnar, ki pojasnjuje tudi nekatere trenutne zadrege glede oskrbe starejših.

»Dejstvo je, da se število starejših enormno povečuje,

dolgotrajna oskrba, o kateri se zadnje čase veliko govori, pa ni rešitev. Pomoč na domu je zelo draga in zagotovo bo potrebnih več domov, kjer bodo starejši dobili celotno oskrbo. Čeprav je trenutno precej govora o tem, kaj vse morajo stanovalci doplačevati, pa to plačujejo le tisti, ki imajo v domu zgolj osnovno oskrbo. Zato imajo tudi nižjo osnovno ceno. Tisti, ki imajo v ceni več oskrbe, dodatnih storitev ne plačujejo,« pojasnjuje Zvonka Hočevnar, ki je vesela, da bo dobila dobro namestnico.

»Na začetku novembra bo vodenje Doma upokojencev Kranj prevzela Nadja Gantar, ki je bila doslej direktorica VDC Tončke Hočevnar. Ima izkušnje na vodilni funkciji, v javnem zavodu, zato sem vesela, da dom prepuščam v dobre roke, in verjamem, da bodo naši načrti šli pozitivno naprej,« pravi Hočevnarjeva, ki bo tudi po upokojitvi zelo aktivna.

»Sodelujem v statutar-nopravnih komisiji Občine

Medvode, v krajevni skupnosti, v domačem turističnem društvu, sem članica sveta Centra za socialno delo Gorenjske in članica sveta Ljubljanske regije ter sodnica porotnica. Prav tako imam dva vnuka, s partnerjem rada potujeva, rada hodim v hribe, dodatno se izobražujem iz znanja angleščine, začela pa sem igrati tudi kitaro, kar sem si vedno želela. Priložnost sem dobila v Preski, kjer ima Glasbena šola Emil Adamič svojo enoto. Na kranjski občini so me povabili tudi kot članico projektne skupine za gradnjo novega doma upokojencev, tako da mi izzivov tudi kot upokojenki ne bo zmanjkalo,« je tudi povedala Zvonka Hočevnar, ki z navdušenjem bere nas časopis. »Gorenjski glas je edini časopis, ki zajema zame pomembne novice, tudi novice iz Medvode. Ne maram brati tračev, rada imam pozitivne novice, novice o dosežkih,« je še dodala Hočevnarjeva.

Na robu

Zlata kletka, 3. del

Kdo sploh sem?

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»Če in ko sem bila pri sebi, sem se posvečala otrokoma. Zlasti najmlajšemu sinu. Ker me je kot kamen vseskozi tlačil občutek krivde, da zanj nisem naredila tistega, kar bi morala. Pretirano sem ga razvajala. Mu vse kupila, vse ustregla. Skupaj z možem smo tudi hodili na dopuste v eksotične kraje in nekako sem bila vsaj površno pomirjena, da sin ni utrpel večje čustvene travme. Sin se z očetom prav tako ni nikoli odkrito pogovoril...«

Neli nadaljuje svojo zgodbo: »Leta so tekla, ne da bi se karkoli spremenilo. Mož je živel za službo in šport, sin, moj ljubljeneček, se je vpisal v srednjo šolo. Bila sem ponosna nanj, saj se mi je zdelo,

da mu kar dobro gre. V drugem letniku so ga poslali na izmenjavo na Finsko. Misli la sem, da me bo pobra lo, ko so me poklicali, da so ga zaradi razgrajanja in pijanskih izletov na estonsko stran poslali domov. S sinom sva se odločila, da tisto leto pavzira in se naslednje leto prepíše na drugo šolo. Ko le ne bi tega sklenila! Počutila sem se izdano, saj se je vse dneve vozil s prijatelji na motorju, skupaj so oropali tudi bencinsko črpalko ... Ne, ne smem misliti, kaj vse se je dogajalo. A gorja še ni bilo konec.

Sodu je izbilo dno možev varanje z mojo nekdanjo sodelavko, lahko bi rekli, da je tudi tesna prijateljica. Marsikaj sva si zaupali. Včasih, ko je bila v stiski, sem ji posodila denar, kdaj drugič ga je ona meni. Imeli sva korektno odnose, saj veste, da pri denarju morajo biti.

Kosome "dobri ljudje" obvestili, da moža iz sodelavki ne hiše že tri ure ni na spregled, sem sedla na motor in se odpeljala tja. Ob poti sem nabrala nekaj večjih kamnov in jih začela brez razmisleka metati v šipe. Razbila sem jih kar nekaj, tako besna sem bila! Končno mi je uspelo, da sem ju izbežala iz hiše. Mož se mi je potem izmuznil skozi zadnja vrata in strahopetno pobegnil, ona pa me je začela zmerjati in obkladati s pijanko, nesposobnico,

prasio in podobno. Ko je izjavila, da sem slaba mati, takšna, ki je še pes ne bi poscal, sem kamen zalučala tudi vanjo. Pa bi še kakšnega, če me ne bi firbci, ki so se nabrali, zadržali.

V meni je še zmeraj vrelo, ko sem se vrnila domov. Moža ni bilo. Naslednji dan sem izvedela, da so mu v službi odstopili garsonjero, ki so jo sicer imeli za kakšne goste iz tujine, ki so se v Sloveniji zadrževali dlje časa. Nekako mu je uspelo, da je pregovoril sina, da mu je na skrivaj odnesel iz hiše nekaj oblačil. Lahko si predstavljate šok, ko sem izvedela! Napa dla sem še sina, ker mi ni bilo čisto nič jasno, kako je sploh mogel to storiti, in to po vsem hudem, kar mu je ati naredil. Rekel mi je le, da denar ne smrdi. Vse mi je bilo jasno.

Padla sem v hudo depresijo, ki sem jo ponovno zdravila z alkoholom. Brez moža sem zdržala komaj dobre tri mesece. Potem pa me je spet prijel, da bi ga poklicala, se vrgla pred njim na kolena ter ga prosila, naj se vrne domov. Nekoč sem ga počakala pred bowlingom, kjer se je mudil s prijatelji. Popolnoma sem se uredila, si postriгла in pobarvala lase, zdelo se mi je, da sem videti dvajset let mlajša. S prijatelji je pil pivo, ko sem se mu približala. Ko me je zagledal, je stopil do mene. Bil je prijazen,

dejansko je vse steklo zelo gladko: jaz sem mu rekla, da mu oproščam, on se mi je zaklel na sinovo življenje, da ne bo več povohal nobene ženske. Objeta sva stopila na dvorišče in se odpravila proti domu. Eno dobro leto je bilo kot v pravljici. Če seveda odmislim sinove stranpoti. A tudi on se je, sicer z mukami in težavami, jeseni ponovno vrnil v šolske klopi. Mož je najel inštruktorja, ki je bdel nad njim.

Potem sva se odločila, da preurediva vikend, ki ga je mož za majhne denarje kupil na neki dražbi. Za gradbena dela je najel nekega Simona, simpatičnega možakarja. Zaradi živcev (odvisnosti od alkohola) sem bila na daljši bolniški. Z zidarjem, ki mu je ravno v tistem času žena zbežljala z drugim, sva se zelo zblížala. V dolgih pogovorih mi je opisoval svoje življenje, kako je skrbel za družino, kako bliizu si je bil tudi z moškim, ki mu je za hrptom prevzel ženo. Ta je ob odhodu vze la s seboj dva otroka, tretje ga, ki ga je imela še pred poroko, pa je pustila možu. Simon se mi je vedno bolj usedal v srce, zaradi njega nisem niti pomislila več na alkohol. Čisto me je prevzel s svojo dobroto in skromnostjo. Kdaj bom prevarala moža, je bilo le vprašanje časa. Žal se mi niti sanjalo, da so bile v mansardi,

kjer je bila tudi spalnica, še zmeraj nameščene prisluškovalne naprave. Mož je, seveda, zanje vedel in nekoč, ko sva bila s Simonom ravno sredi akcije, je vdrl v sobo. Bilo je grozno. Ni mi dovolil, da bi se vsaj pokrila z rjuho. Takšni, čisto razgabljeni, mi je zmetal v obraz vse, kar mu je že leta ležalo na duši. Ko me je soočil s kruto resnico o tem, kakšna sem, me je hkrati, in to v velikem besu, tudi nagnal od doma.

Preselila sem se k Simonu. Sin ni hotel iti z mano, zabrusil mi je, da ga je sram, ker sedaj vsi ljudje vedo, kakšna prasica sem. Z ljubimcem sem ostala le dobre tri tedne. Takrat pa me je mož poklical in jokal v telefon, da naj pridem nazaj domov. Vrnila sem se, a moje srce je ostalo pri Simonu. Spet je sledila nekajmesečna pravljica. Z možem sva se pogovorila o vsem za nazaj. Na mizo sva vrgla 32 let skupnega življenja. Prvič, kar sva bila poročena, sva se dogovorila tudi o finančah. Ker je zaslužil veliko več od mene, je pristal, da bo po denarni plati skrbel za sinovo šolanje in poravnal njegove "kazni", ki si jih je prislužil pri sodniku za prekrške ali kar tako.

Na papirju je bil najin dogovor videti čudovito, v praksi pa ni bilo tako idealno. Sin je začel očeta izsiljevati za denar, češ da mu mora dati "odškodnino" za spolne zlorabe. Mož je čisto ponorel in ga nekega večera premlatil kot psa. Ko sem se vmešala, sta oba planila name, in mi zabrusila, da sem za vse, kar se je slabega zgodilo, jaz kriva.

Spoznala sem, da mi je sin zelo zameril, ker sem ignorirala, da je oče pedofil. Dejal je, naj si ne delam utvar, da bom kdaj videla vnuke. Izvedela sem, da se drogira in pijančuje zato, da bi pozabil, kaj mu je storil oče, pa ne more. Spoznala sem tudi, da mož komaj čaka, da se tudi ta sin odseli. V dnevih, ko je doma, ostaja v službi do večernih ur, ker se boji soočenja. Ko sin prespi pri dekletu, ki ga ima, postane mož zelo prijazen in uslužen, tudi kam me pelje in podobno. Moje sanje o skupnih kosilih, skupnih božičnih obiskih, mogoče kdaj z vnuki, sem že zakopala. To je moja kazen. Vem, da sem pomagala, da sem sinu uničila življenje, vem tudi, da mi včasih zmanjka besed, tako sovražim sebe in svoje življenje. Pred leti sem že hodila na psihoterapijo in sem se letos znova naročila. Psihoterapevtka mi je rekla, da je glavni problem v tem, da ostajam z možem. Ampak ne morem in ne morem stran od njega. Ne morem biti z njim in ne morem stran od njega! Kadar mi je le prehud, pokličem Simona, ki me brez besed sprejme na svojem domu in me ustrezno potolaži. Ve, da bi bila rada z njim, a sem odvisna od moža. V življenju sem počela veliko grdih reči, o katerih nisem spregovorila. O enem od sinov sploh nič nisem rekla, ker sem se mu že v mladosti odrekla. Malo zmešano sem vam vse skupaj razložila, a lepo prosim, ne recite mi, da sem ena navadna pi... Nisem.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Simon Dolar – ponos kranjske gimnazije

PETER COLNAR

Nekateri profesorji postijo s svojim delom za seboj nepozaben vtis. Takšen je bil tudi fizik in matematik Simon Dolar, ki je po študiju matematike in fizike na Dunaju ter filozofije v Gradcu, najprej od leta 1905 poučeval na gimnaziji v Ljubljani, nato pa od leta 1909 do 1938 v Kranju, kjer je bil zadnjih šest let tudi ravnatelj gimnazije. Po tem je ponovno poučeval v Ljubljani.

Profesor dr. Simon Dolar se je rodil 26. oktobra v Hotinji vasi. Gimnazijo je zaključil v Mariboru leta 1898. Na srednjih šolah je poučeval matematiko, fiziko in prepevdevtiko (nekadaj učni predmet v srednji šoli, ki obsega uvod

v zgodovino filozofije, psihologije in logike). Leta 1914 se je oženil z Mihaelo (Helo) Pučnik, hčerko zelo znanega krojaškega mojstra v Kranju Konrada Pučnika, ki je delal le eno hišo stran od tiste, v kateri je nekoč prebival pesnik dr. France Prešeren.

Dolarjevi so sloveli kot slovenski pedagoški delavci. Simon je bil stric akademika profesorja dr. Antona Peterlina, saj se je njegov oče, ki je tudi poučeval matematiko in fiziko na gimnaziji v Kranju, poročil s starejšo sestro Zofijo (Zofko) Pučnik. Simona Dolar (1916–1990), hči Simona Dolarja, je bila profesorica nemščine in je učila na strokovni šoli

v Kranju, sin Davorin Dolar (1921–2006) pa je bil profesor fizikalne kemije na Univerzi v Ljubljani.

Dr. Simon Dolar je pisal v številne slovenske časopise in revije o problemih moderne filozofije, pedagogike, didaktike, vzgoje in izobraževanja (pouka) ter naravoslovja. Med drugim je bil tudi dopisnik Gorenjca. V programih kranjske gimnazije je napisal razprave, npr. Čemu neki fizikalne vaje in kako jih uredimo? Pisal je tudi o prenovi učnega načrta pri pouku filozofije na srednjih šolah in kako dvigniti ljudsko izobrazbo in vzgojo. Strokovno je ocenil Reisnerjev prenovljeni učbenik Fizika za višje razrede srednjih šol.

Znanih je več šaljivih zgodbic (dovtipov) o dr. Dolarju. V kranjski gimnaziji je dalj časa krožila parodija na srbsko narodno pesem Hasanaginico: »Kaj se sve ti na hodniku temnem? Je

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske:

- V Žabnici se je 21. 10. 1757 rodil mislec in književnik Martin Kuralt. Zaradi simpatij do francoske revolucije je bil interniran, nato pa pod nadzorom.
- Na Bledu se je 21. 10. 1895 rodila kiparka in risarka Karla Bulovec Mrak. Med njenimi najbolj znanimi deli sta osnutek spomenika Ivanu Cankarju na Vrhniki in model za spomenik A. M. Slomška v Mariboru.
- V Žirovnici se je 22. 10. 1762 rodil oče Franceta Prešerna Šimen (Simon) Prešeren.
- V Kranju se je 22. 10. 1817 rodil podobar Leopold Goetzl. Naredil je veliki oltar za Dobrnič, prenovil veliki oltar na Skaručni in izdelal nov oltar za Podrečo ...
- Kranjski mestni sodnik Ivan Junauer je 25. 10. 1577 dobil od nadvojvode Karla ukaz, naj predikanta Jerneja Knaflja, ki se vtika v župnijske pravice, spodi iz mesta, češ da niti meščani niti deželni stanovi nimajo pravice spreminjati vere v mestih.
- Na Jesenicah se je 26. 10. 1911 rodil gornik in fotograf Jaka Čop.

to lampa ali je cilindar? Ni. Niti ni cilindar, to je pleša Simona Dolarja.«

Profesor Dolar je vprašal dijaka: »No, kako bi opisali

občutke zadovoljstva, če bi na loteriji zadeli sto dolarjev?« Presenečen dijak: »Oh, ojej, oprostite, saj imam še enega preveč.«

Krožnik boginj

ALENKA BOLE VRABEC

Zapoznala razglednica z jesenskimi darovi narave me je spomnila na jesenska praznovanja starih kultur, na katerih so vedno častili boginje jeseni. Po predstavah davnih prednikov so bile to zrele ženske in matere, po navadi bujnih oblik. Vsem so pripisovali radodarnost in ljudje so prosili in jim žrtvovali v upanju, da se bodo njihove kašče v jeseni napolnile.

Etruščani in Rimljani so častili Ceres, v Indiji so častili Mater riža, v Mehiki in Južni Ameriki Mater koruze pod različnimi imeni, v severni Evropi je bila znana Botra rži.

Za Ceres je veljalo, da vse izvira iz njenega naročja in

se vse, kar odmrje in ostane na strniščih, vanj tudi vrača. Beseda cerealijske še vedno spominja nanjo.

Med Anglosaksonci in Kelti je bila čaščena boginja Habondia in po legendi naj bi bil znan izrek: Medtem ko ti poješ jabolko, na Habondia in ukaz nekje že brsti, raste in bo dozorelo novo ...

Grška boginja zrelosti, žetve in jeseni je bila Karp. S sestrama Thallo, boginjo cvetenja, in Auxo, boginjo rasti, je skrbela za ciklično obnavljanje vsega, kar človeški rod prehranjuje.

Podobne lastnosti je imela tudi Tamfana, ki velja za eno najstarejših germanskih božanstev. Rimski zgodovinar in pisec Tacit v svoji Zgodovini Germanov pripoveduje, da so imeli Germani ob enakonočju ob njenih svetiščih in gajih razposajena slavja, na katerih ni manjkala žganica. Obenem je bil to čas za sprejem duhov in umrlih v kraljestvo mrtvih.

Zanimiva je tudi Čang-O, kitajska kraljica lune. Slavi jo v jeseni. Stara vedenja razgrinjajo, da ima Čang-O s svojo menstruacijo eliksir nesmrtnosti. Žensko nprav, njeno notranje čutenje povezujejo z zunanjo podobo narave. Ženski ciklus ponazarja ciklusa rojevanja in minevanja. Kitajci še dandanes ob prazniku Čang-O pečejo okrogle bele lunine kolačke ...

Ob misli, kaj kje dozoreva, za občasno štiriperesno

deteljico somišljenic nastane krožnik boginj.

»Krožnik boginj«

Za 4–5 oseb potrebuje: 4 spomladanske čebulice, 300–400 g na koščke narezane papaje, 2 žlici pomarančnega soka, 2–3 žlice limetinog soka, 1 žlica limoninog soka, 1 žličko medu, 1 šopek sesekljanega paradiznika, nekaj vejic prihranimo za okras, sol, poper, 1 ščepec čilija po okusu, oljčno olje po okusu, 2 avokada, narezana na rezine, 50 g koruze iz pločevinke, 100 g kostanja, 4 češnjeve paradiznike, 1 pest narezanih lešnikov.

Spomladanske čebulice operemo, osušimo, beli del narežemo na kolobarčke, zeleni na tenke trakce. Papajo izpeščimo in narežemo na grizljaje. Avokado olupimo, odstranimo koščico, narežemo na rezine in pokapamo z limoninim sokom. Koruzo splaknemo, češnjeve operemo in osušimo. Kostanj razrežemo na četrtinke.

Dobro zmešamo pomarančni in limetin sok, med, peteršilj, sol in poper, lahko tudi čili, in vtepemo olje.

Vse sestavine, razen kostanja in lešnikov, previdno zmešamo. Poskusimo preliv, če ga je treba dodatno začiniti, in prelijemo solato.

Solato razdelimo na štiri krožnike, okrasimo z vejicami peteršilja, kostanjem, narezanimi lešniki in polovičkami češnjevcev.

Pa dober tek!

Vaš razgled

V Radovljici je minuli petek potekal tradicionalni Dan varnosti. Na Vurnikovem trgu je med drugim potekala predstavitevna vaja za občane, ki so jo snemali za potrebe obveščanja in analize poteka vaje. Ti snemalci seveda za sodelujoče niso bili moteči, povsem drugače pa je ob pravih nesrečah, ko se pogosto zgodi, da največji radovedneži, željni dobrega posnetka, želijo priti čim bliže, s tem pa ovirajo intervencijske službe. S. Š. / Foto: Tina Dokl

Svetovne velesile s potezami svojih ekscentričnih voditeljev, temelječih na želji po prevladi in dobičku, potiskajo svet v temna časa vse globlje politične, ekonomske in ekološke krize. Pa vendar nam redka, tako posamična kot kolektivna uporniška dejanja še budijo upanje, da je možno misliti in živeti tudi drugače – bomo zbrali pogum za svetlobo nove civilizacije, ki bo temeljila na vrednotah solidarnosti, enakopravnosti in miru? S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (509)

Ponovitev Petra Handkeja

MIHA NAGLIČ

»Četrto stoletje ali en dan je minilo, ko sem, po sledih svojega pogrešanega brata, prispel na Jesenice. Ni mi jih še bilo dvajset, in v šoli sem imel pravkar za seboj zadnji izpit. Pravzaprav bi se bil lahko počutil osvobojenega, saj so se po tednih učenja pred menoj odpirali poletni meseci. Ampak odpeljal sem se razdvojen: doma v Vogrčah star oče, bolna mati in zmedena sestra. Poleg tega sem se v zadnjem letu, rešen duhovniškega internata, vživel v skupnost celovškega šolskega razreda, kjer so bila v večini dekleta, zdaj pa sem se nenadoma znašel sam. /.../ Obmejni vojak na Jesenicah me je, potem ko je ošinil moj sveže izdani

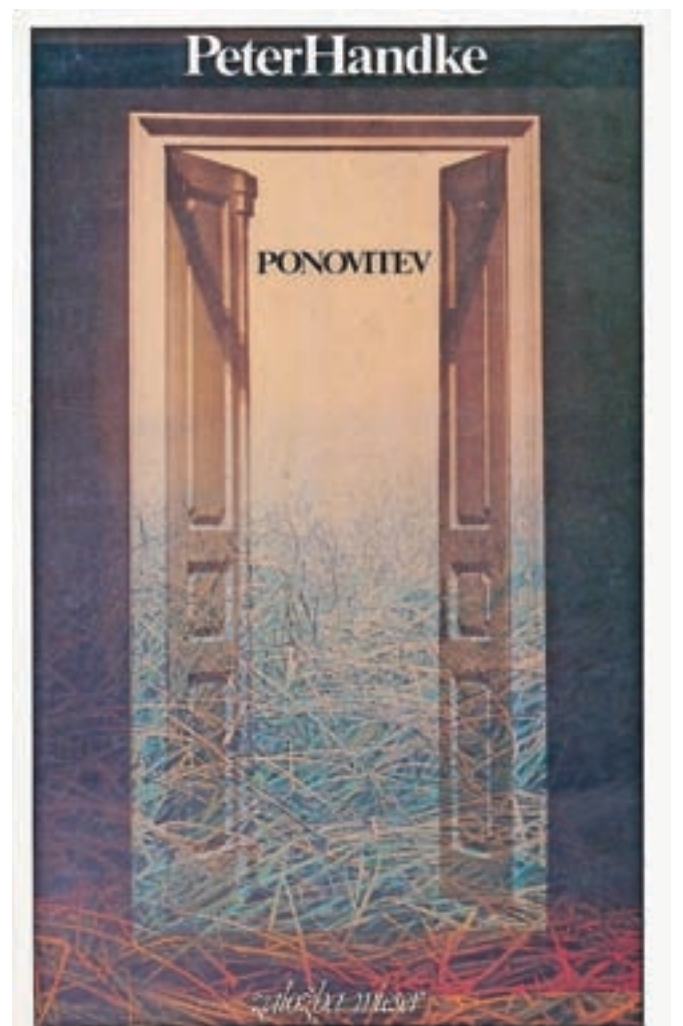
avstrijski potni list, kajpada nagovoril v svojem jeziku. Ko ga nisem razumel, je dejal po nemško, Kobal je vendar slovansko ime, 'kobal' se imenuje prostor med razkrcenimi nogami, 'razkorak'; in tako tudi človek, ki stoji z razkoračenimi nogami. Moje ime velja torej bolj zanj, za vojaka. Starejši uradnik poleg njega, v civilu, belolas, okroglih učenjaških očal brez okvirjev, je z nasmehom pojasnil, da pomeni temu ustrezni glagol 'plezati' ali 'jezditi', tako da bi moje ime Filip, konjeljub, sodilo h Kobalu; lahko bi bil navsezadnje v čast svojemu imenu. (Kasneje se mi je še pogosto dogajalo, da so se prav uradniki neke tako imenovane napredne dežele, ki je bila nekoč del velecesarstva, izkazovali s

presenetljivo izobrazbo.) Nenadoma se je zresnil, stopil korak bliže in se mi slovesno zazrl v oči: moral bi vedeti, da je v tej deželi pred četrto tisočletje živel ljudski junak po imenu Kobal. Gregor Kobal, iz okolice Tolmina, ob zgornjem toku reke, ki se spodaj v Italiji imenuje Isonzo, je bil leta tisoč sedemsto trinajst eden izmed voditeljev velikega tolminskega kmečkega punta in leto nato s svojimi tovariši usmrčen. Njegov da je stavek, ki v republiki Sloveniji še danes slovi po svoji 'nesramnosti' in 'drznosti', češ da cesar ni nič drugega kot 'sluga' in da bodo stvari že vzeli v svoje roke! Tako

poučen – z nečim, kar sem že vedel –, sem smel, z mornarsko vrečo preko ramen, ne da bi moral pokazati gotovino, stopiti iz mračne obmejne železniške postaje v severno jugoslovansko mesto, ki se je takrat na šolskih zemljevidih, poleg Jesenic, v oklepajih po staroavstrijsko še imenovalo Aßling...«

To je odlomek iz enega od (po vsebini) najbolj slovenskih del nobelovca Petra Handkeja. Z njim želim spodbuditi k branju tega velikega pisatelja in zapeljati bralce stran od medijskega prepiranja o njegovih domnevniških političnih grehah ...

Peter Handke, *Ponovitev*, prevedla Silvija Borovnik in Klaus Detlef Olof, Wieser, Celovec, 1988, 230 strani

RAZVEDRILU

GG

BITI MOJSTRSKI

Če se pri smučanju ne zabavaš in ne uživaš v njem, delaš nekaj močno narobe ali pa si v napačnem športu. Smučanje mora biti igra. Tudi o tem in še mnogočem smo prejšnji teden slišali na predstavitvi nove knjige o alpskem smučanju Biti mojstrski avtorja Sandija Murovca - Murija.

Alenka Brun

Alpski smučar, demonstrator, trener, oblikovalec – vsestranski Sandi Murovec - Muri pravi, da knjiga predstavlja zadnji del trilogije o tehniki alpskega smučanja, ki jo je začel s knjigo in izobraževalno-dokumentarnim filmom Na kanto, nato je v sodelovanju s Tino Maze razkril skrivnosti tehnike, s katero je dosegla rekorde in z njo naredil

film 7doUspeha, sedaj pa se je vrnil h knjigi. Povabil je na njeno »premiero«, številni so se na vabilo odzvali in ena od dvoran kranjskega Cineplexa je bila polna.

Že naslov knjige Biti mojstrski dokazuje, da je polna domislic, so vanjo vtakani več desetletij izkušenj, neprecenljivo znanje in predvsem neskončna ljubezen do smučanja. Publika jo je spoznala skozi pogovor, vodila ga je radijka Anja Hlača Ferjančič. Prisotni so bili tako avtor dela kot ena od soavtoric dveh

poglavij Sara Isaković, Tina Maze se predstavitve knjige žal ni mogla udeležiti, prišli pa so vsi, ki so v knjigi podpisani pod spremno besedo: Filip Gartner, dr. Blaž Lešnik in Andrej Lukežič. Spoznali smo tudi dvanajstletno Lori Murovec, Sandijevo hčer, ki v knjigi nastopa kot smučarski lik, ki predstavlja mlajšo oziroma sedanjo začetno generacijo smučarjev.

Avtorjeva neustavljivost

Filipu Gartnerju, legendi alpskega smučanja z

dolgoletno trenersko zgodovino doma in v tujini, je pri Sandiju všeč tudi to, da veliko pozornosti namenja tekmovalnosti, kar je osnovna razlika med smučarjem in tekmovalcem. Pa da pri njem ne najdeš samo lastnosti demonstratorja, saj vidi, kako bi tekmovalec lahko postal vrhunski. Predsednik in direktor Združenja učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije dr. Blaž Lešnik sicer meni, da značilen pečat temu sicer izrazi strokovnemu prispevku

Sara Isaković, Lori Murovec, Sandi Murovec - Muri, Filip Gartner (sedi) in Andrej Lukežič

Povabilu na »premiero« nove smučarske knjige so se odzvali tudi bratje Zupan – Borut, Vili in Božo, Janja Tomič in Matjaž Tičar (drugi z desne)

Sandi Murovec - Muri se je družil s povabljenimi že pred predstavitvijo knjige, druženje pa se je nadaljevalo v sproščenem vzdušju tudi po predstavitvi.

Darja Ažman, Saša Hojker, Darja Križnar in Mateja Tomin Vučković ter nekdanji kranjski župan Boštjan Trilar

Avtorjeva mama Otilija Murovec in njen brat Ludvik Kavčič, še vedno aktiven v podjetništvu

daje avtorjeva kreativnost, se je pa na predstavitvi knjige dopolnil še z besedo neustavljivost. »Kreativnost je za Murija pre malo, ga ne opiše. Je človek mnogih talentov, smučanje pa je gotovo glavno. Neustavljivost poudarjam zato, ker ne verjamem, da je s to trilogijo konec njegovega ustvarjanja.« Spoznali pa smo tudi strokovnega sodelavca sedanje moške reprezentance za svetovni pokal Andreja Lukežiča.

Avtor knjige Sandi Murovec - Muri ni skrival, da se je večera oziroma predstavitve knjige veselil, niti ni skrival čustev. Pravi, da je vesel in srečen, da lahko ustvarja v športu. Ob pisanju knjige se je zabaval. Meni, da ima ta pozitivno konotacijo. In ker je tokrat želel povedati več, se je odločil za knjigo. Lahko se ustaviš, opozoriš na probleme, odpreš temo, daš nasvet, kako se lotiti določenih stvari, kako rešiti problem in tudi z bralcem lahko »koketiraš«, je razložil.

Fotografije v knjigi so zelo zgovorne

Dajejo bralcu vpogled na sneg, v samo dogajanje, si tako stvari lažje predstavlja. In na fotografijah izvedbe sodobnih smučarskih aksiomov prepoznamo Tino Maze, ki pa se predstavitve, kot smo že omenili, ni mogla udeležiti, čeprav se je iskreno veselila, da bo spoznala Sara Isaković, kar smo izvedeli iz telefonskega sporočila, ki ga je Sandi prenesel dvorani. »Njena prezenca daje knjigi izjemno vrednost in fantastično je, da je bila pripravljena deliti svoje izkušnje,« je še poudaril.

Sara in Lori

Mojstrica plavanja in odlična poznavalka naših možganov Sara Isaković je navdušeno nadaljevala, da je Biti mojstrski knjiga, ki je dragocena za športnike in trenerje, vendar ne le smučarske.

Sama psihologija športa je široka, v knjigi pa se osredotoča predvsem na strah in z dvorano je delila košček svojega pogleda nanj. Prisotnim je zaupala še, da je velika oboževalka Tine Maze in da se želi v prihodnosti približe spoznati s smučanjem.

Kaj pa pravi Lori Murovec? Ona v smučanju uživa in si niti ne zna predstavljati življenja brez njega. Meni pa, da si vsak smučar zasluži v smučanju uživati, ker drugače ne ve, v čem je smisel, da bi ga treniral.

Šanghaj, prihajamo!

Avtor knjige nas je na kratko popeljal skozi pet sklopov knjige. Zanimanje zanjo obstaja – kot tudi želja, da bi bilo krasno, če bi knjiga prodrila na kitajski trg. Čez slabih 14 dni Sandi namreč odhaja še z drugimi predstavniki Slovenije v Šanghaj na zimski sejem. Za priložnost je zelo hvaležen in upa na najboljše.

Mi ne dvomimo, da ima Biti mojstrski res možnost kitajskega prevoda, saj je Sandi, kot je omenil dr. Blaž Lešnik, v nekih stvareh neustavljiv, in mislimo, da ravno tako omenjeno vsestranskost izjemno dobro spaja z resničnim življenjem. Kar mu tudi ne gre slabo od rok, pa je združevanje teorije in prakse. In tako se rojevajo nekoliko drugačne knjige o smučanju – kot je tokratna z naslovom Biti mojstrski.

HUMOR, HOROSKOP

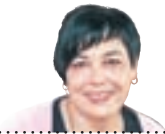
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Novim navadam, ki bodo posledica dobre odločitve na ljubzenskem področju, boste odločno sledili. S pozitivnim pristopom bodo zasenčeni marsikateri ponesrečeni dogodki iz preteklega obdobja in veselili se boste vsega, kar je pred vami.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Previdni bodite, da slišane novice ne pridejo prehitro do napačnih oseb, saj v tem primeru lahko pride do popolne zmede in nadaljnjih neprijetnih situacij. Športno udeleževanje vam bo koristilo in ponosni boste na svoj napredek.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Postavljeni boste pred izziv, s katerim bi se sicer brez težav spopadli, če bi bili nanj pripravljeni. Tokrat bo šlo nekoliko težje, saj boste pričakovali, da s svojimi sposobnostmi rešite komplicirano nalogo kar v trenutku. Preseñeni boste.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Navzven boste delovali sproščeno in dneve boste preživljali lahkotno, a v sebi se boste spopadali z vprašanji, ovitimi v strahove. Edino pogovor vas ozdravi neprijetnega stanja. Premislite o izbiri poštenega sogovornika, ki zna prisluhniti.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Hitrejši tempo na službenem področju bo zaslužen, da boste dosegali dobre rezultate. Čutiti bo tekmovalnost in napeto ozračje v delovni ekipi, a to vam ne bo vzelo motivacije. Sklepal boste nova prijateljstva in poznanstva.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Odklopili se boste od zunanjega sveta in si vzeli nekaj trenutkov zase. Kljub temu da dela namesto vas ne bo opravil nihče drug in vas bo vse počakalo, svoje odločitve ne boste obžalovali. Z večjim nakupom še počakajte.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Vaš teden bo obogaten s polno mero drobnih presenečenj, ki ga bodo prijetno popestrila na različne načine. Na finančni strani se vam bo ponudila dodatna možnost za zaslužek in prav nič ne boste oklevali o tem, ali sprejeti delo ali ne.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Sledi, ki ste jih dolgo časa puščali s svojim nesebičnim ravnanjem, še niso zakrite in spoznali boste, da je bil ves trud, ki ste ga vložili, poplačan. V ljubezni se vam bo zgodilo nekaj, na kar ne bi nikoli pomislili. V dobrem smislu.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
V službi bodo vaše misli usmerjene na dogajanje doma, ki ga v tem tednu ne bo malo. Neravnovesje bo k sreči trajalo le kratek čas, saj se bo vse uredilo tako, kot se mora. Sestanek, ki ga pričakujete, bo uspel nad pričakovanji in pomiril situacijo.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Govoricam, ki bodo prišle do vas, ne smete dajati prevelikega pomena, saj se bo kmalu pokazalo, da so nastale na napačnih temeljih. Osredotočili se boste na delo okoli doma in ob opravljenem delu boste našli čas tudi za oddih v dvoje.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Komplimenti na račun vašega videza vam bodo godili in še z večjim veseljem boste zasijali v družbi. Prijatelji vas bodo zadolžili za organizacijo nekega posebnega dogodka in tej vlogi se boste z veseljem prepustili.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Oseba, ki do vas skrivaj goji čustva, se bo tokrat bolj potrudila, da pride do vašega srca. Po glavi vam bodo švigale različne misli, a konec koncev se boste odločili pravilno. Teden boste zaokrožili s srečanjem prijateljev iz stare družbe.

TA JE DOBRA

Pol – pol
Srečata se znanca iz študentskih časov na ekonomski fakulteti.
»Kako ti gre?« vpraša prvi.
»Še kar. Prodajam zajčje paštete, ki jih izdeluje moj brat,« odgovori drugi.
»Kje pa dobi toliko zajcev?«
»No, tebi lahko povem. Polovica mesa je konjskega.«
»Kako?«
»En zajec, en konj.«

Legal je o letih
Milijarder, star 65 let, sedi v restavraciji s svojo novo 25-letno ženo, ki je prava lepotica.
Pride natakari in ga na uho tiho vpraša: »Kako vam je uspelo zapeljati tako lepotic?«
»Legal sem o svoji starosti.«
»Kaj ste ji pa rekli, da jih imate štirideset?«
»Ne. Rekel sem ji, da jih imam devetdeset.«

V živalskem vrtu
Se srečata slon in kamela, pa jo slon podraži: »A ti imaš pa prsi kar na hrbtu?«
Kamela mu ne ostane dolžna: »Pa kaj! Ti pa hodiš okrog z lulčkom na glavi!«

Ni potrpežljiv
»Kaj delaš?«
»Nič. Samo vadim potrpežljivost.«
»In kako ti kaj gre?«
»Izgini že enkrat, da te ne vidim!«

Problem z vazo
Bil sem v muzeju in sem po nesreči razbil petsto let staro vazo. In so iz tega naredili ogromen problem, kot da je bila vaza nova.

LAŽJI SUDOKU

8	9				2			6
		4	5	3	8			2
		5				7	4	
6	2			7				3
	5		2		3			6
	4			1				8 7
	7	6				5		
5			3	6	9	8		
9			4					2 1

Rešitev:

1	2	9	1	5	7	6	8	3
7	4	8	9	6	2	1	5	3
3	6	5	1	2	8	9	7	4
7	1	5	2	9	8	6	3	4
8	9	2	7	6	8	1	5	3
2	1	6	8	4	5	9	7	3
8	7	4	9	6	1	5	2	3
2	1	6	8	4	5	9	7	3
9	5	3	2	1	7	8	6	4

TEŽJI SUDOKU

9	5			1				8
	3		5		6			2
		2				9		
7		5				6		9
	1		9		3		5	
3		8				1		4
		3				4		
	7		2		4		9	
	4			5				6

Rešitev:

1	2	9	1	5	7	6	8	3
7	4	8	9	6	2	1	5	3
3	6	5	1	2	8	9	7	4
7	1	5	2	9	8	6	3	4
8	9	2	7	6	8	1	5	3
2	1	6	8	4	5	9	7	3
8	7	4	9	6	1	5	2	3
2	1	6	8	4	5	9	7	3
9	5	3	2	1	7	8	6	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

kitajska restavracija AZIJA

Gospodsvetska 1, 4000 Kranj
tel.: 04/202 7261

zhangchunmei0409@gmail.com

DELOVNI ČAS: vsak dan od 11. do 22. ure

- Sprejemamo študentske bone.
- Kosilo od ponedeljka do petka za samo 5,50 EUR.

- Organiziramo praznovanja in vas obdarimo.

Nagrade: 8–krat kosilo za eno osebo

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 13. novembra 2019, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

SESTAVIL: F. KALAN	BAŠKOVSKA ČEPIČA	ZADNJI POGOJ	DEL KO- LESARSKÉ DIRKE	REKA V ANGLIJI, NENE	GORSKA ROPARSKA PTICA	KOSITER	DRUGO IME ELVISA PRESLEYA	JAPONSKI SMUČARSKI SKAKALEC (DAIKI)	ITALIJAN- SKA PRE- STOLNICA	SRBSKA IGRALKA (E. R.)	IGRALKA BULLOCK
GLAVNO MESTO ARGENTINE		3									
IZBIRA								8			
PEVEC VIDMAR						IGRALEC KONČAR					
STATUA				PEVEC SAYER LJUDSTVO, NACIJA		URADNI RAZGLAS		REKA V GRČLI	RIKO DEBENJAK KRAJ PRI KRANJU		
SL. PISATELJICA (KATJA)					DELAVEC NA DNINI MERA ZA ZLATO						
TANTAL			PEVEC RAHIMOVIŠKI GRŠKA POKRAJINA		12		PLEME, ROD PRISTOJBINA				
POMIRILO										GLASBENIK SIFRER	LADIJSKA SOBICA
GORENJSKI GLAS	EVROPSKA DRŽAVA	VELIKA SLADICA REKTORJEV URAD						LOŠČILO ORGANSKO VEČANJE			
SLIKARKA KAHLO			7			KRALJEVO POKRIVALO MENIČNO JAMSTVO			1		
PREGOVOR				SERVIRNI PLADENJ GOZDNI GRM					DRAGO BAJT AMERIŠKI LEŠNIK		
GL. MESTO BABILONIJE					IT. PISEC (GIORGIO) STOPNJA PRIDEVNIKA						
NIKOLA TESLA		GR. MATI BOGOV ZVAREK, OBAREK					HIP TRENUTEK PRIPADNIK INKOV				
SLOV. IZUMITELJ (ANTON)								KIRKINA DOMOVINA KEM. ELEMENT (YB)			
SLIKARKA POLANEC	5					MESTO V SRBIJI GLASB. BERTONCELJ				SLOV. ZDRAVNIK (VINCENC)	REKA V ITALIJI
TIBETANSKO GOVEDO				PREUDARNO DEJANJE PRISTAŠ MAOZMA						6	
ZNAMKA SMUČI							REKA V NEMČIJI REKA V SVIČI				
GORENJSKI GLAS	PREBIVALCI ATIKE	JED IZ RIBJH IKER UPOR, VSTAJA							RAFAEL NADAL ATALOS (KR. ZAPIS)		
OSEBNO VOZILO					KONJ NIŽJE RASTI	TERME PRI PADOVI UGANKA					
TANJA STARIC				VRSTA RAZSTRELVIVA PREBIVALCI ISTRE						KAMNOSEK	STAREJŠI MODEL VOZILA OPEL
TALNA OBLOGA					4		KOŠARKAR LAKOVIC TEKOČINA V OZILJU				
OFICIR								IZRASTEK NA GLAVI PARK DREVORED			11
STAR SLOVAN				GLEDALŠKO DELO GOZDNA PTICA					MARIA CALLAS SMRTNI BOJ		
ŽIVEC						MESTO V ITALIJI PEVKA KRAŠEVEC					
GRŠKI OTOK, IKARIJA		2					HOKEJIST MURIČ ANGLEŽEV SOSED	13			
ATARAKTIK ATOMIC CODELLI KATAJEVI VASARI	PEVKA DREMELJ	BIVALIŠČE MRTVIH KAMENČEK V SEČNIKU									
RAZVALINA						DALMATINSKA GOSPA ANT. MESTO V ITALIJI PISATELJ FLEMING					IGRALKA GARDNER
ERBUJ				ANIENE (ANT. ZAPIS) SVOD NAD NAMI				IZADORA (KRAJŠE) ANTON TRŠTENJAK			
VREDNOSTNI PAPIR					RUS. PISEC (VALENTIN) PERNATA ŽIVAL				10		
ZALO OBLEČEN MOŠKI							ŽIVALSKA NOGA				
NAJVIŠJI VRH KILIMANDŽARA											
GRŠKA SVETA GORA	9										

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	

DRUŽABNA KRONIKA

POTEP PO VOJVODINI (3)

Zadnji dan nas je čakal sprehod po Subotici in Somborju, okušali smo vina, preden smo se odpravili nazaj v Slovenijo, pa smo še kosili v Crveni ruži v Ruskem Krsturju.

Alenka Brun

Subotica je od meje s sosednjo Madžarsko oddaljena samo 13 kilometrov. S svojo arhitekturo pritegne, secesijsko obdobje je tu pustilo viden pečat. Izstopajo recimo mestna hiša, sinagoga, ne moreš mimo Raichlove palače, ki je dobila ime po arhitektu in tudi lastniku Ferencu Raichlu, v njej pa danes gostuje moderna galerija Likovni susret. Živahna je ulica Matije Korvina oziroma »kralja Matjaža«, kjer so mu nedavno postavili kip, kar še dodatno potrjuje posebno prijateljstvo Srbov z Madžari.

Tik preden pa smo nadaljevali pot mimo Paličkega jezera do Vinske kleti Zvonko Bogdan, smo se ustavili še na znameniti subotiški tržnici, kjer najdete vse: od šivanke do čevljev in madžarske salame.

Zvonko Bogdan se je rodil v Somborju. Skladatelj, izvajalec, tekstopisec – umetnik, ki spomine pretvarja v note in skupaj s tamburaši nesebično širi duh vojvodinske ravnine. In pred resnično pompozno zgradbo vinske kleti najdemo v trenutek – kot kipe – ujeate tako tamburaše kot priljubljenega srbskega pevca.

Spoznali smo zgodovino vinske kleti, vina in jih tudi nekaj pokusili. Razložili so

nam, da največkrat gostijo poroke, v štirih apartmajih, ki jih oddajajo, pa tako prespijo predvsem mlado poročenci. Njihov glavni enolog je Srb, svetovalec pa Francoz, kar se opaža tudi pri vinih. Zasedujejo cilj ustvarjanja kvalitetnih vin, njihovi načrti za prihodnost v smislu turizma so visokoleteči. V vinogradih najdemo različne vrste grozdja, tudi kadarko, avtohtono vrsto grozdja panonske nižine – imena smo vajeni pri madžarskih vinih.

Srečamo ime še enega zanimivega umetnika: somborskega slikarja Eugena Kočiša: na razstavljenih slikah ter reprodukcijah etiket vin. Za nekatere

vinske etikete pa je svoja dela »posodil« tudi umetnik mlajše generacije Slavan Gabrić.

Degustacijo vin so pospremili siri, sadje in oreščki; vina so res navdušila.

Počasi je bil čas za odhod. Naše kulinarčno popotovanje po Vojvodini se je bližalo koncu. Pot nas je vodila še v Sombor ter do najbolj »ruskega« mesta v Srbiji, Ruskega Krsturja, kjer smo v Crveni ruži kosili, kdor je želel, pa je lahko na mini tržnici v restavraciji kupil tudi domači ajvar. Ruski Krstur namreč marsikdo imenuje kar vojvodinska prestolnica paprike – kraj se praktično preživlja z vzgojo paprike.

(Konec)

Zadnji dan našega kulinarčnega popotovanja po Vojvodini smo v Subotici poskrbeli še za skupinsko fotografijo.

Sinagoga v Subotici

Vinska klet Zvonko Bogdan

Tamburaši, ki obiskovalca »pričakajo« pred pompozno zgradbo Vinske kleti Zvonko Bogdan ...

... a tudi notranjost naredi vtis na še tako zahtevnega obiskovalca.

VRTIMO GLOBUS

Nicki Minaj je poročena

Raperka **Nicki Minaj (36)** je po letu dni zveze obljubila večno zvestobo Kennethu Pettyju (41). Novico je sporočila z objavo videa, na katerih sta skodelici z napisom gospod in gospa ter kapici za ženina in nevesto. Pod to pa je zapisala svoje novo ime in datum poroke: Onika Tanya Maraj-Petty, 21. 10. 2019. Pevka je bila pred tem v zvezi z Meekom Millom, povezovali pa so jo tudi z Nasom.

Milijon dolarjev in zajtrk za rojstni dan

Kim Kardashian je od svojega moža raperja Kanyeja Westa za 39. rojstni dan prejela donacijo v višini milijon dolarjev. Donacija je namenjena organizacijam za reformo zaporniškega sistema, poroča Daily Mail. Kardashianova je zadnje čase politično zelo aktivna, pred časom se je celo lotila študija prava. Nad dejanjem moža je bila očarana. Ob rojstnem dnevu pa so jo razveselili tudi njuni štirje otroci, ki so ji narisali risbice in pripravili zajtrk.

Bitka na sodišču ni poceni

Zvezdnica serije Sodobna družina **Sofia Vergara (47)** mora nekdanjemu zaročencu **Nicku Loebu** plačati osemdeset tisoč dolarjev za odvetniške stroške. Vergara in Loeb že nekaj let bijeta sodno bitko, v kateri Nick zahteva, da lahko njuna zamrznjena zarodka oživi. Ona se sklicuje na pogodbo, v kateri jasno piše, da se morata oba strinjati. Par se je razšel leta 2014.

Je Selena končno našla sebe?

Selena Gomez (27) je izdala novo pesem z naslovom Lose You to Love Me. »V dveh mesecih si naju pozabil. Morala sem te izgubiti, da sem našla sebe, obljubljal si mi svet in verjela sem ti,« poje Gomezova v pesmi, za katero je priznala, da je osebnopovedna. Mediji že namigujejo, da pesem govori o zvezi z Justinom Bieberjem, s katerim sta se s premori videvala med letoma 2011 in 2017.

Na zadnjem veselim dogodku, posvečenem pivu, ki se je zgodil pod Krvavcem, je stregla tudi Ljubljanka Tia Pust Mihelčič. Brhko natakario lahko sicer srečate v Hotelu Krvavec na Krvavcu. / Foto: A. B.

Prenovljeno zbirališče prijaznih ljudi

V Sebenjah sta Občina Tržič in Krajevna skupnost Sebenje uradno odprli prenovljeno otroško-športno igrišče Pod kostanjčki.

MAŠA LIKOSAR

Sebenje – Trideset let staro igrišče Pod kostanjčki je po novem opremljeno z razširjenim asfaltiranim košarkarskim igriščem in čisto na novo zgrajenim otroškim igriščem. Igrala zanj je v vrednosti štiri tisoč evrov doniralo podjetje Sanikom iz Križ. Obnovo igrišča je financirala Občina Tržič, in kot je zaupal župan Borut Sajovic, je bila investicija v celoti, vključujoč odkup zemljišča in izgradnjo parkirišča, vredna med 130 in 150 tisoč evrov. »Želim si, da bi na tem igrišču vladala red in disciplina in bi postalo zbirališče nasmejanih in prijaznih ljudi,« je dejal župan, ki je skupaj s predsednico KS Sebenje Alenko Golmajer Terziev z metom na koš uradno odprl prenovljeno igrišče. Sledila je revijalna tekma med domačini, ki se je udeležil tudi košarkarska legenda Roman Horvat.

Domačinke so pripravile gostitev, pekli so kostanj, za glasbeno vzdušje pa je poskrbel Quasi Brass Band. »Prenova je bila nujno potrebna, saj igrala niso bila več varna,« je dejala predsednica Alenka Golmajer Terziev in dodala, da si v prihodnje želijo prenoviti še nogometno igrišče in napeljati vodo ter elektriko.

Ob tej priložnosti so prevzeli tudi avtomatski defibrilator, ki ga je podaril Rotary klub Tržič Naklo in bo nameščen na trgovino Markič v Žiganji vasi. Predsednik Jožef Perne je pojasnil, da so v okviru projekta Dan za življenje, ki ga vodi in izvaja Tatjana Peharc, podarili že 14 defibrilatorjev. Peharčeva je predstavila tudi uporabo defibrilatorja in temeljne postopke oživljanja, obiskovalci pa so si ogledali še prikaz prometne nesreče med traktorjem in avtomobilom s ponesrečenici v izvedbi PGD Bistrica

Tržiški župan Borut Sajovic in predsednica KS Sebenje Alenka Golmajer Terziev sta z metom na koš uradno odprla prenovljeno igrišče Pod kostanjčki. / Foto: Primož Pičulin

pri Tržiču, PGD Križe, reševalne postaje Zdravstvenega doma Tržič in Policijske postaje Tržič. »Po pretjetju defibrilatorja v Žiganji vasi nas čaka zahtevnejši del

naloge, zbrati in organizirati skupino prvih posredovalcev. Sem namreč med tistimi, ki zagovarjajo teorijo, da gasilke in gasilci po osnovni funkciji nismo zdravniki. A

če se nam pridružijo tisti, ki imajo osnovno znanje, potem se bomo tudi občani z veseljem pridružili skupini prvih posredovalcev,« je še povedal tržiški župan.

Na Veliki planini bodo čistili smučišče

Velika planina – Na Veliki planini so se poslovili od pastirjev in krav in se intenzivno začeli pripravljati na zimsko sezono, zato bodo v soboto, 26. oktobra, že tretje leto zapored pripravili delovno akcijo čiščenja smučišča. Udeleženci se bodo zbrali ob 9.30 pri spodnji postaji nihalka, ki jih bo ob 10. uri popeljala na planino. Akcija pobiranja kamenja se bo zaključila ob 14.30 v gostišču Zeleni rob, kjer se bodo okrepčali s toplo malico in čajem. Vsi, ki bodo sodelovali v akciji, bodo prejeli brezplačno dnevno smučarsko vozovnico.

Umetna trava in namakalni sistem

Domžale – Zamenjava umetne trave v Športnem parku Domžale je v zaključni fazi. V okviru del, katerih vrednost je nekaj manj kot 336 tisoč evrov, je poleg zamenjave športne podlage predvidena tudi postavitve novih montažnih tribun, ki bodo s streho obiskovalcem nudile nekoliko več udobja tudi ob manj prijaznem vremenu. Za boljše in dolgotrajnejšo uporabo bo skrbel tudi namakalni sistem, za katerega bodo odšteli 18 tisočakov.

57. ROJSTNI DAN radia GORENC

Naj polka
Gorenca
2019

Petek, 29. 11. 2019 ob 19h

DVORANA TRŽIŠKIH OLIMPIJCEV

DEJAN VUNJAK

MODRIJANI

TANJA ŽAGAR

VESELI SVATJE

RAUBARJI

101KA BAND

MARKO VOZELJ
IN MOJSTRI

eventim

Prodaja vstopnic: www.eventim.si
in prodajna mesta sistema Eventim Si
ter Casa Latina, Tržič

www.radiogorenc.si

Predstavitve knjige Rajka Bogataja

Kranj – V ponedeljek, 28. oktobra, ob 18. uri bo v prizidku Doma krajanov Primskovo predstavitev knjige Življenjska in likovna pot Rajka Bogataja. Na ogled bodo tudi pomembnejša Bogatajeva likovna dela. Dogodek bodo popestrile pevke ženske skupine Bodeče neže pod vodstvom Mateje Urbha.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 8. oktobra 2019 v Gorenjskem glasu je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ** d.o.o. iz Strazišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW-T-CROSS – **Špela Zrim**, Žirovnica; 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila POLO – **Luka Ropret**, Šenčur; 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Marija Burja**, Bled.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: **Z GORENJSKIM GLASOM NA MANDARINE**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu, 11. oktobra 2019 in prejmejo darilni bon trgovine Baldrijan Kranj v vrednosti 20 evrov so: **Ivana Zupan** iz Kranja, **Jožica Porenca** iz Mavčič in **Marijan Majes** iz Kroke. Nagrajencem čestitamo!

Jubilej in odprtje Galerije

V Sori so v soboto obeležili sedemdeset let tamkajšnjega kulturno-umetniškega društva. Obenem so odprli tudi Galerijo Sora, prizidek h kulturnemu domu. To je bil večer pesmi, plesa, igre, glasbe ...

MAJA BERTONCELJ

Sora – Pred sedemdesetimi leti se je v Sori uradno začela pisati zgodovina KUD Oton Župančič Sora. Jubilej so slovesno obeležili v soboto zvečer. Najprej so uradno odprli Galerijo Sora, prizidek h kulturnemu domu, nato pa je sledil še program, v katerem so predstavili svojo dejavnost.

Del nje že poteka tudi v novih prostorih, v Galeriji Sora. »Gre za največjo investicijo v kulturno infrastrukturo v zgodovini naše občine, ki je bila zaključena, za dobrih 450 tisoč evrov veliko naložbo, za prostor, ki verjamem, so si ga v Sori želeli dolgo časa. Želim si, da bi ga uporabljali v najširšem številu, ne samo kulturniki, vsi, ki ste doma v Sori, in tudi vsi, ki sem radi pridemo,« je

ob odprtju dejal Nejc Smole, župan Občine Medvode. Njegove besede je potrdil tudi Mirko Javeršek, predsednik Sveta KS Sora: »Odpiramo Galerijo Sora, ki smo jo snovali skoraj dvajset let. Dolga so bila leta pričakovanj in na koncu nam je uspelo. Prepričan sem, da bo ta novi objekt služil mnogim generacijam.« Pred uradnim odprtjem je novo pridobitev blagoslovil župnik Župnije Sora Jože Čuk.

Kulturno-umetniško društvo Oton Župančič Sora je staro sedemdeset let, kar 35 let pa ga vodi Franc Plešec. »Društvo je zgrajeno na zdravih, trdnih temeljih. Zelo sem ponosen na ta jubilej in doseženo, hkrati pa sem pogosto nezadovoljen, ker vedno ne gre, kot smo načrtovali cilje, ali kot smo se v društvu dogovorili. In

Foto: Peter Košenina

Trak nove Galerije Sora je slovesno prerezal Franc Plešec, že 35 let predsednik KUD Oton Župančič Sora, ob njem v družbi mlade članice Mirko Javeršek, predsednik sveta KS Sora (levo) in Nejc Smole, župan Občine Medvode.

morda je prav to prispevalo k našemu razvoju. Če bi bili zadovoljni z doseženim, bi lahko zaspali na lovorikah. To pa ni bil in ni namen našega članstva niti nas, ki vodimo društvo,« je povedal in

poudaril tudi, da ljubiteljsko kulturno ustvarjanje v Sori sega še veliko dlje v zgodovino, globoko v 19. stoletje, o čemer pričajo tudi stari zapisi: »Zasluge za razvoj ljubiteljske kulture imajo številni Sorci in ljudje, ki so prihajali v naše kraje. Pevsko in gledališko delovanje se je postopno širilo na druga področja, kot so folklor, likovna dejavnost, ustna harmonika, in doseglo raven, ki je za ljubiteljsko delovanje nekakšen višek. Seveda pa to ni zgornja meja, saj mej v ustvarjanju ni.«

Sorški kulturniki so opazni tudi izven meja občine Medvode in Slovenije. Osvojajo strokovna priznanja in dobre rezultate na revijah in srečanjih. Temu primerno raste tudi članstvo. S čim vse se ukvarjajo, so prikazali v sobotnem programu v Kulturnem domu, ki je bil poln skoraj do zadnjega kotička.

Foto: Peter Košenina

Na prireditvi ob jubileju so v KUD Oton Župančič Sora predstavili svojo bogato dejavnost.

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 26. 10.
22.00 STRAŠILA
12.50 ZLOHOTNICA: VLADARICA ZLA
18.15 PREBOJ
19.50 JOKER
15.00 KOŠARKAR NAJ BO 2
16.30 MALI JETI, sinhro.

12.20, 14.20, 16.20, 18.20 MALI JETI, sinhro.
13.30, 15.30, 17.30 MALI JETI, 3D, sinhro.
11.10, 14.40 LEVJI KRALJ
14.10 ANGRY BIRDS FILM 2, sinhro.
11.00, 13.10 TAČKE NA PATRULJI, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 25. 10.
20.00 DEŽEVEN DAN V NEW YORKU

Sobota, 26. 10.
18.00 MALI JETI, 3D, sinhro.
20.00 IGOR IN ROSA

Nedelja, 27. 10.
18.00 MALI JETI, sinhro.
20.00 DEŽEVEN DAN V NEW YORKU

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 26. 10.
20.00, 22.00 STRAŠILA
20.50 KAM SI IZGINILA, BERNADETTE?
21.10 VRNITEV V DEŽELO ZOMBIJEV
16.10, 19.30 ZLOHOTNICA: VLADARICA ZLA
12.00, 17.40 ZLOHOTNICA: VLADARICA ZLA, 3D
17.00 PREBOJ
18.50 DVOJNIK
18.30, 20.20, 21.50 JOKER
11.30, 12.30, 14.20, 16.00 KOŠARKAR NAJ BO 2

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 26. oktobra
10.00 Wilhelm Hauff, priredba Boštjan Štorman: PALČEK NOS (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Nedelja, 27. oktobra
10.00 Zavod Enostavno prijatelji: ZAČARANA BUČA (predstava za otroke)

Čas, v katerem novorojenček postane živahen otrok, je poln presenečenj, prvih preizkušenj in navdušenja. Vse te trenutke lahko ohranimo tako, da jih zapišemo v album, ki bo trajen spomin na začetek življenja.

14,99
EUR

Trda vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

GG | IZLET// 7. novembra 2019

MARTINOVANJE V SUHI KRAJINI

Vabimo vas na martinovanje. Najprej bomo spoznali življenje in delo svetega Martina. Nato se bomo odpeljali v Suho krajino, točneje v Žužemberk, kjer nam bo prijazna lokalna vodička pokazala tamkajšnji grad. Obiskali bomo tudi pevsko sobo in vinsko klet, kjer bo tudi degustacija. Ogledali si bomo znamenitosti v okolici Žužemberka in se podali k reki Krki ter občudovali njene slapove. Sledilo bo martinovanje v bližnji gostilni. Zabavno bo. Vabljeni.

Cena izleta je 36 evrov

in vključuje: ogled po programu, kosilo, prevoz in DDV.

fotografije so simbolične

Gorenjski Glas
www.gorenjski-glas.si

Odhod avtobusa:

ob 8.00 z AP Radovljica
ob 8.25 z AP Creina
ob 8.35 z AP Mercator Primskovo
ob 8.55 z AP Škofja Loka
Vrnitev v Kranj predvidevamo okrog 21. ure.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št. 04 201 42 41 ali se oglasite osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju.

Za odjave, ki prispejo kasneje kot dva delovna dneva pred odhodom, zaračunamo potne stroške.

Na dnevu odprtih vrat

JANEZ KUCHAR

Cerklje – Gasilci Prostovoljne gasilskega društva (PGD) Cerklje so ob mesecu požarne varnosti pripravili v soboto dan odprtih vrat. Pri pripravi in izvedbi programa je letos prvič sodelovala Komisija za preventivo Gasilske zveze Cerklje. Ekipa Nujne medicinske pomoči (NMP) iz Kranja, s katero redno sodelujejo

tudi cerkljanski prvi posredovalci, je prikazala posredovanje v primeru srčnega zastoja. Gasilci so na ogled postavili vseh pet gasilskih vozil in opremo, s katero ob neljubih dogodkih priskočijo na pomoč. Predstavili so delo prvih posredovalcev, temeljne postopke oživljanja ter uporabo defibrilatorja. Prikazali so gašenje začetnih požarov in maščobne eksplozije, pri

tem pa so udeležence opozorili, naj gorečega olja na štedilniku ne gasijo z vodo, temveč z uporabo vlažne krpe ali pokrovice. Številni krajani so prinesli na pregled in servisiranje gasilnike. Letošnji obisk je bil nad pričakovanji, je povedal Primož Močnik, predsednik PGD Cerklje. Otroci so bili še posebno navdušeni nad napihljivim gasilskim tovornjakom.

Gasilci so prikazali tudi gašenje začetnih požarov.

Praznik krajevne skupnosti Podnart

Radovljica – Danes zvečer bodo v Podnartu pripravili slovesnost ob krajevnem prazniku. Na prireditvi, ki se bo v kulturnem domu začela ob 19. uri, bodo nastopili harmonikar Franc Podjed, violinist Urban Rozman, kontrabasist Petja Pogačnik ter Moški komorni zbor Podnart - Kropa, recitatorska skupina KD Podnart in pevec Simon Eržen. Krajevni praznik v Podnartu obeležujejo 19. oktobra, na rojstni dan rojaka Josipa viteza Pogačnika, predsednika prve slovenske narodne vlade.

»Lubenski čpinarji« v Kranjski Gori

Kranjska Gora – V Liznjekovi hiši v Kranjski Gori je do sredine novembra na ogled etnološka razstava z naslovom Spominjamo se lubenskih čpinarjev. Na razstavi so predstavljeni lončarji iz Ljubnega in njihovi izdelki: lonci, sklede, latvice, klobasniki ..., ki so jih ljubenski lončarji izdelovali že od 16. stoletja dalje. O njih bo v Liznjekovi hiši danes ob 17. uri na predavanju spregovorila Tanja Dolžan Eržen, avtorica razstave.

ALPETOUR
Potovalna agencija

Adventni izleti

Zagreb, Salzburg, Dunaj, Gradec s čokoladnico, Trst, München, Passau, Berchtesgaden, Verona... od 21,00 EUR

Martinovanje v Šavrinah 9. 11., 1 dan od 54,00 EUR	Praznik kakija in sečoveljske soline 17. 11., 1 dan od 33,00 EUR
Hobby show sejem idej za hobi 23. 11., 1 dan od 35,00 EUR	Martinovo na osmici na Krasu 23. 11., 1 dan od 48,00 EUR
Nürnberg in Rothenburg 7. 12., 2 dni od 116,00 EUR	München, Passau in sveta noč 14. 12., 2 dni od 109,00 EUR

Bernina Express, zimska pravljica

Iseo, St. Moritz, Tirano, Lugano, Como...
28. 2. - 1. 3. 2020 od 269,00 EUR

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445, Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016, Tržič: 04/59 63 280

www.alpetour.si
Part of Arriva – a company

www.gorenjskiglas.si

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglaševanja in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI IZLET BANOVCI: 11. 11., **TRST:** 13. 11.; **BANOVCI:** 3.–6. 11.; **STRUNJAN:** 1.–4. 12., **MADŽARSKA:** 3.–7. 11., **BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI:** 11.–18. 12., **BANJA VRUČICA S PIRAMIDAMI:** 22.–24. 11., **MARTINOVANJE:** 9. 11., **KAKIJI:** 16. 11.; **VESELI DECEMBER ADVENTNI ZAGREB:** 14. 12., **ČAZMA:** 21. 12., **BANOVCI:** 26.–27. 12., **RADENCI:** 27.–29. 12., **OTOČEC, ŠMARJEŠKE, DOLENJSKE Ž ČAZMO:** 27.–29. 12., **NOVO LETO TUHELJ:** 30. 12.–2. 1. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Žalne slovesnosti

Združenje borcev za vrednote NOB Kranj z občinskimi in krajevnimi organizacijami organizira ob dnevu spomina na mrtve spominske slovesnosti: **Stražišče** – 24. oktobra ob 16. uri, spominski park v Stražišču; **Naklo** – 24. oktobra ob 17. uri, Waldorfska šola v središču Naklega; **Duplje** – 24. oktobra ob 17. uri, spomenik pred osnovno šolo Duplje; **Besnica** – 24. oktobra ob 17. uri, spomenik padlim borcem med NOB na pokopališču v Zg. Besnici; **Predoslje** – 25. oktobra, ob 16. uri, pokopališče Predoslje; **Kokrica** – 25. oktobra ob 16.10, spomenik padlim borcem; **Goriče** – 27. 10. 2019 ob 11. uri pri centralnem spomeniku; **Kranj**, Čirče, Planina – 30. oktobra ob 16. uri, spomenik NOB na kranjskem pokopališču; **Vodovodni stolp** – 30. oktobra ob 10. uri, spomenik pri Šorlijevem mlinu; **Cerklje** – 31. oktobra ob 11. uri, centralni spomenik NOB; **Bitnje** – 1. novembra ob 10. uri, centralni spomenik NOB; **Šenčur** – 1. novembra ob 11. uri, centralni spomenik NOB na šenčurskem pokopališču.

Spominska sveta maša

Kranj – Mestni odbor stranke NSi vabi na spominsko sveto mašo za vse žrtve druge svetovne vojne in revolucije, ki bo v četrtek, 31. oktobra, ob 15. uri v gozdčku ob kranjskem pokopališču.

Medgeneracijske dejavnosti

Kranj, Cerklje, Šenčur – V LUK – medgeneracijskem centru Kranj bodo naslednje brezplačne aktivnosti: ponedeljek, 28. oktobra: ob 9. uri Joga za starejše, ob 17. uri Vesele urice – Španščina, ob 17.30 Ustvarjalnica – Unikatna vazica, ob 18. uri Joga nidra. V Cerkljah bo v ponedeljek, 28. oktobra, ob 10. uri 10.00 delavnica Izdelava jesensko-zimskega aranžmaja, ob 17.30 pa telovadba. V tork, 29. oktobra, bo ob 16.30 tečaj astrologije. V Šenčurju bo v tork, 29. oktobra, ob 10. uri delavnica izrezovanja buč. Za vse dejavnosti so obvezne prijave na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Martinovanje 2019

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v tork, 12. novembra, na Martinovanje 2019 – na ogled Ptujja ter na turistično kmetijo Lovrec na Destrnik v Slovenskih goricah. Odhod s posebnim avtobusom bo ob 9. uri izpred Globusa. Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do srede, 6. novembra.

OBVESTILA

Nordijska hoja

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi člane društva na nordijsko hojo, ki izboljšuje človekovo splošno počutje. Vadbo bodo začeli v tork, 5. novembra. Zbor bo ob 9. uri pri trgovini Tuš.

Nova sezona likovnih delavnic

Zbilje – Likovne delavnice za otroke bodo v KUD Zbilje začeli izvajati v petek, 25. oktobra, ob 17.30. Delavnice trajajo dve šolski uri in bodo vsak petek v ateljejskih prostorih KUD Zbilje (pod gostiščem Jezero), Zbilje 30. Delavnice grafike za odrasle pa bodo vsak tork od 18. ure dalje.

PREDAVANJA

Potopisni večer

Kranj – V nedeljo, 27. oktobra, se bo ob 19.30 v Klubu gastropub na Slovenskem trgu 7 začelo potopisno predavanje svetovnega popotnika Uroša Ravbarja z naslovom Okoli

sveta. Teme predstavitev bodo: Best of Filipini; Namibija, Bocvana, Zimbabve (Vikt. slapovi); ZDA – parki; Best of Kanada in Yellowstone; Avstralija; Vrhunci Nikaragve, Kostarika in Paname; Kolumbija; Antarktika in na koncu na kratko še Kuba. Vstopnine ne bo.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 26. oktobra, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Soočenje z nasprotniki ob 9. uri ter predavanje Spominjaj se sobotnega dne ob 10.30.

KONCERTI

Metalsteel akustično

Medvode – V petek, 25. oktobra, bo ob 20. uri v Kulturnem domu akustični koncert zasedbe Metalsteel.

Predstavitve nove pesmi

Kranj – V soboto, 26. oktobra, bo ob 17. uri na Svetem Joštu nad Kranjem premierna predstavitve nove pesmi ter videospota z naslovom Sretno živjeti skupine Bečo & Company. Video se bo predvajal na velikem platnu, obeta pa se veselo druženje ob peki kostanja ter ostalih kulinarčnih dobrot.

PREDSTAVE

Pikine vragolije

Šenčur – Društvo Prijatelj mladine Šenčur vabi med jesenskimi počitnicami na predstavo za mlado in staro Pikine vragolije, ki bo v ponedeljek, 28. oktobra, ob 17. uri v Domu krajanov v Šenčurju. Predstava bo sledila animacija. Predstava bo v izvedbi Andreje Stare iz KUD-a APeL. Vstopnine ne bo.

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Čuhaj 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

OSTALO

PRODAM

ULEŽAN hlevski gnoj, tel.: 041/901-888 19002818

ULEŽAN hlevski gnoj, možna dostava, tel.: 031/676-235 19002821

ZAPOSLITVE (m/ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO - za žur in zabavo poskrbimo z živo glasbo na vseh prireditvah, obletnicah, tel.: 031/325-654 19002820

DUO Rolo išče delo na zabavah, obletnicah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355 19002446

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 19002588

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 19002594

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53/a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 19002591

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 19002586

LEARD d.o.o., Pivka 11, Naklo nudimo zaključena gradbena dela, urejanje dvorišč ter fasaderska dela, adaptacije stanovanj in hiš, suhomonataža Knauf, dimniki, škarpe, ometi, izkopi, ..., tel.: 041/583-163 19002595

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 19002256

RAZNO

PRODAM

CIRKULAR 1 F za žaganje drv, kovinski regal 170 x 75 x 30, komplet za kapljično zalivanje, tel.: 041/858-149 19002689

INOX sodčke za vino, 30 lit./40 EUR, 2 x 50 lit./vsak po 55 EUR, tel.: 04/58-74-273, 031/326-732 19002832

TRAKTORSKA kiper ročna kibla 160 x 100 x 50, kot nova in kov. dvorilna garažna vrata, 250 x 250, tel.: 041/638-445 19002860

UGODNO: soda rostrei s pipico, 80 in 50-lit.; stiskalnice za sok ali kis; staro leseno gredenco, pločevino za žlebove; mrežo za ograjo; šivalni stroj Bagat v omari; svetila; kavč z lesenim ogrodjem, novi tekač - več metrov, star »ponk«, tel.: 040/625-222 19002754

ODDAM

NADSTREŠEK za avtomobil ali kemp prikolico, Preddvor, tel.: 040/289-629 19002849

IŠČEM

STARO odpadno železo, pralne stroje, pipe, akumulatorje, računalnike. Odvoz brezplačen, tel.: 070/385-956 19002827

NAVČEK
Pogrebne storitve

Navček d.o.o.
Visoko 140, 4212, Visoko

24 ur na dan
041 628 940

ZAHVALA

V 96. letu starosti je umrla draga mama, babica, prababica, sestra ...

ALOJZIJA KALAN
Birtova mama

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, znancem, Daretovim sodelavcem za izrečena sožalja, darove za sv. maše, prispevke za dobrodelne namene, cvetje in sveče. Hvala g. škofu dr. Franciju Šuštarju za pogrebno mašo in vsem duhovnikom za somaševanje. Hvala dr. Kitič Jakličevi, patronažni sestri Andreji Maleš, nosačem, pevcem in pogrebni službi Navček. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot.

Vsi domači

ZAHVALA

V 88. letu nas je zapustila draga mama

ALOJZIJA ČEBAŠEK
iz Hrastja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vso pomoč, izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala dr. Eriki Tratnik, patronažni sestri ge. Mateji Šenk, g. župniku Urbanu Kokalju, Juretu za poslovljni govor, pevcem Kranjskega kvinteta in pogrebni službi Navček.

Žalujoci: sinova Janez in Bojan z družinama, vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je prezgodaj, v 73. letu starosti, zapustila naša draga žena, mami, babi, teta in sestra

MARINKA BEČAJ
roj. Mlakar, iz Škofje Loke

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 26. oktobra 2019, ob 13. uri na pokopališču v Stari Loki. Žara pokojnice bo na dan pogreba od 9. ure dalje v tamkajšnji poslovljni vežici.

Žalujoci vsi njeni

Ne bomo tožili, ker si odšel.
Hvaležni bomo, ker si bil.

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari ata, tast, stric in bratranec

IVAN IGLIČAR
z Godešiča

Hvaležni smo vsem, ki ste našega dragega Ivana spoštovali, imeli radi in ga obiskovali v času njegove težke in neozdravljive bolezni. Ob izgubi se srčno zahvaljujemo gospodu župniku za mašni obred, bratrancu Albinu za lepe poslovljne misli, osebju CSS za vso vedrino in šegavo pomoč pri dnevnih opravilih v zadnjih mesecih ter vsem, ki ste nam izrazili sožalje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se za vaše darove cerkvi, molitve, cvetje in sveče.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

JANEZA PRIMOŽIČA

iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sokrajčanom, za izrečeno sožalje, darovane sveče in cvetje. Posebna zahvala duhovnikom Mirku Turku in Bojanu Likarju, za spoštljiv in lepo opravljen pogrebni obred, turističnemu društvu in krajevni skupnosti Davča za besede slovesa ter pevcem Zupan za ganljivo petje. Zahvala tudi PGD Davča, delavcem Smučarskega centra Cerkljeva ter NMP Škofja Loka. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga spoštovali, imeli radi in bili z nami v težkih dneh slovesa.

Vsi njegovi
Davča, 23. oktobra 2019

ZAHVALA

V 98. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, babica, prababica in teta

MAJDA PAPLER
p. d. Kralova mama iz Sp. Besnice

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja in darove. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni

Ni res, da je odšel – nikoli ne bo.
Ujet v naša srca, z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak spremljal v tišini.

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ati, ata, tast, brat in stric

JANEZ BENEDIČIČ
graver iz Orehovlj

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in poslovnim partnerjem za izrečeno sožalje, besede tolažbe, podarjeno cvetje, sveče in sv. maše. Posebna zahvala tudi g. župniku Janezu Jenku, pevcem iz Predoselj in trobentaču za lep pogrebni obred ter podjetju Navček in g. Jermanu za pogrebne storitve. Hvala vsem, ki ste ga kakorkoli počastili in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci vsi njegovi
Orehovlje, oktober 2019

V SPOMIN

VENCEL PETERNEL

Minila so leta tri,
odkar te ni,
solza se ne posuši,
pogrešamo te vsi.

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

ANKETA

Zaupanje pod
vprašajem

MAŠA LIKOSAR

Inšpektorji so 44 gostinskim obratom izdali začasno prepoved obratovanja, tudi desetim gorenjskim. Razlog so slabe higienske razmere. Mimoidoče smo vprašali, ali zaupajo v neoporečnost, poštenost gostiln in trgovin ter ali so kdaj imeli neprijetno izkušnjo. / Foto: Tina Dokl

Dušanka Lukič, Olševek:

Zaupam le določenim gostilnam, drugih se izogibam. V trgovinah vedno preberem opis na izdelkih, pakirane ga mesa ne kupujem. Sem previdna in zato verjetno še nisem imela slabe izkušnje.

Iva Ropret, Velesovo:

Ne obiskujem gostiln, ker ni potrebe. Če pa že grem, izberem gostilno, ki je urejena in čista ter ima dober sloves. V trgovini preverim neoporečnost izdelkov, sem pa v moki že našla črvičke.

Klemen Železnikar,
Gorenja vas:

Prav je, da zaprejo gostilne, ki ne izpolnjujejo higienskega minimuma. Hrano kupujem pri lokalnih kmetih, ki so zaupanja vredni in vem, da prodajo kvalitetno hrano.

Uroš Belehar, Voklo:

V načelu sem zaupal vsem gostilnam in trgovinam, a sedaj sem v dvomih. Nikoli nisem imel slabe izkušnje. Ne vem pa, kaj se dogaja v kuhinji in prostorih, kamor nimamo vpogleda.

Danilo Pajer, Gorenja vas:

Nimam zadržkov glede obiska katerekoli gostilne. Tudi v te, ki so trenutno zaprte, bom še šel, ko bodo odpravile napake. Trgovine so širši problem, na izdelkih vedno pogledam vsaj rok uporabe.

RTV Slovenija na obisku

Na Jesenicah je gostovala varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija Ilinka Todorovski, z njo pa tudi gorenjska dopisnica Aljana Jocif in Jan Novak.

URŠA PETERNEL

Jesenice – V sredo zvečer je v Občinski knjižnici Jesenice gostovala varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev RTV Slovenija Ilinka Todorovski. Skupaj z dvema gorenjskima dopisnikoma, televizijcem Janom Novakom in radijko Aljano Jocif, so govorili o vlogi javnega medijskega servisa v današnjem času.

Kot je dejala varuhinja pravic, je po Sloveniji imela že več tovrstnih srečanj, saj želi izvedeti, kaj občinstvo pričakuje od RTV Slovenija, kaj se gledalcem in poslušalcem zdi dobro in kaj slabo. RTV prispevek plačuje šeststo tisoč gospodinjstev, varuhinja pa letno prejme okrog dva tisoč odzivov občinstva, zlasti kritik, medtem ko je pohval zelo malo. In kaj najbolj moti gledalce oziroma poslušalce? Menijo, da so vsebine podane pristransko, da so nepreverjene, neuravnotežene. Zelo pogosto menijo, da je bilo v programu česa premalo ali preveč, da je bila prestopljena meja dobrega okusa, da je vulgarnost zamenjala duhovitost...

Voditelj in dopisnik Televizije Slovenija z Gorenjskega Jan Novak, varuhinja pravic gledalcev in poslušalcev Ilinka Todorovski in dopisnica Radia Slovenija z Gorenjskega Aljana Jocif.

Novinarja Aljana Jocif in Jan Novak sta spregovorila o svojem delu na terenu, o tem, kako izbirata teme, pri čemer so se vsi trije govorci strinjali, da Jeseničani verjetno menijo, da je na nacionalnem radiu in televiziji premalo lokalnih, jeseniških tem. A kot so poudarili, so nacionalni medij in zato mora biti tudi jeseniška tema zanimiva za širšo publiko, tudi za »Ilinkino mamo v Črnomlju«, kot so se pošalili.

In kaj je povedalo jeseniško občinstvo? Ena od obiskovalk je dejala, da je zanj radio okno v svet, prižge ga takoj zjutraj in ga spremeni do večera. Poslušala prvi in drugi radijski program, doslej je gorenjsko dopisnico Aljano Jocif poznala le po glasu, zdaj jo je spoznala tudi v živo. Je pa poslušalka menila, da bi na radiu morali predvajati več zborovske glasbe. Eden od obiskovalcev, ki se je označil za »desni pol«, je menil, da bi glavna naloga

prvega radijskega in televizijskega programa morala biti obveščanje, podajanje informacij in izgrajevanje slovenstva. Očital je tudi, da je na programu preveč »kuharije in rumenih tem«, kot sta bili »odrezana roka« in »smrad po mehčalcu«. Še eno Jeseničanko je zmotil senzacionalizem pri poročilih, medtem ko je menila, da je gledalcem na voljo širok izbor najrazličnejših vsebin, med katerimi lahko izbirajo zgolj s pritiskom na daljinec.

Po toplih dnevih morda
prihodnji teden sneg

ANA ŠUBIC

Kranj – Letošnji oktober nas razvaja z zares lepimi jesenskimi dnevi. Kot je razložil meteorolog Branko Gregorčič, se je obdobje toplega vremena ta mesec začelo 12. oktobra in torej traja že dva tedna. »Še topleje je bilo oktobra 1966, ko je obdobje visokih temperatur vztrajalo kar štiri tedne. Zelo toplej je bil na Gorenjskem tudi oktober 2001. Kljub temperaturam, ki so zdaj od pet do sedem stopinj Celzija nad povprečnimi, popoldanske namreč dosegajo okoli 24 stopinj, pa kaže, da letošnji oktober kot

celota ne bo tako toplej, kot sta bila že omenjena,« je pojasnil Gregorčič.

Nadpovprečno toplo oktobersko vreme se bo, kot kaže, nadaljevalo do konca tega tedna. »V prihodnjem tednu bo območje Alp od severozahoda dosegel občutno hladnejši atlantski zrak, kar bo tudi pri nas pomenilo spremembo vremena. Predvidoma nas bo prva hladna fronta prešla v torek, v drugi polovici tedna pa bo sledila nova, ki bo še izrazitejša in bo predvidoma prinesla še več padavin in tudi nizko mejo sneženja,« je napovedal Gregorčič.

»Sedmerček« iz Bodoveljske grape

Bodovolje – Tomaž Tavčar, strasten gobar že od mladih nog, je ta teden v Bodoveljski grapi našel gobjega »sedmerčka«. Letošnja gobarska sezona je precej povprečna, ugotavlja najditelj, zanimivo pa je, da so jurčki v takem številu začeli rasti proti koncu oktobra. »Gotovo zaradi toplega vremena in tudi vlage je dovolj,« razmišlja Tomaž, ki vedno gobari v Bodoveljski grapi. Gobe doma vlagajo, blanširajo, naredijo pa tudi kakšno gobjo pašteto, pa odgovori na naše vprašanje, kako uporabijo gobjo bero.

Tomaž Tavčar je v Bodoveljski grapi našel to zanimivo gobjo najdbo.

vremenska napoved

Danes, jutri in v nedeljo bo precej jasno. Zjutraj in deloma dopoldne bo po nekaterih nižinah megla. Precej toplej bo za ta letni čas.

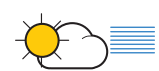
Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

5/22 °C

SOBOTA

4/21 °C

NEDELJA

1/23 °C

